

FÉDÉRATION EUROPÉENNE DES GÉOLOGUES
EUROPEAN FEDERATION OF GEOLOGISTS
FEDERACIÓN EUROPEA DE GEÓLOGOS

ZPRAVODAJ

UNIE GEOLOGICKÝCH ASOCIACÍ

Česká asociace hydrogeologů

Česká asociace ložiskových geologů

Česká asociace inženýrských geologů

Česká asociace geofyziků

Číslo 18 / Říjen 2014

Zpravodaj Unie geologických asociací č.18/říjen 2014 – 8. ELEKTRONICKÉ ČÍSLO

Redaktoři zpravodaje: J.Čížek, A.Abramčuková, M.Horáček

Vydání: 1.

Říjen 2014

Zpravodaj neprošel odbornou recenzí. Za obsah příspěvků a dalších částí zpravodaje ručí jejich autoři, jednotlivé příspěvky nebyly po obsahové ani jazykové stránce redaktory upravovány.

Všechna práva vyhrazena.

© UGA, ČAAG, ČAH (MK ČR E 17037), ČAIG a ČALG, Praha
Česká asociace hydrogeologů (ČAH), Albertov 6, 128 43 Praha 2, www.cah.cz,
IČ 47607653

OBSAH:

Úvodník	4
Informace o činnosti Evropské federace geologů	6
Zprávy o činnosti Unie geologických asociací	15
Ze života asociací	17
Česká asociace hydrogeologů (ČAH).....	17
Česká asociace inženýrských geologů	44
Česká asociace geofyziků, o.s.....	52
Česká asociace ložiskových geologů	67
Výsledky projektu zahraniční rozvojové spolupráce „Rozvoj sklářského průmyslu ve středním Vietnamu“ (2012-2014).....	84
Nesnesitelná lehkost bytí českých zdrojů a zásob nerostů.....	87
Pozvánky na kongresy, konference a semináře v roce 2014 a 2015	91
Jubilea	108
Nekrology	111

Úvodník

Vždy se snažím o optimizmus při psaní úvodníku. Někdy to vyjde, někdy je to horší. Dnes myslím je ale důvod k radosti a spokojenosti. Hlavním důvodem je podařený(né) HG a IG kongresy, které se uskutečnily na začátku září v Liberci na TUL.

Velkým, téměř celoročním úsilím mnoha lidí na Technické univerzitě a v jednotlivých asociacích se podařilo uskutečnit setkání, které je odborně a společensky vrcholem naší činnosti. Přineslo vedle překvapivé účasti mnoho odborných příspěvků (proslovených i neproslovených, posterů a diskuzí). Kongres byl podpořen účastí a i sponzorováním našimi firmami z oboru. Milým a důstojným úvodem bylo slavnostní ocenění našich kolegů, významných odborníků, medailemi O. Hyníeho a Q. Záruby, spolu s hudebním vystoupením. Kongres byl uzavřen krásnými exkurzemi.

Na počátku jsme netušili, jak bude vypadat prostředí konání kongresu. Plán byl, že bude v nové budově TUL, která se tehdy začínala teprve stavět. I když byla doba před zahájením kongresů velmi hektická pro pořadatele, s vypětím sil to dokázali zahájit. Tak, že účastníci vždy nepostřehli, jaká složitá cesta k zahájení byla.

Děkuji všem, kteří se zasloužili o úspěch! Těším se, že se za 2 roky sejdeme k bratrské konferenci na Slovensku a že se podaří uspořádat další ještě lepší kongres za 4 roky v Česku. Přál bych si ještě větší účast našich kolegů, nejen z odborných asociací, jako je užitá geofyzika a ložisková geologie, ale i kolegů „žijících“ mimo asociace. Přál bych si i větší zájem od našich mateřských ministerstev. Setkání jako bylo toto, nepochybně slouží k vzájemné komunikaci, ale zvyšuje prestiž našich oborů směrem k veřejnosti.

Ještě něco k ostatnímu z našeho života:

Jednotlivé asociace a UGA se musí v časově limitované době proměnit ve spolky s novými stanovami podle nového občanského zákoníku.

I když již před rokem zaniklo členství UGA v Evropské federaci geologů – z důvodu neplacení příspěvků, zahájili ložiskoví geologové jednání o opětovném vstupu pro jejich asociaci. Důvodem je hlavně potřeba získání oprávnění k oceňování zásob nerostných surovin.

V návaznosti na předchozí odstavec si myslím, že v budoucnosti bude existovat v Evropě jeden odborný kvalifikační standard (European Geologist, nebo podobný), který bude akceptovatelný i mimoevropský prostor. Úřad EU již připravuje podmínky pro reformu. Podívejte se na tyto odkazy: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52013DC0676:EN:NOT> a případně http://eurlex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2005&T3=36&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat.

Pravděpodobně k tomu máme dnes s naším oprávněním blíže, než v budoucnosti. Správa titulu European Geologist plně akceptovala naše oprávnění a přes vetting comitee EFG bylo jednoduché oprávnění na titul proměnit. Na druhé straně je trend, že oprávnění budou vydávat asociace a nikoliv ministerstva. Nikdo nebude mít oprávnění, bez členství v asociacích, nebo zastřešující UGA.

Už se mi nevede víc napsat na stránku, tak příště: o výuce geologických nauk na fakultách a i o tom, proč asi nebude možné oponovat PhD práce (nejsou v oboru profesori nebo DrSc).

J.S.

EVROPSKÁ FEDERACE GEOLOGŮ

Informace o činnosti

Informace o činnosti Evropské federace geologů

GeoNews October 2014

FÉDÉRATION EUROPÉENNE DES GÉOLOGUES
EUROPEAN FEDERATION OF GEOLOGISTS
FEDERACIÓN EUROPEA DE GEÓLOGOS

EFG - The voice of European Geologists

Index

- [1. EFG News and News from EFG Members](#)
- [2. General](#)
- [3. Minerals](#)
- [4. Natural hazards](#)
- [5. Hydrogeology](#)
- [6. Oil and Gas](#)
- [7. Jobs and Training](#)

1. EFG News and News from EFG Members

EFG:

MIN WIN-WIN, Brussels, Belgium, 20-21 November 2014 - Early bird registration extended until 15 October.

The European Federation of Geologists (EFG) and the Pan-European Reserves & Resources Reporting Committee (PERC) are glad to invite you to the conference "MIN WIN-WIN: Establishing Europe-wide Mineral Reporting Standards - The Key to Reducing Risk and Increasing Opportunity".

This promising two-day event will provide you with a unique opportunity to learn about and discuss concrete steps regarding mineral reporting in a cross-disciplinary environment. We are pleased to announce the confirmation of several keynote speakers from the European Institutions, the Worldbank and leading industry representatives.

In addition to the main programme, the conference will also include a social dinner on Thursday evening, and a PERC endorsed training course in minerals reporting using PERC standard is to be offered on Wednesday, 19th November (see below).

If you haven't registered yet, don't miss the opportunity since seats at the venue are limited.

Early-bird rates are available until the **15th of October** and special discounts apply to all EFG and PERC members.

More information: <http://eurogeologists.eu/conferences/>

PERC endorsed training course: Best practice for Assessment and Reporting of

Exploration Results, Mineral Resources and Mineral Reserves, Brussels, Belgium, 19 November.

The Pan-European Reserves and Resources Reporting Committee (PERC) Standard for Reporting of Exploration Results, Mineral Resources and Mineral Reserves sets out minimum standards, recommendations and guidelines for Public Reporting of Exploration Results, Mineral Resources and Mineral Reserves in Europe. This course provides an introduction to the principles underlying the reporting codes and standards based on the PERC Reporting Standard 2013. The course focuses on the assessment criteria which are included in Table 1 of the PERC Reporting Standard 2013; discussion of these items is used as the basis for illustrating expected best practice procedures and providing an opportunity for course participants to exchange experiences on particular issues of concern. The course is designed for those who are acting as Competent or Qualified Persons (CPs/QPs) with respect to Public Reports of Exploration Data, Mineral Resources or Mineral Reserves, and also for those who are working towards becoming CPs or QPs for such Reports.

More information and registration: <http://eurogeologists.eu/conferences>

Looking forward initiative

In its recently released document [*Initiative Looking Forward*](#) the EFG Board drafted the reasons why EFG is paying so much attention to the European Commission's Horizon 2020 programme. This initiative is framed by several Action Plans of EFG's 2014-2017 strategy: AP1 EFG Members; AP2 European Network; and AP6 Projects.

You may find [here](#) more information on EFG's strategic plan.

EAGE/EFG Photo contest "Geoscientists at work"

The vote for the Top 3 pictures is now closed and the winners of this year's photo contest will be announced shortly. You may pre-order your 2015 wall-calendar showing the 12 most popular pictures for EUR 10,-. Just send an e-mail to bookshop@eage.org.

More information: www.houseofgeosciences.org.

Obituary – Floriano Villa, a geologist who loved nature and fought against natural disasters.

Floriano Villa was born in July 1930 in Seregno, close to Milano, and died at home in Milano on the 22nd of August 2014. A serious illness confined him to bed for the last three years of his life.

After the Classic High School, he got his Degree in Geological Sciences at Milano University in 1954. He was an appreciated lecturer at the Universities of Milano, Pavia and Venezia. He was at first Secretary and then President of ANGI (Associazione Nazionale Geologi Italiani) and had a fundamental role in creating CNG (Consiglio Nazionale Geologi) in 1968.

In 1980 he was one of the founders of EFG and then took part in several Council Meetings of the Federation.

For several years, Floriano Villa was also President of "ITALIA NOSTRA" an association whose purpose is the saving of Italy's natural heritage and the preservation of the environment. He carried out many professional assignments in this field. He also wrote some books and several papers concerning hydrogeological risks.

Each of us who had the chance to meet Floriano and spend some time with him, will surely remember a special person, with great humanity and sincere sense of friendship.

Carlo Enrico Bravi

NAEN, Russia:

First International Conference "Subsoil use and regulation in Russia", Moscow, Russia, 29-30 October 2014.

The Russian National Association for Subsoil Use Auditing (NAEN) is proud to announce its First International Conference "Subsoil use and regulation in Russia". The event will be organised in partnership with Administration of President of Russian Federation, Ministry of Natural Resources and Environment, the Federal Agency on Mineral Resources (Rosnedra), State Committee for Mineral Reserves (FBU "GKZ"), "Ryder Scott Company" L.P." (USA), "Wardell Armstrong Company" (UK), Russian Academy of Science and others important Russian and international leader organisations in geology, exploration and mining mineral resources, oil and gas companies.

Main topics to be covered include: legal issues and international standards; questions of International Law in sphere of Subsoil usage in Russia; oil shale evaluation and experiences worldwide; methodology to evaluate prospective resources, efficiency of development/experience/innovations; comparison of SPE PRMS and other reserves auditing systems; latest version of the new Russian classification; role and development prospects of National Association for Subsoil Use Auditing in legal system of national Subsoil usage. The organisers invite all industry leaders to participate in the Conference.

More information: NAEN.RU

GSL, United Kingdom:**Communicating Contested Geoscience**

Challenges arising from communicating contested geoscience were explored by geoscientists from academia, industry and government, as well as science communication practitioners and social scientists, at [a recent Society Conference](#). Speakers highlighted practical ways to improve verbal and visual communication and reach the widest possible audience; but interdisciplinary work with communication and public engagement professionals is equally important for the geoscience and engineering community. Reforming science teaching to highlight overlaps between disciplines, with careers guidance reflecting the diversity of what scientists actually do, is also vital, both to train the next generation of scientists and enable the wider public to interpret scientific claims about politically contested matters.

You may read the full article by Nic Bilham, Society Director of Policy and Communications at the GSL Blog:

<http://blog.geolsoc.org.uk>

2. General**European Institutions:****Deadline to submit proposals to the LIFE "traditional" projects call: 16 October 2014**

"Traditional" projects cover the following priority areas:

[LIFE Nature & Biodiversity](#)

[LIFE Environment & Resource Efficiency](#)

[LIFE Environmental Governance & Information](#)

[LIFE Climate Change Mitigation](#)

[LIFE Climate Change Adaptation](#)

[LIFE Climate Governance and Information](#)

More information: <http://ec.europa.eu/environment>

EC Consultation on SME support - A strong European policy to support SMEs and entrepreneurs 2015-2020 Public consultation on the Small Business Act (SBA)

The aim of this public consultation is to gather feed-back and ideas on how the Small Business Act for Europe should be revised to continue a strong European policy to support Small and Medium-sized enterprises (SMEs) and entrepreneurs in 2015-2020.

The deadline for participating in this consultation is **15 December 2014**

More information: <http://ec.europa.eu/enterprise>

Events:**16TH SEISMIX International Symposium, Castelldefells, Spain, 12-17 October 2014.**

The 16th edition of the International Symposium on Multi-scale Seismic Imaging of the Earth's crust and Upper Mantle will again focus on the structure of the crust and upper mantle of the continents and their margins using controlled source seismic methods. Special emphasis will be devoted to the recent advances that provide images of the crust and upper

mantle with unprecedented detail. The symposium also welcomes papers using all types of energy sources, covering a wide range of scales and applied in a variety of settings including: the continents, their margins, but also the deep ocean basins. Finally, we strongly encourage the presentation of technical papers focusing on methodological aspects of seismic imaging, tomography, joint inversion, and the latest advances in full wavefield techniques.

More information: www.iplusdinnova.com

University of St. Gallen

7th St. Gallen International Energy Forum 2014, St. Gallen, Switzerland, 27-28 November 2014.

At the 7th edition of the St. Gallen International Energy Forum high-ranking speakers inform and debate on the current trends in European and International Energy Law. This annual meeting is dedicated to 150 participants from advocacy, the business world, academia as well as public authorities. The IEF has firmly established itself as one of the leading events on energy law and policy.

More information: <http://www.sg-ief.ch/>

35th International Geological Congress (IGC), Cape Town, South Africa, 27 August – 4 September 2016.

Preparations for the 35th IGC are already well underway and the organisers invite you to propose symposia, short courses or sessions for this event. The principal themes for the scientific program are: *Geoscience in Society*, *Geoscience in the Economy* and *Fundamental Geoscience*.

More information: <http://www.35igc.org/>

3. Minerals

Events:

PERC chairman Eddie Bailey promotes PERC and MIN WIN-WIN conference

In a letter addressed to EFG's national association members, PERC chairman Eddie Bailey draws attention to the forthcoming MIN WIN-WIN Conference that will be held in Brussels on 20th and 21st November 2014.

More information: <http://eurogeologists.eu>

9th International Industrial Minerals Symposium, Izmir, Turkey, 14-15 May 2015.

Jointly organised by TMMOB Chamber of Mining Engineers of Turkey (Izmir Branch) and Department of Mining Engineering of Dokuz Eylul University Faculty of Engineering, this symposium will be held in conjunction with MINEX 2015 Fair in May 2015. The organisers invite all who are part of that sector to share the results of research and experiences and solve current problems of the sector. The deadline for submitting abstracts for this event is **31 October 2014**.

More information: www.indmin.org

News:

Information on the International Lead and Zinc Study Group (ILZSG) and the

International Nickel Study Group (INSG).

Formed by the United Nations in 1959, the [ILZSG](#) is one of the longest established International Commodity Organisations. It has been the role model for similar bodies such as the [International Nickel Study Group](#).

The following documents provide information on both organisations:

[ILZSG Brochure](#)

[ILZSG List of publications](#)

[INSG Brochure](#)

[INSG List of publications](#)

The ILZSG Interactive Lead and Zinc Mine and Smelter Database which was launched in April 2014 and is described in the ILZSG brochure might be of particular interest to EFG members. Curtis Stewart (curtis_stewart@ilzsg.org) will be happy to answer your questions about the Study Groups or their publications. João Jorge (joao_jorge@ilzsg.org) can answer questions on the database or publications.

4. Natural hazards

Events:**Third UN World Conference on Disaster Risk Reduction, Sendai, Japan, 14 March 2015 - Several opportunities to engage for this event.**

Nominate candidates for the 2015 United Nations Sasakawa Award for Disaster Risk Reduction, under the theme "Shaping the Future." The purpose is to bring out cases of individuals or organizations that have shown convincing examples of leadership to guide UNISDR actions in ways that will make us more safe, healthy, wealthy and resilient now and in the years to come.

Deadline: **31 October 2014**

<http://www.wcdrr.org/sasakawa>

Apply to the 2015 Risk Award. The Risk Award will help lower the level of risk by providing financial support to a project dedicated to disaster risk reduction under the topic "people-centred, innovative and sustainable".

Deadline: **1 November 2014**

<http://www.wcdrr.org/riskaward>

5. Hydrogeology

Events:**The European Innovation Partnership on Water Conference, Barcelona, Spain, 5 November 2014.**

The conference will be an opportunity to join discussions on connecting water innovation demand and supply, to learn about the activities of EIP Water Action Groups and to find opportunities for collaboration and help shape European water innovation policy.

More information: <http://www.eip-water.eu>

Publications:**Public participation in flood risk management: the case of Germany**

How can stakeholders best be involved in the implementation of the EU Floods Directive? According to recent research examining Germany as a case study, three types of strategy are being pursued across the country's 16 federal states: the first draws on Water Framework Directive (WFD) procedures, the second meets only minimum requirements for participation and the third involves stakeholders more intensively.

More information: <http://ec.europa.eu>

6. Oil and Gas

Events:**QED - The future of shale gas in Europe, Brussels, Belgium, 15 October 2014.**

Shale gas has become one of the most debated topics in Europe in the last couple of years. We are still awaiting the next steps from the European Commission. Even if the energy mix will remain a member state decision, a more integrated energy market must agree upon which energy sources would be considered sustainable and a welcome contribution towards the climate goals agreed upon. To take the next step we need to raise the question "which role could shale gas play and which risks are we facing if we accept an extensive use of Shale gas in Europe?"

More information: <http://qed.eu/shalegas>

European Autumn Gas Conference (EAGC) 2014, London, UK, 28-30 October 2014.

The European Autumn Gas Conference (EAGC) 2014 will attract business leaders operating within Europe's gas marketplace, who are looking to adapt and overcome the commercial, geopolitical and macro-environmental challenges of working in the region. These include government officials, regulators, upstream and midstream companies, utilities, traders and originators, investors and large industrial energy users.

More information: <http://www.theeagc.com/>

Publications:**Shale gas: independent planning is key to reducing environmental impacts of fracking**

According to a new review, funding for scientists, planners and inspectors should be available before any shale gas development begins. As revenue for such staff is often provided by the development itself, planning, which is vital to provide immediate environmental protection as well as monitoring long-term impacts, is neglected. The researchers also advocate the use of 'adaptive management' as a decision-making framework for this complex issue.

More information: <http://ec.europa.eu/environment>

7. Jobs and Training

Training:**Free MOOC - Wheels of Metals: The Global Metals Challenge, 13 October - 23 November 2014.**

As from the 13th of October 2014 the University of Leiden offers a free Massive Open Online Course (MOOC) on Metals.

Population and welfare are growing and the global supply of metals is a major challenge. Only with reuse and recycling metals will be available in sufficient quantities. The MOOC will explore the conditions and consequences of closed loop economies for metals based on the reports of UNEP's International Resource Panel.

More information and registration: <https://www.coursera.org/course/metals>

For more information on jobs and training possibilities please visit the [EFG website](#). You will also find there an updated list of job vacancy platforms all over Europe.

We hope you enjoyed reading our monthly newsletter and would be pleased to receive your comments, feedback or information on events relevant to the geological profession

in Europe. The deadline for submitting news items for the next issue of GeoNews is the **5th of November**.

Kind regards,
EFG Office

EFG Office
Rue Jenner 13, B-1000 Brussels
www.eurogeologists.eu
[Subscribe](#)

ZE ŽIVOTA UGA

Zápis z jednání

Zprávy o činnosti Unie geologických asociací**Zápis z jednání UGA v OPV Praha dne 8. 10. 2014**

Přítomni:	za ČAAG	D. Dostál
	za ČAH	T. Charvát, J. Čížek
	za ČAIG	A. Abramčuková, J. Schröfel
	za ČALG	M. Raus

Kontrola úkolů z minulého zápisu a závěry z jednání:

- Zpravodaj UGA č. 17/2014 byl rozeslán elektronicky v dubnu 2014 dle dispozic jednotlivých asociací.
- Aktualizovat webové stránky UGA a postupně na nich uveřejňovat Zpravodaje UGA, podobně jako na webových stránkách asociací.

• Příprava Zpravodaje UGA 18/2014:**Struktura zpravodaje bude obdobná jako v předchozích číslech:**

- **Úvodník** – předloží J. Schröfel se zaměřením na kongres v Liberci
- **Nová legislativa a normy** – společný evropský kvalifikační certifikát - J. Schröfel, nová geotechnická norma 721006– zajistí J. Bárta
- **Zpráva o činnosti EFG** – rozesílání Geo News
- **Zápis z jednání UGA** – zajistí J. Čížek
- **Zprávy o činnosti asociací** – zápisy z jednání valných hromad, výborů a rad + výzvy k placení příspěvků (**uvést číslo účtu a jaký variabilní symbol mají členové použít!**) - zajistí každá asociace, za ČAH zajistí J. Datel a T. Charvát – kongres (včetně zmínky o jubilantech a nositelích medaile O.Hynie) – zápis z valné hromady + nové stanovy, zpráva z konferencí, za ČAIG zajistí J. Schröfel - činnost ČAIG – kongres (včetně zmínky o jubilantech) a medaili O. Záruby – J. Novotný, ČAAG – činnost ČAAG, Konference Ostrava, Istanbul – Z.Kaláb, Amsterdam -J. Bárta, SEG - Jirků, ČALG - zprávy z Rady ČALG , zájezd do Chorvatska, Fórum pro nerudy, program HORIZON 2020 + přihlášení do EFG a k titulu Eurogeolog...
- **Odborné články** – ČALG – I. Sitenský, GET – práce ve Vietnamu.
- **Přehled seminářů, konferencí, apod.** na podzim 2014 a jaro 2015 – zajistí každá asociace – mj. začlenit akce vysokých škol, Národního muzea, České geologické společnosti a Klubu Barrandě. Otevření nového geologického pavilonu.
- **Novinky** z oblasti literatury - recenze, apod...
- **Různé** – přehled webových stránek – zajímavých odkazů!
- **Jubilea** – Jan Rybář
- **Nekrology** – P. Chváta – zajistí ČALG, J. Skopec – zajistí ČAAG, O. Vrba – zajistí ČAIG
- **Inzerce, aj**
- **Úprava příspěvků:** MS Word, MS Excel, písmo Times New Roman velikost 12, uspořádání do bloku, řádkování 1,5, obrázky vkládat ve formátu jpg – do 300dpi, resp. 2MB, nestránkovat, ani jinak neformátovat, ani nevkládat obsažné soubory typu bmp apod. Celkový rozsah bude max. 80 stran velikosti A4 ve formátu pdf.
- Každá asociace prověří dostupnost elektronického Zpravodaje tak, aby aktuální číslo bylo dostupné pouze pro platící členy! Případné vytištění a rozeslání Zpravodaje členům, kteří nemají přístup na Internet, si zajistí každá asociace ve své režii. Upozornit na placení příspěvků do jednotlivých asociací (číslo účtu, částka, jaký variabilní symbol).
- Tyto příspěvky je nutno poslat **neipozději do 23.10.2014** na adresy: cizek.j@opv.cz, milos.horacek@rwe.cz, jabramcuk@gmail.com (velikost schránky nelimitována).
- Další schůzka UGA bude v březnu 2015.

Zapsal: J. Čížek

ZE ŽIVOTA ASOCIACÍ

ČAH

ČAIG

ČAAG

ČALG

ČAH

ČAIG

✕ ČALG ✕

Ze života asociací

Česká asociace hydrogeologů (ČAH)

Albertov 6, 128 43 Praha 2

e-mail: jvdatel@gmail.com

<http://www.cah-uga.cz>

Ohlédnutí za XIV. hydrogeologickým kongresem v Liberci, 2.-5.9.2014

Po 5 letech od posledního hydrogeologického a inženýrskogeologického kongresu, který se úspěšně konal v Ostravě v roce 2009, jsem se opět sešli na dalším největším odborně-společenském setkání české hydrogeologické obce, v pořadí už čtrnáctém, tentokrát v Liberci. Hlavními pořadateli byli Technická univerzita v Liberci a Česká asociace hydrogeologů. Cílem XIV. hydrogeologického kongresu bylo zhodnotit vývoj oboru za uplynulé roky, prezentovat hlavní výsledky výzkumných i průzkumných prací a v neposlední řadě vytvořit prostor a čas pro setkávání, diskuse a přátelská posezení.

Na společné akci s inženýrskými geology jsme celkem uvítali přes 300 odborníků z firem, výzkumných institucí, vysokých škol i orgánů státní správy a samosprávy všech stupňů. Celkem 152 příspěvků bylo rozděleno do 15 sekcí, jejichž jednání probíhalo paralelně ve 3 sálech. Společné HG a IG jednání bylo větší či menší částkou podpořeno 15 firmami z našich oborů. Aquatest, Ekotechnika, Chemcomex, OPV, ADASI, HS geo, GE-TRA, ARCADIS, AZ consult, Gematest, GeoTec GS, STRIX, 4G consite.

Součástí programu byla i řada doprovodných akcí: společenský večer, odborná exkurze, čtyřem našim kolegům - Arnoštu Grmelovi, Miroslavu Kněžkovi, Miroslavu Olmerovi a Janu Švomovi - byly předány Medaile Oty Hynie za celoživotní přínos oboru hydrogeologie, sešla se také valná hromada ČAH a přijala nové stanovy.

Jménem vědeckého výboru bych rád vyjádřil několik poděkování. Především děkuji rektorovi Technické univerzity v Liberci, panu prof. Dr. Ing. Zdeňkovi Kůsovi, za převzetí záštity nad naším jednáním a za umožnění - za příznivých finančních podmínek - pořádat kongresové setkání na půdě TUL v moderních prostorách právě postavené budovy. Technická univerzita v Liberci se chopila své role hlavního pořadatele akce velmi iniciativně a pověření pracovníci mají lví podíl na úspěšné přípravě celé akce. Za všechny bych chtěl jmenovat předsedkyni organizačního výboru Ing. Jindřišku Hauerovou, Mgr. Kamila Nešetřila a v neposlední řadě doc. Dr. Ing. Miroslava Černíka, CSc., díky kterému je tato akce podpořena projektem CZ.1.07/2.4.00/31.0189 Partnerská síť v oblastech moderního a ekologicky šetrného čištění vod a půd se zaměřením na vzájemné propojení akademické půdy a soukromého sektoru. Chtěl bych poděkovat i všem dalším kolegyním a kolegům, kteří se podíleli na přípravě kongresu v rámci přípravného, organizačního či vědeckého výboru, jako členové čestného předsednictva či jako recenzenti; bez jejich dobrovolného úsilí bychom se sejít nemohli.

Na tomto místě mohou zaznít všechna další jména těch, kteří se tak či onak podíleli na přípravě HG kongresu: Jaroslav Bárta, Arnošt Grmela, Milan Hokr, Zbyněk Hrkál, Tomáš Charvát, Petr Kohout, Zdeněk Kudrna, Jiří Mls, Naďa Rapantová, Svatopluk Šeda, Jan Šembera, Jan Švoma, Tomáš Vylita. Jsem velmi vděčný i kolegům organizátorům IG kongres (zvláště Jan Novotný, Jan Schröfel, Roman Vybíral ad. – naše spolupráce klapala jako hodinky a společným úsilím se podařilo oba kongresy velmi dobře zorganizovat). Díky i všem spolupořadatelům - Českému komitétu IAH, Výzkumnému ústavu vodohospodářskému TGM, v.v.i., Institutu geologického inženýrství VŠB-TU Ostrava a Unii geologických asociací; jejich záštita odráží obecný a celostátní rozměr HG kongresu. Poděkování patří i časopisu Vodní hospodářství, který je už tradičním partnerem HG kongresů.

V poslední době se zvyrazňuje mezioborový charakter výzkumu a průzkumu v hydrogeologii a dalších oborech aplikované geologie. Je to jeden z hlavních důvodů, proč jsme se rozhodli pokračovat v úzké spolupráci s Českou asociací inženýrských geologů, a podobně jako předtím v roce 2009 v Ostravě koncipovat kongresové setkání jako společnou akci inženýrských geologů a hydrogeologů. Jsme přesvědčeni, že obě strany jsou vzájemným setkáváním obohacovány a naše užší spolupráce může přispět nejen k lepšímu poznání zkoumaných jevů a procesů v rámci konkrétních zakázek a projektů, ale i ke zvyšování úrovně našich aplikovaných oborů jako takových. Multidisciplinarita řešených úkolů se projevuje i v daleko intenzivnější spolupráci s dalšími souvisejícími obory. Je proto logické, že k účasti na kongresu jsme - více než dříve - přizvali i kolegy z blízkých oborů – zvláště z užité geofyziky, ložiskové geologie, sanačních technologií, hydrologie a vodního hospodářství. Je možné, že se tato úzká spolupráce vyvine do budoucna ve společná setkávání aplikovaných geologických oborů – uvidíme.

Všichni, kdo se profesně pohybují kolem podzemních vod, jejich průzkumu, využívání, ochrany i sanace, mají o čem diskutovat, náš obor prochází významnými změnami souvisejícími s postupnou změnou poptávky po našich pracích, zvyšující se konkurencí a stálým tlakem na nízké ceny prací. Pokud chceme udržet a dále zlepšovat úroveň hydrogeologie jako aplikovaného vědeckého oboru, nezbyvá nám, než přes nepřízeň některých okolností, dodržovat vysoké odborné standardy a potřebné etické přístupy. Snad k tomu jednání kongresu napomohlo.

Díky všem účastníkům se akce podařila a nezbyvá nám než se těšit na další, v pořadí už XV. kongres za 3-4 roky.

Josef V. Datel, předseda vědeckého výboru XIV. HG kongresu, předseda ČAH

**Valná hromada České asociace hydrogeologů
Liberec 4.9.2014**

Zápis

Počet přítomných: 47 (viz prezenční listina)

Valná hromada (VH) byla zahájena v 17:00 hod. po odročení dle článku 4.5. stanov

Řídící jednání valné hromady: předseda ČAH Josef Datel

Josef Datel zahájil jednání VH konstatováním, že z celkového počtu 191 řádných členů se VH účastní 47 členů.

Skrutátory byli jmenováni: Petr Kohout, Martin Milický

Zápisem byl pověřen: Tomáš Charvát

Valné hromadě byla přítomna a notářský zápis pořídila: notářka JUDr. Václava Švarcová

Po seznámení s návrhem programu VH byli přítomní vyzváni k podání dalších návrhů. Žádné další návrhy nebyly podány.

Poté bylo hlasováno o programu VH.

Výsledky volby (ve tvaru pro-proti-zdržel se-nepřítomní) **47 – 0 – 0 – 0**

Návrhová komise byla zvolena ve složení 1. Nad'a Rapantová, 2. Jiří Čížek, 3. Tomáš Charvát

Výsledky volby (ve tvaru pro-proti-zdržel se-nepřítomní) **44 – 0 – 3 – 0**

Volební komise byla zvolena ve složení: 1. Petr Kohout, 2. Martin Milický, 3. Ladislav Bíža

Výsledky volby (ve tvaru pro-proti-zdržel se-nepřítomní) **44 – 0 – 3 – 0**

Valná hromada bere na vědomí přednesené zprávy:

- zprávy o činnosti a hospodaření ČAH – přednesl Josef Datel
- zpráva o stavu členské základny – přednesl Tomáš Charvát
- zpráva o činnosti UGA – přednesl Jiří Čížek
- zpráva revizora ČAH – přednesl Zdeněk Pištora

Uvedené zprávy jsou součástí zápisu z VH.

Dalším bodem programu bylo přijetí nových Stanov. Josef Datel navrhl a zdůvodnil nové Stanovy. Poté vyzval přítomné k připomínkám a návrhům.

Předložen byl jeden návrh:

Jiří Čížek: úprava článku XIII. c) nových Stanov ve znění: „*Seznam členů (v rozsahu jména, příjmení a tituly) může být uveřejněn na webových stránkách spolku v rozsahu neúplném, tj. pouze těch členů, kteří s uveřejněním projevíli souhlas.*“

Následně bylo o návrhu hlasováno:

Výsledky volby (ve tvaru pro-proti-zdržel se-nepřítomní) **46 – 0 – 1 – 0**

Poté bylo o nových Stanovách hlasováno jako celek:

Výsledky volby (ve tvaru pro-proti-zdržel se-nepřítomní) 47-0-0-0
Nové stanovy ČAH byly přijaty.

Valná hromada pokračovala bodem Ostatní. Byly předneseny 2 návrhy úkolů pro výkonnou radu do příští VH.

1. Jaroslav Žák: Znovu oživit možnost vytvoření profesní komory
Výsledky volby (ve tvaru pro-proti-zdržel se-nepřítomní) 46-0-1-0

2. Jitka Novotná: Navázat spolupráci s ČKAIT
Výsledky volby (ve tvaru pro-proti-zdržel se-nepřítomní) 46-0-1-0

Následovala diskuse a návrhy z pléna:

Petr Tichý: Vytvořit pracovní skupiny k okruhům XIV. HG kongresem diskutovaných problémů spolku (viz jednotlivé příspěvky ve sborníku kongresu), odborné konzultace s orgány státní správy např. formou cílených workshopů.

Zbyněk Vencelides: Upozornit na potenciální problémy orgány státní a veřejné správy a nabídnout jim řešení, realizovat odborné semináře na tato témata.

Radim Ptáček: Přednesl pozvánku na regionální odborné semináře.

Radomír Muzikář: Přednesl pozvánku na odborné semináře ČVTS, vybědl k zaslání odborných podnětů do časopisů Vodní hospodářství a Vodař, kde by mohla být uveřejněna i zpráva o konání XIV. HG kongresu.

Valná hromada byla ukončena v 19:20.

Zapsal: Tomáš Charvát

**ČESKÁ ASOCIACE
HYDROGEOLOGŮ (ČAH)**
128 43 PRAHA 2, ALBERTOV 6
(3)

Zpráva o činnosti České asociace hydrogeologů za období 20012-2014 pro valnou hromadu ČAH, Liberec, 4.9.2014

Josef V. Datel

Po 2 letech se opět setkáváme na Valné hromadě České asociace hydrogeologů. Uplynulé 2 roky bychom mohli charakterizovat jako období ustálených poměrů, kdy neprobíhaly žádné velké akce, neobjevila se ani významná nová legislativa, ani nedošlo k žádným dalším velkým změnám v oboru. Proto mi dovolu, abych tuto zprávu pojal stručněji, než bývá zvykem a rovnou přešel k hodnocení uplynulého období.

Legislativní činnost, odborné akce

Legislativní činnost se v uplynulém období zaměřila na připomínkování a spolupráci na některých podzákoných předpisech a oborových normách (např. Názvosloví v hydrologii a hydrogeologii, Jímání podzemních vod, metodika MŽP na prokazování splnění sanačních limitů apod.).

V roce 2013 se díky kolegovi Svatoplukovi Šedovi, který se právními aspekty našeho oboru dlouhodobě zabývá, uskutečnilo několik běhů důležitého semináře Vrtané studny, v Praze, Brně a Ostravě za značného zájmu odborné veřejnosti, s převahou pracovníků vodoprávních úřadů. Celkem bylo proškoleno asi 300 účastníků. V uvedené aktivitě odborných seminářů proto hodláme pokračovat i do budoucna.

Do budoucna velmi zajímavý potenciál může mít i první ročník konference na téma podzemních vod ve vodárenské praxi, který se v březnu uskutečnil v Dolní Moravě za značného zájmu vodárenské veřejnosti, hlavně z řad organizací typu VaK.

Vrcholem letošního roku 2014 je nesporně tento XIV. hydrogeologický kongres, který se podařilo uskutečnit po 5 letech od posledního kongresu v Ostravě. K jeho úspěchu nesporně přispěla i úzká spolupráce s kolegy z ČAIG, kteří souběžně připravili paralelní jednání II. inženýrsko-geologického kongresu, což na jednání přineslo větší pestrost pohledů a mnohem více témat. Za velmi pozitivní hodnotíme i významné zapojení geofyziků do jednání kongresu. Je tak možné, že zde v Liberci vzniká zárodek budoucích kongresů, které by mohly pokrýt problematiku všech aplikovaných geologických oborů, a přispět tak k jejich užší spolupráci.

Osvědčení odborné způsobilosti

ČAH se podílí na vydávání osvědčení odborné způsobilosti pro geologické práce prostřednictvím odborných garantů, kteří pocházejí z řad členů ČAH a jsou vedením ČAH navrhováni. V posledních letech je situace ustálená, protože osvědčení vydávaná na dobu neurčitou dostala většina kolegů, kteří o ně měli zájem. Nových osvědčení je tak výrazně méně a omezují se prakticky jen na mladé kolegy vstupující do podnikatelské praxe a kolegy rozšiřující si obor činnosti z jiného geologického oboru.

Informační služby

ČAH informuje své členy o svých aktivitách prostřednictvím Zpravodaje UGA, který nahradil dřívější Zpravodaj ČAH. Od roku 2011 je Zpravodaj vydáván a distribuován výhradně v elektronické formě. Zpravodaj vychází 2x ročně a zajišťuje základní informovanost našich členů. Někteří jednotlivci, kteří nemají e-mail, mohou požádat, abychom jim zpravodaj vytiskli a zaslali klasicky poštou. Je provozována i webová stránka ČAH na adrese www.cah-uga.cz. Na stránkách ČAH jsou k dispozici i všechna stará čísla zpravodaje UGA.

Vyřizování podnětů a stížností

Česká asociace hydrogeologů se postupně dostává do povědomí správních úřadů a z toho pramení mírně narůstající množství různých stížností a podnětů, které se na ČAH obrací. Jde o různé stížnosti na kvalitu provedených prací, na nesprávnost závěrů hydrogeologických posouzení, na rozpory v posudcích zpracovaných v rámci jedné kauzy na objednávku různých stran sporu apod. Ročně se řeší zhruba 5-10 takovýchto podnětů. ČAH nemá možnosti podrobně ověřovat provedené práce a opravovat či korigovat jejich závěry a výsledky. Na to výkonná rada nemá kapacitu a ani jí to nepřísluší. V rámci péče o úroveň našeho oboru se ale vyjadřujeme k otázce, jak kvalitně jsou předložené zprávy, posudky a průzkumy zpracovány a provedeny, zda v nich nedošlo k odbornému pochybení nebo k opomenutí některých důležitých prací, informací nebo zjištění. Součástí našeho posuzování je i dodržování etického kodexu EFG, který je k dispozici na stránkách ČAH a jímž jsou naši členové vázáni. V některých případech vznikla potřeba se za naše členy postavit a podle našich možností hájit odborné závěry, ke kterým došli a které prosazují. Jeden z takových případů řešila na právní podnět protistrany minulá valná hromada v roce 2012. Mohu oznámit, že poté, co byl odeslán dopis s jednoznačnou podporou ČAH našemu členovi Zdeňkovi Vackovi, žádnou zpětnou reakci jsme již neobdrželi, případ proto považujeme za uzavřený.

Probíhající spolupráce a sjednocovací snahy na národní a mezinárodní úrovni

Česká asociace hydrogeologů je aktivním členem Unie geologických asociací, místopředseda ČAH Jiří Čížek působí i ve funkci místopředsedy UGA. Úzce spolupracuje dále s Českým komitétem IAH (International Association of Hydrogeologists) a probíhají jednání o dalším sblížení činnosti obou organizací (současný předseda ČAH je současně i zmocněncem ČK IAH pro sblížování obou organizací). ČAH dále udržuje intenzivní styky se Slovenskou asociací hydrogeológov (SAH). Činnost ČAH by nebyla myslitelná bez úzké spolupráce s dvěma předními HG vysokoškolskými pracovišti (UK v Praze a VŠB-TU v Ostravě), které poskytují pro její činnost potřebné prostorové zázemí, nestrannost a odbornou záštitu. O to více nás mrzí současná vypjatá atmosféra na Institutu geologického inženýrství VŠB-TU Ostrava, a nejistota ohledně budoucího působení našich kolegů na tomto vysokoškolském pracovišti.

Úkoly do budoucna

Dnes budeme odsouhlasovat nové stanovy naší asociace. I když je tato změna vyvolána požadavky nového občanského zákoníku, nové stanovy obsahují i další doplnění oproti stanovám stávajícím, které znamenají větší důraz na komunikaci s členy a snahu je více vtáhnout do dění v asociaci. V tomto smyslu je zcela jistě nejvýraznější změnou konání valných hromad ČAH každý rok, a ne jako dosud po čtyřech letech, nebo ještě déle. Pětileté funkční období volených orgánů znamená, že volební bude pouze každá pátá valná hromada, ostatní se tak mohou soustředit na odborné a programové otázky.

Za jeden z hlavních problémů, který by nové vedení asociace mělo řešit, je přetrvávající a možná i rostoucí pasivita našich členů, a neochota mladších kolegů stávat se členy ČAH. Tento fakt je jistě způsoben mnoha okolnostmi, z nichž mnohé nejsme schopni ovlivnit. Co ale ovlivnit můžeme, je to, abychom byli více vidět. V tomto smyslu většina práce, kterou se ČAH zatím zabývá, je spíše neviditelná – připomínkování předpisů, jednání na státní správě, vyřizování stížností apod., i když stojí zainteresované osoby hodně času a energie.

Pro další rozvoj asociace je nezbytné se mnohem výrazněji zviditelnovat. Je nezbytné pokračovat v osvětě mezi úřady státní správy, především v pokračování v různých seminářích, které mají mezi úředníky dobrý ohlas. Jako velmi pozitivní akci s dobrým ohlasem hodnotíme

i první ročník konference o podzemních vodách pro organizace VAK, jejíž spolupořadatelem ČAH byl.

Přál bych si, abychom společnými silami všichni směřovali k zvyšování odborné úrovně oboru, k všeobecnému dodržování etických zásad a tím ke zvyšování prestiže a vážnosti celého oboru.

Děkuji za pozornost.

Liberec, 4.9.2014

Josef V. Datel

Přehled hospodaření ČAH 2012-2014

Valná hromada v proběhla v říjnu 2012, tato zpráva tedy shrnuje období 10/2012-9/2014.

Zůstatek na účtu k 31.8.2012 : 91 318,81 Kč, k 1.9.2014 bylo na účtě 185 400,- Kč

Zůstatek v pokladně k 30.9.2012: 2279,- Kč, k 1.9. je stav pokladny 5000,- Kč

Situace v hospodaření je ustálená, a lze ji charakterizovat jako období růstu finančních aktiv asociace.

V uvedeném období byly příjmy tvořeny ze dvou zdrojů: členských příspěvků a z vložného 4 běhů seminářů, které se uskutečnily v roce 2013. Příjmy z členských příspěvků jsou každoročně kolem 50 tis.Kč. V roce 2012 ještě přibyla refundovaná částka na cestovné 42 tis. Kč, což už proběhlo minulou zprávou o hospodaření.

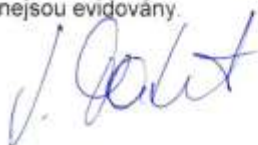
Výdaje souvisely primárně s pořádanými semináři: poštovné 4 tis. Kč, odměny přednášejícím 9 tis. Kč, pronájem místnosti 17 tis. Kč, občerstvení pro účastníky 8 tis. Kč. Vzhledem ke stanovenému symbolickému vložnému 300 Kč, aby se ho zúčastnilo co nejvíce účastníků, semináře skončily v mínusu 2 tis. Kč, který byl pokryt z ostatních příjmů asociace. Za zpracování metodik byly poskytnuty odměny 25 tis. Kč.

V roce 2014 byly výdaje spojeny především s přípravou kongresu: poštovné na pozvánky kongres 2 tis. Kč, výroba diplomů a medailí 6 tis. Kč, cestovné 2 tis. Kč.

Kromě toho probíhaly běžné drobné výdaje na provoz asociace, celkově kolem 10 tis. Kč – poštovné, občerstvení, poplatky, kopírování a další služby, administrativa, největší položkou z běžných výdajů je vedení účetnictví – od roku 2013 máme podle smlouvy s firmou INS servis paušální částku 10 tis. Kč ročně. Každoroční členský příspěvek do UGA činí od roku 2013 5000 Kč, oproti dřívějším 15 tis. Kč z důvodu ukončení členství v Evropské federaci geologů.

Žádné dluhy ani závazky nejsou evidovány.

4.9.2014, J.V.Datel

Zpráva o stavu členské základny ČAH

Ke dni konání Valné hromady ČAH 4. září 2014 v Liberci měla Česká asociace hydrogeologů 191 řádných členů.

V Liberci, 4.9.2014

Zpracoval: RNDr. Tomáš Charvát
výkonný tajemník ČAH

Zpráva o činnosti Unie geologických asociací za období 2012 - 2014

UNII GEOLOGICKÝCH ASOCIACÍ (UGA) pokračovala v letech 2012 – 2014 ve vydávání společného Zpravodaje UGA, který nahradil periodika jednotlivých asociací. Ve Zpravodaji jsou kromě úvodníku, rubriky o legislativě, činnostech EFG, UGA a jednotlivých asociací a ostatní zprávy, kde jsou především pozvánky na semináře a konference, odborné články, recenze nových knih, jubilea a nekrology.

Více informací a také starší čísla Zpravodaje lze zjistit z nových webových stránek www.uga.cz.

Dne 6. 12. 2012 se uskutečnila řádná Valná hromada UGA, na které byl přednesen mj. návrh o vystoupení z EFG z finančních důvodů, který byl jednohlasně přijat všemi zúčastněnými. Poté proběhlo hlasování o nových členech představenstva a dozorčí rady na další tři roky. V představenstvu UGA jsou nadále RNDr. Jaroslav Bárta, CSc. za ČAAG, RNDr. Jiří Čížek za ČAH, RNDr. Miroslav Raus za ČALG a RNDr. Jan Schröfel za ČAIG. Předsedou UGA byl opět zvolen RNDr. Jan Schröfel z ČAIG a místopředsedou a hospodářem RNDr. Jiří Čížek z ČAH. Do dozorčí rady UGA byli zvoleni RNDr. Tomáš Charvát za ČAH, RNDr. Dušan Dostál za ČAAG a Ing. Anna Abramčuková za ČALG. Jejím předsedou byl potom zvolen RNDr. Tomáš Charvát.

Valná hromada schválila účetní uzávěrky za roky 2009, 2010 a 2011. Zároveň byla schválena výše členských příspěvků jednotlivých asociací v dalších letech ve výši 5000,- Kč pro ČAH a ČAIG a 2500,- Kč pro ČAAG a ČALG.

Finanční zdroje UGA se podařilo stabilizovat díky vystoupení z EFG a včasnému placení členských příspěvků jednotlivých asociací.

V roce 2013 vystoupila UGA z ekonomických důvodů z Evropské federace geologů. Nicméně zůstává pozorovatelem, takže jsme informováni i o jejích aktivitách. Podrobnosti o EFG se zájemci mohou dozvědět na webových stránkách www.eurogeologists.de.

Zpracoval: RNDr. Jiří Čížek

Praha, 31. 8. 2014

ZPRÁVA REVIZORA ČAH - RNDr. Zdeňka PIŠTORY
O KONTROLE A PŘIPOMÍNKÁCH
K HOSPODAŘENÍ A ČINNOSTI ČAH
pro Valnou hromadu ČAH, konanou dne 3.9.2014 v Liberci
(Technická universita v Liberci, Studentská 1402/2, 461 17 Liberec)

Zhodnocené období činnosti revizora

Od minulé Valné hromady ČAH (10.10.2012 – VÚV Praha 6) do 1.9.2014

Činnost revizora v hodnoceném období

- pravidelná účast na jednáních Rady ČAH v hodnoceném období
- předávání názorů ke strategii a vedení činnosti ČAH v rámci výše uvedených jednání
- sledování organizace a odborné úrovně seminářů spoluorganizovaných či organizovaných ČAH, včetně účasti na většině těchto odborných akcí
- namátková průběžná kontrola příjmů a výdajů ČAH v hodnoceném období

Hospodaření ČAH (10.10.2012 - 1.9.2014)

V uplynulém období byly mnou prováděny pouze namátkové kontroly hospodaření, zaměřené na významnější výdaje ČAH, aktuální stavy finančních kont a hrubé porovnání příjmů-výdajů a zůstatků. Při uvedených kontrolách (minimálně 1 x ročně) nebyly zjištěny žádné zjevné nedostatky, které by svědčily o ne hospodárnosti či využití svěřených prostředků asociace k jiným účelům, než pro které jsou určeny. Každý rok disponuje ČAH poměrně nízkými finančními prostředky od cca 80 000,- až 150 000,- Kč (mimo kongresové roky i mimo výjimečné jednorázové vyšší platby), které do jisté míry eliminují možnosti potřebné rozsáhlejší činnosti. Tyto peníze (i zisky z kongresů a pořádaných seminářů) jsou průběžně využívány pro činnost ČAH – v posledních letech nejsou zcela každý rok spotřebovány, je tedy vytvářen přebytek finančních zdrojů na účtu asociace. Výše příjmů se oproti minulým obdobím v roce 2013 zvýšila a to především zvýšeným prodejem služeb ČAH (zejména pořádáním odborných seminářů). Vybrané členské příspěvky jsou zhruba poloviční složkou příjmů, jejich podíl na příjmech ČAH tedy od minulého hodnoceného období poklesl.

Lze konstatovat, že finanční příjmy i výdaje jsou v souladu se stanovami ČAH a činností, kterou se má Česká hydrogeologická asociace vykonávat.

Mezi hlavní příjmy ČAH lze zařadit - hlavní příjmy nyní plynou z poplatků vložného na pořádané semináře a z příspěvků členské základny (300 Kč za člena/rok - v celém hodnoceném období do současnosti). Doplnkové příjmy pak asociace získává ze spolupořádání kongresů a z konzultační, poradenské i jiné tvůrčí činnosti ČAH (tedy jejích členů, povětšinou rekrutovaných z řad Rady ČAH).

Mezi hlavní výdaje ČAH lze zařadit – výdaje spojené s pořádáním odborných seminářů (poštovné, odměny přednášejícím), náklady za vedení účetnictví a zpracování daňového přiznání, náklady na správu webové stránky a reklamu

ČAH, poplatky UGA (15 000,- Kč/rok v roce 2012 a 5 000,- Kč/rok 2013 a 2014 /v roce 2013 vystoupila UGA z EFG, zůstává však na pozici pozorovatele/), potřeby zabezpečující chod ČAH (kopírovací a poštovní služby, překlady cizojazyčných odborných materiálů, nákup kancelářských potřeb a odborné literatury, opravy i údržba počítačové techniky), správní poplatky a další méně významné náklady. ČAH se v letošním roce 2014 podílí na úhradě odměny pro laureáty Ceny O. Hyníe, výrobě diplomů a pamětních medailí.

Čerpání finančních prostředků Radou ČAH a revizorem - činnost spojenou s ČAHem vykonávají předseda, místopředsedové i členové Rady a revizor bezúplatně. V konkrétním období byly propláceny pouze některé cestovní náhrady mimopražským členům Rady ČAH (spojené s cestami na jednání Rady), finanční prostředky ČAHu slouží i k nákupu občerstvení na jednání Výkonné rady ČAHu.

Závěrem

Průběžné kontroly hospodaření ČAH, prováděné revizorem přibližně v ročním intervalu, neshledaly jakékoliv neoprávněné či nevhodné nakládání s nevelkými finančními prostředky ČAHu.

Finanční situace ČAHu – dle daňových přiznání (zaokrouhleno na tisíce Kč) :

Konec roku 2012 – účet 82 000,- Kč a pokladna 4 000,- Kč

Konec roku 2013 – účet 137 000,- Kč a pokladna 11 000,- Kč

Aktuální stav na účtu ČAHu (k 1.9.2014) : 185 400,00 Kč

Aktuální stav na pokladně ČAHu (k 1.9.2014) : 5 000,00 Kč

Doporučuji

Pokračovat v setrvávajícím pozitivním trendu činnosti ČAHu a jeho zdokonalování - pracovní semináře, osvětová činnost pro výkonné složky státní správy i společnosti v obchodní sféře (developery, podniky, projektanty, architekty a další), příprava metodik (sjednocující přístup odborníků k řešení problematiky), placená pomoc komukoliv při řešení nejednoduchých hydrogeologických kauz. Je potřebné dovybrat dlužné členské příspěvky od členů ČAH, aby kontinuita prospěšné činnosti mohla být zachována.

Činnost ČAH (10.10.2012 - 1.9.2014)

Podrobněji je zhodnocena činnost ČAHu ve Zprávě o činnosti ČAH, zpracované pro Valnou hromadu ČAH 3.9.2014. Dále uvádím pouze dominantní rozsah činnosti ČAH za uplynulé období a subjektivní názor revizora na potřebné směřování činnosti ČAH v období budoucím.

Dominantní činnost ČAHu - pořádání seminářů a pracovních porad na aktuální témata dotýkajících se hydrogeologie (především studny a zasakování a další témata), vydávání a distribuce Zpravodaje ČAHu v elektronické podobě (v roce 2012 a 2013), posuzování odborné způsobilosti v hydrogeologii při udělování osvědčení k činnosti, konzultační a posudková činnost (pro členy ČAH, státní správu a soukromníky i soukromé organizace), předávání připomínek a návrhů úprav ze strany ČAHu k projednávaným legislativním materiálům dotýkajících se podnikání v oboru hydrogeologie (i oborů příbuzných) - především normy a metodické pokyny, sledování vývoje

hydrogeologie v zahraničí, zvyšování povědomosti o existenci a činnosti ČAHu prostřednictvím informační techniky (webové stránky), spolupřátelství hydrogeologického a inženýrskogeologického kongresu v Liberci (2.-5.9.2014).

Závěrem doporučuji

Nejdříve si dovoluji zopakovat svoji dva roky starou a stále platnou úvahu na téma stávajícího stavu hydrogeologie, hydrogeologů a jejich profesní organizace - ČAHu. Hydrogeologie se neustále ještě nedostala do širšího podvědomí společnosti. Dle mého nemá práce hydrogeologa vhodnou koncepci a ubíhá velmi často od koncepční činnosti k řešení okamžitých velmi problematických situací, zaviněných nepřítomností hydrogeologa v úvodních fázích řešení úkolu. Samozřejmě, aby práce hydrogeologa byla koncepčnější a schopna předcházet problémům a aby mohla být i dobře zaplácena musí mít vyšší prestiž, více nežli dobré předchozí i současné výsledky a hydrogeolog sám musí jít s dobou - čili reagovat na její aktuální specifika (především ekonomicko-strategické) a průběžně se dovzdělávat. Ze začarovaného kruhu si musíme sami pomoci ven, ČAH (profesní organizace zastupující a sdružující hydrogeology), by měla využívat všech možných nástrojů k jednoduššímu prosazování profesních zájmů svých členů. Z tohoto **dle mého mínění vyplývají následující zásadní úkoly ČAHu v současnosti** – **zabývat se možnostmi zpopularizování oboru hydrogeologie** (především ve sférách řešících rozsáhlejší investiční záměry, v prostředí státní správy i v oblasti laické veřejnosti), **vyhledávat a oslovovat ty subjekty, kterým mohou hydrogeologové usnadnit realizaci jejich záměrů** (investoři, developeri, projektanti, architekti apod. – v tomto i předchozím bodě doporučuji zvážít užší spolupráci s ČAIGem), **uskutečňovat odborné semináře** (zajišťující vyšší odbornou erudovanost hydrogeologů i jejich dostatečný legislativní přehled), **pro svoji činnost se pokusit vyzískat více finančních prostředků** (při vyšších finančních možnostech lze vykonat více práce při plnění předešlých úkolů v kratším čase). ČAH by se měla i v budoucím období řešit stížnosti k ní vznesené a též pomáhat s řešením hydrogeologické problematiky pomocí posudkové činnosti, vše však pouze za úplatu.

ČAH by se tedy měl nadále důrazně zabývat osvětovou činností především na poli popularizace hydrogeologie při jakýchkoliv příležitostech.

ČAH musí nepochybně v následujícím období pokračovat dále v intenzivní propagaci a prosazování profesionální činnosti hydrogeologů i jejich nezastupitelnosti.

Je nutné stále dokola opakovat, že hydrogeolog musí být přítomen při řešení regionální hydrogeologie, při projekci a výstavbě stavení, při návrhu ochranných pásem zdrojů vod, při rozhodování o způsobu nakládání s vodami, při projekci a realizaci ostatních staveb i při jiných doplňkových situacích (např. realizacích tepelných čerpadel).

Je též nutné se neustále věnovat likvidaci nešvarů a povrchnosti při aplikaci vědního oboru hydrogeologie v praxi. Na tomto místě musím připomenout, že je vysoce neetické a nemorální, aby se hydrogeolog cenově investorovi

podbízel na úkor kvality své práce. Celková cena hydrogeologického díla bude totiž vždy odrážet jeho kvalitu a spolehlivost – vyšší cena do jisté míry zaručuje kvalitnější a spolehlivěji provedené dílo.

Ještě snad naposled bych opět rád rozdmýchal myšlenku vytvoření profesionální komory - zřejmě geologické, která by byla silnějším partnerem pro jednání s okolím při prosazování zájmů hydrogeologů v praxi.

Dále bych určitě podporoval přípravu a konání logicky postupujících a navazujících odborných seminářů, dotýkajících se konkrétní úzce vyspecifikované hydrogeologické problematiky (dílečích oblastí hydrogeologické práce) nebo i oborů příbuzných se vztahem k hydrogeologii.

Při posudkové a případně i konzultační činnosti ČAHu navrhuji tuto činnost provádět výhradně úplatně a výnosy z těchto úkonů pak spravedlně dělit (vždy dle jednotného postupu) mezi zpracovatele a pokladnu ČAHu. Co se týče spolupráce ČAHu s jinými subjekty, pak by tato činnost měla být pro ČAH výhodná - finančně nebo ve výjimečných případech alespoň propagačně, tedy použitím loga ČAHu na oficiální materiály spolupracujícího subjektu. Jistě se časem zúročí prozatím nevýrazná činnost UGA, avšak ČAH by měl postupně též získávat nějaké konkrétnější výhody z podpory této organizace.

Za nutné též považuji znovu připomenout nutnost realizace nikdy nekončícího účinného boje s nelegální činností a činností prováděnou bez osvědčení či neodborným způsobem na poli hydrogeologie. Způsob vedoucí k vymýcení nekalých praktik z hydrogeologické praxe by měl být přizpůsoben schválenému základnímu postupu (v budoucnu vypracovaného a schváleného Radou ČAHu).

V Praze, 1.9.2014

RNDr. Zdeněk Pištora

Stanovy České asociace hydrogeologů, z.s.

Článek I Úvodní ustanovení

Česká asociace hydrogeologů, občanské sdružení ve smyslu zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, se s účinností zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „NOZ“), tedy od 1. 1. 2014, považuje za spolek ve smyslu § 3045 NOZ ve spojení s § 214 a násl.

Článek II Název spolku

Česká asociace hydrogeologů, z.s. (dále jen ČAH)

Článek III Sídlo spolku

Albertov 6, 128 43 Praha 2

Článek IV Cíl činnosti

Česká asociace hydrogeologů je nezávislá, stavovská, dobrovolná organizace typu profesní komory zastupující odborné zájmy hydrogeologů v České republice, a pečující o rozvoj a úroveň oboru hydrogeologie.

Článek V Stanovy

Vnitřní organizace ČAH, práva a povinnosti členů i volených orgánů ČAH se řídí těmito stanovami, které jsou uloženy ve svém úplném znění v sídle ČAH.

Článek VI Obor hydrogeologie

Hydrogeologie je vědní obor, který se zabývá podzemní vodou, jejím vznikem, výskytem, pohybem, složením, využitím, ochranou a ekologickými souvislostmi, ve vztahu ke stavbě a složení zemské kůry a ochraně celého životního prostředí. Je hraničním oborem mezi přírodními a technickými vědami. Opírá se o poznatky geologických věd a využívá poznatků dalších přírodních věd, především matematiky, fyziky a chemie. Hydrogeologie je integrována s řadou příbuzných oborů, jako jsou hydrologie, hydrogeochemie, užitá geofyzika, hydraulika podzemní vody a ochrana životního prostředí.

Článek VII Hlavní principy a poslání ČAH

- a) ČAH je samostatným dobrovolným spolkem členů, zabývajících se na profesionální úrovni problematikou podzemních vod v souladu se zájmy ochrany životního prostředí, jejich výzkumem, průzkumem, využíváním a ochranou.
- b) Posláním ČAH je zajišťování a ochrana společných profesních zájmů svých členů, a péče o rozvoj celého oboru hydrogeologie v ČR.
- c) Česká asociace hydrogeologů:
 1. poskytuje pro své členy a celou hydrogeologickou obec odborné, informační a vzdělávací služby,
 2. rozvíjí obor hydrogeologie tak, aby se stále zkvalitňovala činnost hydrogeologů a tím se zvýšila efektivnost využívání a ochrany podzemních vod vedoucí k zásobování obyvatelstva zdravotně nezávadnou pitnou vodou,
 3. reprezentuje obor hydrogeologie a profesi hydrogeologa vůči státním orgánům, samosprávě i hospodářské sféře,
 4. hájí profesní zájmy svých členů a celé hydrogeologické obce,

5. zajišťuje všeobecnou informovanost o úkolech a postavení oboru hydrogeologie, o údajích důležitých pro zásobování obyvatelstva kvalitní pitnou a užitkovou vodou, a o ekologickém významu podzemních vod.
- d) Česká asociace hydrogeologů působí na území České republiky.
- e) ČAH vykonává hlavní a vedlejší činnosti, uvedené dále.
- f) ČAH spolupracuje a koordinuje svou činnost s obdobnými profesními seskupeními v České republice a v zahraničí. ČAH je připravena spolupracovat s partnerskými profesními asociacemi dalších geologických oborů na vzniku jednotné geologické komory ČR.
- g) Česká asociace hydrogeologů používá zkratku ČAH, z.s.

Článek VIII Hlavní činnost ČAH

- a) ČAH vykonává hlavní činnosti v souladu se svým posláním, zejména činnosti uvedené dále.
- b) Česká asociace hydrogeologů zajišťuje pro své členy:
 1. informační služby (provozování webové stránky, vydávání elektronického informačního zpravodaje, rozesílání informací a pozvánek aj.),
 2. prosazování zájmů svých členů u státních orgánů,
 3. stanovení etických zásad profesionálního chování v hydrogeologii, a řešení stížností na jejich porušování,
 4. pořádání interních odborných seminářů a vědeckých setkání,
 5. zpracování odborných metodik, postupů a doporučení,
 6. vzdělávací kurzy v rámci profesního celoživotního vzdělávání v oboru hydrogeologie.
- c) Česká asociace hydrogeologů v rámci celého oboru:
 1. shromažďuje, šíří a publikuje odborné informace z oblasti hydrogeologie,
 2. zajišťuje spolupráci a koordinaci činnosti s jinými spolky, školami, státními orgány a dalšími organizacemi,
 3. společně s Českým komitétem Mezinárodní asociace hydrogeologů uděluje nejvýznamnějším odborníkům Cenu Oty Hyní za celoživotní přínos oboru hydrogeologie,
 4. sleduje stav dodržování etických zásad podnikání v hydrogeologii, upozorňuje na jejich porušování a snaží se o zlepšování stavu,
 5. všestranně podporuje rozvoj oboru hydrogeologie,
 6. zajišťuje populárně-naučnou osvětu oboru hydrogeologie v širší veřejnosti.
- d) ČAH je v oboru hydrogeologie partnerem státních orgánů. Pro jejich potřeby a v souladu s platnými předpisy:
 1. podílí se ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí na formulaci práv a povinností držitele osvědčení odborné způsobilosti v oboru hydrogeologie,
 2. podílí se na posuzování, schvalování, udělování a odebrání osvědčení odborné způsobilosti k podnikatelské a jiné činnosti v oboru hydrogeologie (případně dalších specializací, jako je sanační geologie, environmentální geologie) v podnikatelské a jiné činnosti,
 3. vyjadřuje se k legislativním opatřením, vydávanými státními orgány, pokud se týkají zájmů hydrogeologů (zákony, vyhlášky, nařízení, technické normy apod.),

4. dle možností poskytuje orgánům státní správy a samosprávy bezplatné odborné konzultace.
- e) ČAH je připravena:
1. vybírat ze svých řad odborníky na posuzování závažných odborných, vědeckých a technických záměrů, projednávaných státními orgány i soukromými firmami,
 2. aktivně spolupracovat při řešení velkých ekologických havárií a přírodních katastrof,
 3. spolupracovat při organizaci a koncepci výuky geologie a hydrogeologie na vysokých školách, příp. i na středních školách,
 4. napomáhat výzkumným aktivitám v oboru,
 5. vyjadřovat se k výběru a jmenování soudních znalců v oborech a specializacích týkajících se hydrogeologie a sanační geologie.
- f) Žádná z hlavních činností ČAH není podnikáním ani soustavnou výdělečnou činností.
- g) Hlavní činnost je financována z členských příspěvků, z dědictví a odkazů, z darů, ze státních příspěvků, grantů, z příjmů ze svých činností, z výnosu svého majetku, sponzorských darů a ze zisku z vedlejších činností.

Článek IX Vedlejší činnost ČAH

- a) ČAH může vykonávat i vedlejší hospodářské či jiné výdělečné činnosti. Jde zejména o tyto aktivity nejen pro členy ČAH, ale i pro ostatní odborníky, pracovníky státní správy a samosprávy, a všechny další zájemce:
1. pořádání odborných seminářů, vědeckých konferencí, školení a vzdělávacích kurzů
 2. vydávání odborných a informačních publikací,
 3. konzultační, expertní a poradenské služby,
 4. výzkum a vývoj v oblasti geologie, hydrogeologie, vodního hospodářství a ochrany životního prostředí.
- b) Zisk z vedlejších činností se používá výhradně k podpoře hlavních činností a k úhradě nákladů na vlastní správu spolku.

Článek X Členství

- a) ČAH sdružuje na principu dobrovolnosti všechny zájemce, kteří jsou vědecky, odborně nebo jinak činní v oboru hydrogeologie a oborech příbuzných, a mají pro tuto činnost odbornou, vědeckou či jinou kvalifikaci.
- b) Řádným členem ČAH se může stát každá fyzická osoba starší 18 let, pokud je činná v oboru na území ČR, bez rozdílu pohlaví, vyznání, politického a sociálního zařazení, národnosti, rasy a státní příslušnosti.
- c) Členy ČAH se mohou stát pouze fyzické osoby, členství právnických osob není přípustné.
- d) Členství v ČAH nevylučuje členství v jiných organizacích
- e) Přihlášky k řádnému členství přijímá, o členství rozhoduje a členství potvrzuje výkonná rada ČAH. Žadatel se stává řádným členem ke dni rozhodnutí výkonné rady ČAH. Na členství není právní nárok.
- f) Kromě řádného má ČAH i čestné členství. Valná hromada může rozhodnout o přijetí čestných členů ČAH. Automaticky se čestnými členy stávají nositelé Ceny Oty Hynie. Pro čestné členy platí všechna práva a povinnosti řádných členů kromě povinnosti platit členské příspěvky.
- g) Členství zaniká:

1. písemným oznámením člena,
 2. nezaplacením členských příspěvků za poslední dva roky,
 3. vyloučením na základě rozhodnutí valné hromady,
 4. úmrtím člena nebo jeho prohlášením za mrtvého,
 5. zánikem ČAH,
 6. přeměnou ČAH na jinou právní formu.
- h) Vyloučit člena může valná hromada z následujících důvodů:
1. hrubé porušování profesionální etiky v podnikatelské činnosti člena,
 2. hrubé narušování principu vzájemné kolegiality mezi členy hydrogeologické obce,
 3. jednání proti zájmům asociace, nerespektování právoplatných usnesení orgánů ČAH,
 4. ostatní hrubé porušování stanov spolku.
- i) Členové ČAH neručí za dluhy spolku, a ČAH neručí za dluhy svých členů.

Článek XI Práva a povinnosti člena

- a) Každý člen má právo:
1. volit výkonné orgány a být do nich volen,
 2. zúčastňovat se valné hromady, jednat na ní,
 3. předkládat návrhy a připomínky valné hromadě i výkonné radě, a obdržet odpověď na svá podání v přiměřené době,
 4. hlasovat na valné hromadě,
 5. být informován o celé činnosti ČAH, o všech jejích akcích a zúčastňovat se jich,
 6. využívat výhod člena ČAH (slevy na účastnických poplatcích apod.).
- b) Každý člen je povinen:
1. dodržovat stanovy ČAH,
 2. nejednat proti zájmům ČAH,
 3. plnit usnesení orgánů ČAH,
 4. řádně platit členské příspěvky,
 5. dodržovat přijaté etické zásady profesionálního chování v odborné činnosti a podnikání,
 6. dodržovat principy vzájemné kolegiality mezi členy ČAH i ostatními členy hydrogeologické obce.
- c) Od každého člena se očekává aktivní podpora záměrů a činnosti asociace.

Článek XII Členské příspěvky

- a) Členský příspěvek se stanovuje jako roční a zpravidla je splatný do konce kalendářního roku.
- b) Aktuální výši členského příspěvku určuje zpravidla výkonná rada.
- c) Čestní členové členský příspěvek nehradí.
- d) Členský příspěvek lze na základě písemné žádosti prominout, snížit či odložit, jsou-li pro to vážné důvody. O prominutí, snížení nebo odložení rozhoduje výkonná rada.

Článek XIII Seznam členů

- a) ČAH vede pro své potřeby seznam členů s následujícími údaji: jméno a příjmení, tituly, kontaktní adresa, datum narození, telefon, e-mail, zaměstnavatel (název, adresa)
- b) Zápis a výmazy ze seznamu členů provádí tajemník ČAH. Provede zápis nového člena do nebo výmaz člena ze seznamu členů ve lhůtě 30 dnů od vzniku nebo zániku členství.

- c) Seznam členů (v rozsahu jména, příjmení a tituly) může být uveřejněn na webových stránkách spolku v rozsahu neúplném, tj. pouze těch členů, kteří s uveřejněním projeví souhlas.
- d) Tajemník je povinen vydat ve lhůtě 15 dnů výpis ze seznamu členů každému členovi, který o výpis požádá. Výpis může obsahovat pouze jména, příjmení a tituly.

Článek XIV Vnitřní uspořádání

- a) Orgány spolku jsou:
 - 1. valná hromada,
 - 2. výkonná rada.
- b) Funkční období výkonných orgánů je pět let. Členové volených orgánů, jejichž počet neklesl pod polovinu, mohou kooptovat náhradní členy svého orgánu z ostatních členů ČAH, až do nejbližšího zasedání valné hromady.
- c) Členství ve volených orgánech zaniká:
 - 1. úmrtím člena,
 - 2. uplynutím funkčního období,
 - 3. rezignací člena voleného orgánu,
 - 4. odvoláním člena voleného orgánu valnou hromadou,
 - 5. zánikem členství v ČAH.

Článek XV Valná hromada

- a) Valná hromada je tvořena shromážděním všech členů ČAH a je nejvyšším orgánem spolku.
- b) Valná hromada má především tyto hlavní úkoly:
 - 1. určuje hlavní zaměření spolku, a v její působnosti jsou veškerá rozhodnutí zásadní důležitosti,
 - 2. schvaluje a upravuje stanovy ČAH,
 - 3. rozhoduje o počtu členů výkonné rady (viz čl. XIV, písm. a) a volí ji, a to tajnou volbou z kandidátů navržených na valné hromadě,
 - 4. projednává a schvaluje výroční zprávy o činnosti a zprávy o hospodaření předkládané výkonnou radou za uplynulé období, je oprávněna provádět kontrolu hospodaření,
 - 5. projednává a řeší spory a stížnosti, které ji předává výkonná rada, anebo stížnosti vznesené přímo na valnou hromadu,
 - 6. schvaluje návrh rozpočtu připravený výkonnou radou a vytyčuje program činnosti na další funkční období,
 - 7. může jmenovat další dočasné nebo trvalé orgány spolku, např. s pravomocemi kontrolní nebo rozhodčí komise,
 - 8. na návrh výkonné rady rozhoduje o vyloučení členů spolku,
 - 9. jmenuje likvidátora při zániku spolku,
 - 10. rozhoduje o přeměně spolku na jinou právní formu,
 - 11. je oprávněna rozhodovat o všech dalších otázkách činnosti spolku.
- c) Valnou hromadu svolává výkonná rada dle potřeby, nejméně však jednou za rok.
- d) Právo zúčastnit se valné hromady, právo hlasovat, volit a být volen mají všichni řádní i čestní členové spolku.

- e) Pozvánka na valnou hromadu spolu s jejím programem musí být rozeslána členům nejméně třicet dní před jejím konáním. Místo a čas zasedání se určí tak, aby co nejméně omezovaly možnost členů se ho účastnit.
- f) Již svolané zasedání valné hromady může svolavatel odvolat nebo odložit. Pokud tak však učiní méně než týden před konáním valné hromady, účelně vynaložené náklady vzniklé těm členům, kteří se dostavili na původně svolanou valnou hromadu, je povinen uhradit.
- g) Rozhodování se na valné hromadě děje zásadně hlasováním, přičemž rozhoduje prostá většina hlasů. Každý řádný nebo čestný člen má jeden hlas. Je-li některý řádný člen současně i čestným členem, nepřísluší mu za čestné členství hlas navíc.
- h) Hlasování na valné hromadě se děje aklamací (veřejně zvednutím ruky) a v případech, kdy se rozhoduje o volbě a odvolání členů výkonných orgánů, tajně pomocí hlasovacích lístků. Valná hromada může o kterémkoliv připravovaném hlasování rozhodnout, že bude tajné.
- i) Členové hlasují nejdříve o návrhu výkonné rady, a v případě, že tento návrh není schválen, hlasují o dalších návrzích k projednávanému bodu v tom pořadí, jak byly předloženy.
- j) Funkční období výkonných orgánů ČAH je pětileté. Valná hromada může kdykoliv rozhodnout o zkrácení funkčního období a zvolit nové orgány spolku. Pokud se valná hromada nesejde do uplynutí 5 let funkčního období, staré výkonné orgány plní své funkce až do doby ustavení orgánů nových, nepřijímají však zásadní a dlouhodobá rozhodnutí.
- k) Ze závažných důvodů je možné svolat mimořádnou valnou hromadu, a to v těchto případech:
 - 1. Každý člen ČAH může požádat výkonnou radu o svolání mimořádné valné hromady, pokud doloží písemný souhlas třetiny členů ČAH. Nesvolá-li výkonná rada valnou hromadu do třiceti dnů od doručení podnětu, může ten, kdo podnět podal, svolat valnou hromadu na náklady spolku sám.
 - 2. Pokud přestane z různých důvodů trvale vykonávat činnost výkonná rada spolku nebo klesne-li počet jejích členů pod polovinu, jsou zbylí členové výkonné rady povinni svolat mimořádnou valnou hromadu; pokud tak neučiní do 60 dnů od ukončení činnosti výkonných orgánů, je oprávněn svolat mimořádnou valnou hromadu kterýkoliv člen spolku, aniž musí splnit požadavky uvedené v odstavci 1.
 - 3. Výkonná rada může svolat mimořádnou valnou hromadu, kdykoliv nastanou závažné důvody.
- l) Valná hromada je usnášeníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina členů. Nesejde-li se ve stanovenou dobu potřebné množství členů, s využitím § 247 NOZ, odst. 3, náhradní zasedání valné hromady se uskuteční o jednu hodinu později. Náhradní valná hromada je usnášeníschopná při jakémkoliv počtu přítomných členů.
- m) Jednání valné hromady řídí předseda, popř. místopředseda nebo jiný pověřený člen. Zasedání se řídí programem tak, jak byl obsažen v pozvánce a odsouhlasen v úvodu valné hromady. Záležitost, která nebyla zařazena na pořad jednání při jeho ohlášení, lze zařadit na program jednání jen za účasti a se souhlasem nadpoloviční většiny usnášeníschopné valné hromady.
- n) Předseda výkonné rady nebo ten, kdo zasedání valné hromady právoplatně svolal, zajistí vyhotovení zápisu ze zasedání valné hromady do třiceti dnů od jejího ukončení. Ze zápisu musí být patrné, kdo zasedání svolal, jak a kdy se konalo, kdo je zahájil, kdo mu předsedal, jaká usnesení byla přijata a kdy a kým byl zápis vyhotoven.

Článek XVI Výkonná rada a předseda, jednání za spolek

- a) Výkonná rada je voleným výkonným kolektivním orgánem tvořeným alespoň 5 členy, a je druhým nejvyšším orgánem ČAH.
- b) Výkonná rada řídí činnost ČAH v období mezi valnými hromadami v souladu se stanovami, usneseními valné hromady, a platnými zákony po celé své funkční období.
- c) Výkonná rada odpovídá valné hromadě za řádné hospodaření ČAH, kontroluje dodržování rozpočtových pravidel, schvaluje změny rozpočtu.
- d) Členové výkonné rady zvolí bezodkladně po svém zvolení do funkce svého předsedu, prvního místopředsedu, místopředsedu pro UGA, místopředsedu pro profesní etiku, tajemníka, příp. volí další členy do funkcí dle potřeby.
- e) Předseda výkonné rady je individuálním statutárním orgánem ČAH a jedná za spolek navenek. Při výkonu funkce statutárního orgánu vystupuje jako předseda ČAH. Ve svém jednání a rozhodování se řídí závěry valné hromady a výkonné rady, a platnými předpisy.
- f) V běžných organizačních a provozních záležitostech jedná za ČAH předseda a/nebo jiný člen pověřený výkonnou radou nebo valnou hromadou ČAH. Každý z nich jedná samostatně.
- g) Zasedání výkonné rady svolává předseda podle potřeby, zpravidla čtyřikrát ročně. Svá rozhodnutí výkonná rada zásadně přijímá hlasováním. Výkonná rada je usnášeníschopná za účasti nadpoloviční většiny svých členů. Při hlasování mají všichni členové výboru jeden hlas, pokud je hlasování nerozhodné, rozhoduje hlas předsedy, za jeho nepřítomnosti hlas toho, který jednání řídí. Na schůzi výkonné rady mohou být zváni hosté, hlasování se však neúčastní.
- h) V případě, že předseda není dočasně schopen vykonávat svoji funkci, zastupuje ho první místopředseda. Výkonná rada může v případě potřeby kdykoliv provést nové volby předsedy a dalších funkcionářů.
- i) Tajemník odpovídá za evidence členů, vede databázi členů, eviduje placení členských příspěvků a zajišťuje kontakt se členy.
- j) Místopředseda pro UGA zajišťuje styk ČAH s Uníí geologických asociací a zastupuje v ní zájmy spolku.
- k) Obdržené stížnosti a podněty týkající se kvality odborné práce, etiky podnikání a porušení zásad kolegiality řeší zpravidla místopředseda pro profesní etiku, pokud výkonná rada nepověří jiného svého člena. Místopředseda pro profesní etiku, příp. jiný pověřený člen připraví návrh vyřešení stížnosti, které je schvalováno výkonnou radou.
- l) Pokud počet členů výkonné rady klesne pod polovinu, případně z jiného důvodu není výkonná rada funkční, zbylí členové jsou povinni v nejbližším možném termínu, nejpozději do 60 dnů, svolat mimořádnou valnou hromadu. Pokud ji nesvolají společně, má tuto povinnost po uplynutí 60 dnů každý zbylý člen výkonné rady jednotlivě, stejně jako kterýkoliv jiný člen spolku. Do té doby je každý jednotlivý zbývajících člen výkonné rady povinen dle svých možností zajistit zachování důležitých listin spolku, účetních dokladů apod., aby mohly být předány valné hromadě.
- m) Výkonná rada ČAH plní zejména tyto funkce:
 - 1. zajišťuje průběžné plnění hlavních a vedlejších činností ČAH,
 - 2. vůči státním orgánům a dalším právnickým i fyzickým osobám vystupuje a jedná jménem ČAH prostřednictvím svého předsedy či jiného pověřeného člena,
 - 3. vyřizuje obdržené stížnosti na porušování etických norem svými členy a na kvalitu prováděných hydrogeologických prací,
 - 4. svolává a organizuje valné hromady,

5. předkládá valné hromadě zprávy o činnosti, zprávy o hospodaření, a další návrhy,
6. přijímá nové členy, provádí evidenci členské základny, stanovuje výši členských příspěvků, navrhuje valné hromadě vyloučení členů,
7. zajišťuje řádnou péči o majetek, hospodaří s finančními prostředky a dalším majetkem spolku,
8. plní ostatní úkoly vyplývající ze závěrů valné hromady a platných předpisů.

Článek XVII Majetek a hospodaření spolku

- a) Česká asociace hydrogeologů je samostatný právní subjekt, který hospodaří s finančními prostředky získávanými z hlavní a vedlejší činnosti, jakož i z jiných zdrojů (dary, dědictví, odkazy, výnosy z majetku aj.).
- b) ČAH je neziskovou organizací, prostředky spolku musí být používány pouze k zajištění činností dle těchto stanov a platných předpisů k zajištění vlastní činnosti, a nesmějí být používány k bezdůvodnému obohacování členů ani zaměstnanců spolku. Toto ustanovení nevylučuje použití prostředků k sociálním nebo charitativním účelům.
- c) Hospodaření probíhá na základě ročního rozpočtu schváleného valnou hromadou. O užití finančních prostředků a majetku spolku rozhoduje výkonná rada v rámci valnou hromadou schválených záměrů a v souladu se stanovami a platnými předpisy. Za řádnou správu, obnovu, údržbu a evidenci majetku odpovídá výkonná rada.
- d) Hospodaření je za uplynulé období (zpravidla jeden rok) schvalováno valnou hromadou na základě zprávy o hospodaření, kterou předkládá výkonná rada ČAH.
- e) Valná hromada je oprávněna si vyžádat jakékoliv další podklady a provádět vlastní kontrolní šetření. Osoby dočasně zmocněné valnou hromadou ke kontrole hospodaření jsou oprávněny nahlížet do všech účetních a dalších podkladů, a členové výkonné rady jsou povinni s nimi spolupracovat a poskytnout jim bez průtahů veškeré vyžádané dokumenty.
- f) Valná hromada je oprávněna ustavit trvalý orgán s pravomocemi kontrolní komise a pověřit ho průběžnou kontrolou hospodaření spolku.
- g) Přístup k účtům spolku a právo nakládat s finančními prostředky a dalším majetkem má zpravidla předseda a tajemník, případně další osoby zmocněné valnou hromadou nebo výkonnou radou asociace. Odebrat toto zmocnění má právo orgán, který zmocnění vydal, nebo orgán nadřízený. Osobě zmocněné valnou hromadou může v závažných důvodech (zpravidla při nebezpečí z prodlení) pozastavit toto zmocnění výkonná rada, a to na dobu do nejbližší valné hromady.
- h) Výkonná rada stanoví osobu, která bude sledovat a evidovat veškeré nakládání s finančními prostředky a dalším majetkem spolku, zajistí vedení účetnictví, a bude zajišťovat další související činnosti. K tomu je každý člen ČAH, který má oprávnění nakládat s finančními prostředky a s dalším majetkem asociace, povinen bez prodlení poskytovat této osobě všechny údaje o pohybu majetku ČAH. Neplnění této povinnosti je důvodem k odnětí nebo pozastavení jeho práva dále nakládat s majetkem asociace.

Článek XVIII Vztah k jiným organizacím

- a) Česká asociace hydrogeologů je připravena k úzké spolupráci s podobně zaměřenými profesními, odbornými a zájmovými organizacemi u nás i v zahraničí. Nejbližší vztahy má ČAH s Uníí geologických asociací, jejíž je členem, s Českým komitétem Mezinárodní asociace hydrogeologů, a s profesními asociacemi ostatních aplikovaných geologických oborů.

- b) Česká asociace je připravena aktivně usilovat ve spolupráci s ostatními profesními organizacemi geologických oborů o vznik jednotné geologické komory České republiky.

Článek XIX Zánik a likvidace spolku

- a) Spolek může zaniknout zrušením na základě rozhodnutí valné hromady nebo z jiného důvodu stanoveného zákonem.
- b) Při zániku spolku valná hromada jmenuje likvidátora. Jmenovaný likvidátor sestaví do 20 dnů od svého jmenování do funkce soupis majetku spolku, a soupis zpřístupní vhodným způsobem všem členům spolku.
- c) Při zániku spolku likvidátor nejdříve vypořádá dluhy spolku. Ze zbylého majetku sestaví návrh na rozdělení likvidačního zůstatku, který schválí valná hromada. Nebude-li návrh na rozdělení likvidačního zůstatku schválen, je likvidátor povinen vypracovat nový návrh ve lhůtě 20 dnů od okamžiku, kdy valná hromada předchozí návrh zamítla.
- d) Likvidátor vypořádá likvidační zůstatek dle schváleného návrhu na vypořádání.

Čl. XX. Přechodná a závěrečná ustanovení

- a) Do doby účinnosti těchto Stanov se ČAH řídí dosavadními Stanovami, které byly přijaty valnou hromadou ČAH dne 4. 12. 1998 v Ostravě jako změna původních stanov, které byly zaregistrovány MV ČR dne 3. 5. 1990, pod č.j. VSP/1-41/90-R. Změna stanov byla vzata na vědomí Ministerstvem vnitra dne 25. 1. 1999 (otisk kulatého razítka MV č. 32).
- b) Výkonná rada platně zvolená podle předchozích stanov se považuje za výkonnou radu podle těchto nových stanov a zůstává ve funkci až do naplnění pětiletého funkčního období, pokud valná hromada nerozhodne jinak.
- c) Funkce revizora zvoleného podle předchozích stanov zaniká dnem účinnosti nových stanov; člen spolku vykonávající funkci revizora se dnem účinnosti těchto stanov stává členem výkonné rady.
- d) Znění nových stanov bylo schváleno valnou hromadou konanou dne 4. září 2014 v 17.00 v Liberci v prostorách Technické univerzity, jejíž konání je potvrzeno zápisem ze dne 19. září 2014.
- e) Účinnost nových stanov je stanovena od 1. ledna 2015.

17. slovenská hydrogeologická konference Piešťany, 14.-17.10.2014

Spolu s několika kolegy z České republiky jsem měl možnost účastnit se pravidelné vrcholné akce slovenských hydrogeologů. V pořadí už 17. hydrogeologická konference (kolegové na Slovensku se scházejí častěji než my, průměrně každé dva roky) se uskutečnila v prostorách hotelu Magnolia v lázních Piešťany. Jak vyplývá z dále uvedeného programu konference, zaznělo celkem 26 příspěvků a dalších 20 příspěvků bylo prezentováno ve formě posterů.

Kolem stovky účastníků (většina ze Slovenska, pár z ČR a Polska) měli možnost diskutovat nad pestrými problémy, které v příspěvcích zazněly a které pokrývaly prakticky celou škálu různých hydrogeologických problémů. Z pozice účastníka z ČR jsem vnímal poněkud odlišnou situaci na Slovensku jak z hlediska množství regionálně hydrogeologických výzkumů (doposud významně

více podporovaných státem než u nás) a menšího množství sanačních a kontaminačních projektů, jejichž financování se na Slovensku stále naplno nerozeběhlo.

Celou konferencí procházelo téma oslav 20. výročí odborného časopisu Podzemná voda, který je vydáván Slovenskou asociací hydrogeologů a katedrou hydrogeologie PŘF Univerzity Komenského v Bratislavě, a je zatím jediným čistě hydrogeologickým časopisem ve střední Evropě. Účastníci dostali velmi zajímavé DVD se všemi publikovanými články za celých 20 let, na slavnostním večeru bylo veřejně poděkováno všem dosavadním členům redakční rady časopisu. Časopis velmi uvítá i příspěvky z České republiky (publikačními jazyky je slovenština a angličtina), zájemci mohou kontaktovat technickou redaktorku časopisu doc. RNDr. Renátu Flakovou, PhD., tel: +421 2 6029 6558, rflakova@fns.uniba.sk. Blíže též na stránkách www.sah-podzemnavoda.sk.

Konference proběhla v přátelském a pohodovém ovzduší, kde byl dostatek prostoru na diskuse, pracovní i přátelská setkání. Ve čtvrteční podvečer mohli účastníci navštívit i zázemí piešťanských lázní a seznámit se s nakládáním s termální vodou a léčivým bahnem. Zajímavá exkurze do jaderné elektrárny v Jaslovských Bohunicích, na kontaminovanou lokalitu Tesly Piešťany a na blízký sesuv byla poznamenána nepříznivým počasím, na náladě účastníků se to však neprojevalo.

Již se těšíme na další 18. slovenskou hydrogeologickou konferenci, pravděpodobně opět za dva roky. Tyto akce jsou dobrou příležitostí, jak udržet vzájemné pracovní i přátelské styky mezi českými a slovenskými hydrogeology, a případně navázat i nové pracovní kontakty nebo příležitosti.

Josef V. Datel

14. 10. 2014

ODBORNÝ PROGRAM 17. SLOVENSKEJ HYDROGEOLOGICKEJ KONFERENCIE

„Nové výzvy v oblasti ochrany vód“

14. 10. 2014

16,00 – 20,00 Registrácia účastníkov (pokračuje počas konferencie aj v nasledujúcich dňoch)

18,30 – 19,30 Večera

15. 10. 2014

09,00 – 09,20 Úvodné príhovory, otvorenie konferencie

20. VÝROČIE VYDÁVANIA ČASOPISU PODZEMNÁ VODA

09,20 – 10,00 Vladimír Hanzel, Peter Némethy, Peter Malík, Renáta Flaková, Miriam Fendeková:

Prezentácia a diskusia k výročiu časopisu.

SEKCIA I RÁMCOVÁ SMERNICA O VODE (predsedajúci: Kullman, Fendeková)

10,00 – 10,20 Milan Onderka, Ivana Ondrejková, Anna Patschová: Vývoj a zmeny vymedzenia zraniteľných oblastí z pohľadu dusičnanov na Slovensku.

10,20 – 10,40 Oliver Horvát, Anna Patschová: Hodnotenie rizika nedosiahnutia dobrého stavu podzemných vôd SR v zmysle Rámcovej smernice o vode.

10,40 – 11,00 Prestávka (káva, čaj)

SEKCIA II KLIMATICKÉ ZMENY A MNOŽSTVÁ PODZEMNEJ VODY

(predsedajúci: Fendeková, Kullman)

11,00 – 11,20 Eugen Kullman: História štátneho monitorovania kvantity podzemných vôd na Slovensku a jeho súčasný význam pre indikovanie dopadu sucha na podzemné vody.

11,20 – 11,40 Josef V. Datel, Anna Hrabánková, Josef Slavík, Ludmila Hartlová: Nouzové zásobování malých obcí pitnou vodou z místních zdrojů.

11,40 – 12,00 Miriam Fendeková, Viliam Macura, Marián Fendek, Jana Kráľová: Sucho v podzemnom odtoku a jeho vplyv na kvalitu akvatického habitatu toku v profile Nitra-Nedožery.

12,00 – 12,20 Martin Jurkovič: Měřící, vzorkovací a vrtná technika pro hydrogeologii a inženýrskou geologii. Prezentácia firmy Ekotechnika spol. s r. o.

12,20 – 13,40 Prestávka na obed

SEKCIA III OCHRANA PODZEMNÝCH VÔD (predsedajúci: Némethy, Patschová)

13,40 – 14,00 Alena Trančíková: CHVO Žitný ostrov – problémy s ochranou podzemných vôd.

14,00 – 14,20 Arnošt Grmela, Naďa Rapantová: Ochrana zdrojů podzemních vod v oblastech postižených hlubinnou těžbou nerostných surovin.

14. 10. 2014

14,20 – 14,40 Peter Bajtoš: Vplyv hlbinných baní na obeh podzemnej vody na území Slovenska.

14,40 – 15,00 Juraj Michalko, Dušan Bodiš, František Bottlik, Peter Čech, Zuzana Grolmusová, Jaromír Švasta: Stabilné izotopy kyslíka a vodíka v riekach Slovenska.

15,00 – 15,20 Prestávka (káva, čaj)

15,20 – 15,40 Peter Malík, Miloš Gregor, František Bottlik, Jaromír Švasta: Kvantitatívna charakteristika prirodzených výstupov podzemnej vody v oblasti Krásnohorskej Dlhej Lúky.

15,40 – 16,00 Juraj Michalko, Dušan Bodiš, Radovan Černák, Zuzana Grolmusová, Alexandra Pažická, Pavel Veis: Izotopy kyslíka a vodíka vo vode Dunaja a Moravy v Bratislave.

16,00 – 16,20 Juraj Michalko, Dušan Bodiš, Zlatica Ženišová, Peter Malík, Jozef Kordík, Peter Čech, Zuzana Grolmusová, Andrea Luptáková, František Bottlik, Jaromír Švasta, Štefan Káša: Pôvod vody v Klátovskom ramene.

16,20 – 16,40 Diskusia k sekciám I. – III.

16,40 – 17,00 Diskusia pri posteroch

19,00 – 23,00 SPOLOČENSKÉ POSEDENIE SPOJENÉ S UDEĽOVANÍM MEDAILE SAH (hudba Duo Live Guitars)

16. 10. 2014

SEKCIA IV ENVIRONMENTÁLNE ZÁŤAŽE A SANAČNÉ METÓDY (predsedajúci: Jánová, Ženišová)

9,00 – 9,20 Vlasta Jánová: Progres v riešení problematiky environmentálnych záťaží na Slovensku vďaka fondom Európskej únie.

9,20 – 9,40 Jozef Kordík, Igor Slaninka, Slavomír Mikita, Michal Jankulár: Monitorovanie vybraných environmentálnych záťaží v Západoslovenskom kraji.

9,40 – 10,00 Ilona Janoušková, Zdeněk Vilhelm, Jiří Kamas, Petr Beneš, Miroslav Minařík: Vliv kolísání hladiny podzemní vody na výskyt kontaminantu ve vrtech při sanaci ekologické zátěže po Sovětské armádě na lokalitě Kozí hřbety.

10,00 – 10,20 Andrej Machlica: Skládka CHZJD vo Vrakuni a jej možný vplyv na okolité životné prostredie.

10,20 – 10,40 Prestávka (káva, čaj)

SEKCIA V ZRANITEĽNOSŤ A ZNEČISTENIE PODZEMNÝCH VÔD (predsedajúci: Witkowski, Ženišová)

10,40 – 11,00 Andrzej Kowalczyk, Sławomir Sitek, Sabina Jakóbczyk: Impact of the urban area on groundwater identified by occurrence of chlorinated hydrocarbons: trichloroethene and tetrachloroethene. Case study from Poland.

11,00 – 11,20 Anna Patschová, Milan Siska, Katarína Chalupková, Oliver Horvát: Hodnotenie vplyvu používania prípravkov na ochranu rastlín na kvalitu podzemných vôd v Slovenskej republike.

14. 10. 2014

SEKCIA VI METÓDY, NÁSTROJE A TECHNICKÁ PODPORA HYDROGEOLOGICKÉHO VÝSKUMU

(predsedajúci: Bajtoš, Krčmář)

11,20 – 11,40 Juraj Benko, Tibor Kovács, Miloš Kostolanský, Július Plško: Využitie modelovania v súvislosti s analýzou rizika pre lokalitu Jadrovej elektrárne A-1 Jaslovské Bohunice.

11,40 – 12,00 Marián Fendek, Kamil Rozimant, Vojtech Gajdoš, Miriam Fendeková: Využitie geofyzikálnych metód pri vyhľadávaní podzemných vôd.

12,00 – 12,20 David Krčmář: Využitie diagnostických grafov pri vyhodnocovaní čerpacích skúšok.

12,20 – 14,00 Prestávka na obed

SEKCIA VII MINERÁLNE A GEOTERMÁLNE VODY (predsedajúci: Božíková, Fendek)

14,00 – 14,20 Jarmila Božíková, Gabriela Vandrová: Výnimočné vody Piešťan.

14,20 – 14,40 Eva Méryová, Miroslav Drahoš, Karel Kovářík, Jaroslav Urbaník, Milena Frličová: Množstvá minerálnej vody hydrogeologickej štruktúry Piešťan.

14,40 – 15,00 Daniel Marcin, Jozef Kordík, Juraj Michalko, František Bottlík: Podmienky formovania geotermálnych vôd v Piešťanoch.

15,00 – 15,20 **Diskusia k sekciám IV. – VI.**

15,20 – 15,30 Záver odbornej časti konferencie

15,30 – 16,00 Prestávka (káva, čaj)

17,00 – 18,00 PREHLIADKA PIEŠŤANSKÝCH KÚPEĽOV (Jarmila Božíková, Gabriela Vandrová)

18,30 – 19,30 Večera

Posterové prezentácie

1. Renáta Adamcová, Martin Hanuska, Franz Ottner: Zeminy v predpolí pôvodného odkaliska ENO Nováky – bariéra znečistenia podzemných vôd?

2. Natália Bačová, Jarmila Božíková, Juraj Michalko: Minerálne vody Dudiniec, Santovky a Slatiny.

3. Peter Bajtoš, Alexandra Pažická: Charakteristika podzemného odtoku v povodí Cirochy nad vodnou nádržou Starina.

4. Veronika Blanárová: Aplikácia chemických geotermometrov v Hornonitrianskej kotline.

5. Radovan Černák, Jozef Kordík: Hydrogeologické pomery, chemické zloženie a kvalita podzemných vôd pohoria Žiar a príľahlej oblasti.

6. Jitka Dostálková, Ondřej Šnajdar, Vlastimil Píštěk: Anaerobní degradace BTEX v podzemní vodě.

7. Silvia Dulanská, Veronika Gardoňová, Ľubomír Máteľ, Ľubica Darážová: Alfa spektrometrické stanovenie ²²⁶Ra vo vodných vzorkách s využitím iónovýmenného sorbentu MnO₂-PAN.

8. Alexandra Ďuričková, Zlatica Ženišová, Renáta Fláková, Milan Seman: Kvalita vôd štrkovísk v urbanizovanom území Bratislavy.

9. Dagmar Haviarová, Renáta Fláková, Barbora Šutarová, Zlatica Ženišová: Chemické zloženie a kvalita vôd vybraných krasových systémov Silickej planiny (Slovenský kras).

14. 10. 2014

10. Anna Hrabánková, Jan Klír, Josef V. Datel: Implemetnace nitrátové směrnice 91/676/EHS v České republice.

11. Miloš Kostolanský, Juraj Benko, Július Plško: Vývoj radiačnej situácie v podzemných vodách lokality jadrových zariadení Jaslovské Bohunice.

12. Katarína Paluchová, Jaromír Helma, Zuzana Ďuriančíková, Erich Pacola, Jozef Temiak, Ivan Dulgerov, Milan Schmidt: Prepájanie registrov a databáz IS verejnej správy v rámci projektu „Dobudovanie Informačného systému environmentálnych záťaží“.

13. Katarína Paluchová, Jaromír Helma, Jamsran Tsogtbaatar, Sodov Khudulmur, Avirmed Battur, Marián Zlocha: Mongolsko-slovenský projekt „Establish the GeoDatabase on ecological health of the military sites“.

14. Petr Lacina, Vojtěch Dvořák, Eva Vodičková, Alena Polenková: Porovnání účinnosti redukčních a oxidačních reakcí s využitím částic železa během in-situ sanace podzemních vod kontaminovaných chlorovanými ethyleny.
15. Robert Patorski, Freiwald P., Krzysztof Witek, Józef Chowaniec, Gałulski T.: Chemizm zwykłych wód podziemnych jednostek strukturalnych polskich Karpat fliszowych.
16. Jacek Rózkowski, Kazimierz Rózkowski, Andrzej Witkowski: Chlorides concentration in groundwater of Upper Jurassic karstic aquifer in the Cracow area as a result of human impact and proper groundwater protection.
17. Alžbeta Takáčová, Alena Bágelová, Marián Fendek, Lívia Kijovská: Analýza metód stanovovania ropných látok vo vodách.
18. Dana Vrablíková, Diana Porubská: Režim a hodnotenie sucha vo vybraných prameňoch Nízkych Tatier.
19. Andrea Vranovská, Štefan Rehák: Posilnenie povedomia verejnosti o význame vody pre život – jedna z priorit Rámcovej smernice o vode.
20. Zlatica Ženišová, Renáta Fláková, Ivana Ondrejková, David Krčmář: Kontaminácia vôd v oblastiach opustených antimónových ložísk Slovenska.

17. 10. 2014

EXKURZIA

Po trase **Piešťany** (8:00) – **Jaslovské Bohunice**, atómová elektráreň (8:30 – 11:00) – **Piešťany**, Vodárenský zdroj Červené vrby – kontaminácia závodom Tesla Piešťany (11:30 – 12:30) – zosuv Banka (12,30 – 13:30). Po ukončení exkurzie bude zabezpečený obed v hoteli Magnólia o 14 hod.

Poznámky:

Poistenie počas exkurzie si zabezpečujú účastníci individuálne, nie je to však povinné.

Parkovanie je zdarma pred hotelom Magnólia v prípade, že si to účastníci objednali pri prihlásení.

V rámci Relax centra je možné individuálne objednať služby v Hoteli Magnólia.

V hoteli Magnólia je k dispozícii internet (wi-fi a káblové pripojenie).

Jak se zaregistrovat na stránkách ČAH?

Vážení kolegové, protože s stále objevují dotazy s nejasnostmi kolem postupu registrace členů ČAH na webových stránkách, uvádíme znovu návod, který už vám byl i zaslán e-mailem v únoru t.r.

1. Otevřít stránky www.cah-uga.cz
2. Vlevo je rámeček „Přihlášení“ a v něm možnost „Vytvořit nový účet“
3. Zvolíte si uživatelské jméno a heslo, pod kterými se budete přihlašovat na stránky.
4. Vyplníte nezbytné minimální kontaktní údaje: povinné jsou označeny červenou hvězdičkou. Tyto údaje udržujte prosím i do budoucna aktuální, protože na jejich základě vzniká databáze členů ČAH, jinou evidenci nevedeme.
5. Na závěr opíšete kód z obrázku a dole odkliknete „Vytvořit nový účet“
6. Obvykle do 1-2 dnů vám účet zaktivujeme a vy se můžete přihlásit na stránky pod zvoleným jménem a heslem.
7. Pokud jste doposud nebyl(a) členem ČAH, bude vás později kontaktovat tajemník ČAH s informacemi o členství a o placení členských příspěvků.

Pokud heslo zapomenete, v rámečku „Přihlášení“ je možnost „Zaslat nové heslo“, které vám přijde na e-mail uvedený v registraci.

Naprostá většina webové stránky je přístupna i bez přihlášení, v současné době jsou jen dvě výjimky, které lze otevřít až po přihlášení:

- Poslední číslo Zpravodaje
- Diskusní fórum členů ČAH

Česká asociace inženýrských geologů

Praha 2, Nové Město, Albertov 2038/6

e-mail: pospasil.p@fce.vutbr.cz

<http://www.caig-uga.cz>

Medaile Quido Záruby

Medaile Quido Záruby vznikla v roce 1999 s cílem připomínat formou ocenění významných osobností v oboru inženýrské geologie a geotechniky odkaz zakladatele československé a světové inženýrské geologie, akademika Quido Záruby.

Akademik Quido Záruba byl jedním z otců myšlenky založit mezinárodní organizaci inženýrské geologie – IAEG. V roce 1968 se pak stal jejím prvním prezidentem. Vytvořil moderní koncept inženýrské geologie, kterou chápal jako úzké sepětí věd technických a přírodních. Zaváděl do ní nové moderní disciplíny, jako je mechanika zemin a hornin, laboratorní i polní zkušebnictví atd. Stal se zakladatelem tohoto nového vědního i aplikovaného oboru na ČVUT v Praze a vychoval celou generaci špičkových, ve světě i doma uznávaných osobností.

Prvotní impuls ke vzniku Medaile akademika Quido Záruby vyšel z tehdejší Stavební geologie – Geotechniky a.s., která měla hlavní myšlenky Zárubovy školy inženýrské geologie v těžišti své podnikatelské filosofie. Bezprostředním motivem bylo vyhlášení Ceny akademika Quido Záruby pro mladé inženýrské geology a geotechniky. Po dohodě s profesními společnostmi bylo rozhodnuto, že tato cena bude udělována na základě hodnocení prací nominantů nezávislou komisí složenou ze zástupců všech profesních společností a kateder geotechniky či inženýrské geologie, nejprve v ČR a dnes i v SR (Podrobná pravidla týkající se ceny lze nalézt na webu www.arcadis.cz).

Medaile má tři „mutace“: bronzovou, stříbrnou a zlatou. Bronzová medaile je udělována vítězi každoroční ceny pro mladé inženýrské geology a geotechniky. Celkem bylo v rámci této soutěže od roku 2001 uděleno 13 bronzových medailí.

Zlaté medaile začaly být po dohodě s profesními společnostmi udělovány významným osobnostem za jejich celoživotní přínos k rozvoji oboru inženýrské geologie nebo geotechniky a stříbrné medaile pak jako ocenění za mimořádné zásluhy pro rozvoj inženýrské geologie a geotechniky v rámci společnosti Stavební geologie – Geotechnika a.s. (dnes ARCADIS CZ a.s., divize Geotechnika).

V roce 2014 se společnost ARCADIS CZ a.s. a Česká asociace inženýrských geologů dohodly, že zlaté medaile Quido Záruby za celoživotní zásluhy o rozvoj oboru bude nadále udělovat svým výsadním rozhodnutím výbor této profesní společnosti. ARCADIS CZ a.s. bude i v budoucnosti toto ocenění podporovat jako sponzor a bude zajišťovat samotné medaile. V roce 2014 zlatou medaili Quido Záruby již obdržel prof. Ing. Milan Matula, DrSc.

Během letošního konání II. inženýrskogeologického kongresu obdržel zlatou medaili Quido Záruby za své celoživotní dílo v oblasti geodynamiky v inženýrské geologii doc. Ing. Jan Rybář, CSc.

Ke svému ocenění za celoživotní příspěvek k rozvoji inženýrské geologie, které jim bylo uděleno již v předchozích letech, zde medaili dodatečně obdrželi i prof. Ing. Jaroslav Pašek, DrSc., Ing. Stanislav Novosad, CSc., a Ing. Lumír Woznica, CSc.

Výbor ČAIG jménem všech svých členů oceněným blahopřeje a přeje jim do dalších let mnoho zdraví a pracovní energie.

Alexandr Rozsypal

Fotogalerie oceněných za inženýrskou geologii na HG IG kongresu v Liberci

Laureát ceny Q. Záruby v roce 2014 **Jan Rybář**

Jan Rybář při přednášce Kongresu v Liberci

Dodatečně byla medaile Q. Záruby předána jeho žákům:

J. Paškovi

L. Woznicovi

a S. Novosadovi

Jubilanti (zleva): S. Novosad, J. Rybář, L. Woznica a J. Pašek v Liberci po předání Medaile Q. Záruby

Cena akademika Quido Záruby za rok 2013

1. Udělení ceny za rok 2013

Cena Quido Záruby pro mladé inženýrské geology a geotechniky za rok 2013 byla udělena jako obvykle u příležitosti Pražských geotechnických dnů (PGD). Stejně jako v předchozím roce, Cenu předal přednášející Pražské mezinárodní geotechnické přednášky, kterým byl letos profesor Malcom Bolton z University of Cambridge.

Vybraní účastníci soutěže přednesli své příspěvky v angličtině. To bylo ve srovnání s předcházejícím rokem novinkou, která samozřejmě našla velmi kladnou odezvu u zahraničních účastníků, zejména u profesora Boltona. Ten si tak udělal obrázek o úrovni našich mladých geotechniků a mohl při předávání ceny s jejím vítězem krátce podiskutovat.

Zárubově ceně byl tradičně věnován odpolední blok programu prvního dne PGD. Během hodiny se vystřídal 4 přednášející, které komise

vybrala v prvním kole hodnocení. Jednalo se o následující mladé odborníky a témata:

- Ing. Miroslav Brouček PhD. z katedry hydrotechniky ČVUT Praha.
Téma práce: *Podloží ovlivněné prouděním podzemní vody*
- Ing. Lukáš Ďuriš PhD. z katedry geotechniky a podzemního stavitelství VŠB FAST Ostrava.
Téma práce: *Analýza teplotního zatížení definitivního ostění tunelových staveb*
- Mgr. Kateřina Kovářová MBA. z katedry geotechniky FS ČVUT Praha.
Téma práce: *Vliv zvětrávacích procesů na fyzikálně mechanické vlastnosti pískovců*
- Mgr. Jana Trhlíková PhD. z Ústavu inženýrské geologie Př.F UK Praha.
Téma práce: *Mechanické chování zpevněných jemnozrnných zemin – simulace neporušených vzorků*

Komise vyhodnotila jako úspěšné i další dvě práce, které už ale z časových důvodů nemohly být na PGD předneseny. Jednalo se o:

- Ing. Viktor Tóth ze SUDOPu Košice
Téma práce: *Skúsenosti s navrhovaním geotechnických konštrukcií na modernizovaných železničných tratiach na Slovensku*
- Ing. Martina Urbánková z Metroprojektu Praha a.s.
Téma práce: *Geotechnické řešení první trojlodní stanice na prodloužení metra VA Dejvice - Motol*

Lze konstatovat, že všechny přednášky posluchače upoutaly. O tom svědčilo mimo jiné i to, že prakticky nikdo z účastníků konference tuto část PGD nevynechal. Přednášky byly pozorně sledovány i všemi zahraničními účastníky.

Vystoupení soutěžících bylo komisí zhodnoceno bezprostředně po jejich vystoupení. Laureátem Zárubovy ceny pro rok 2013 se stal Ing. Miroslav Brouček PhD. z pražské katedry hydrotechniky FS ČVUT Praha. Vítězi předal Zárubovu medaili s právem finanční podpory 25 000,- Kč na zahraniční konferenci bezprostředně poté profesor Malcom Bolton.

Předání proběhlo za účasti předsedkyně České a Slovenské společnosti pro mechaniku zemin a geotechnické inženýrství Doc. Ing. Jany Frankovské PhD., předsedy České asociace inženýrských geologů Ing. Jana Novotného PhD. a předsedy Slovenské asociace inženýrských geologů, Doc. RNDr. Miloslava Kopeckého PhD.

Foto. Předání ceny Ing. Broučkovi profesorem Malcomem Boltonem.

Ostatních 5 účastníků soutěže obdrželo diplom za úspěšnou účast v soutěži.

Smyslem ceny akademika Quido Záruby je nejen připomenutí odkazu tohoto významného československého inženýra, ale též připomenutí, že je na co navazovat a v čem pokračovat, že je možné dosáhnout výjimečnosti v odborné práci i na mezinárodním poli.

Zárubova cena je tak významnou profesně společenskou akcí, kdy především platí olympijské: „Není důležité zvítězit, je důležité zúčastnit se.“

Jsem rád, že účastníci soutěže takto svou účast v soutěži berou, a že i široká odborná veřejnost oceňuje nejen vítěze soutěže, ale i všechny ostatní, kteří svou účastí dali najevo svůj zájem o rozvoj oboru.

Děkuji tímto všem těm, kteří se v minulosti soutěže aktivně zúčastnili, bez ohledu na to na jakém místě se umístili a vyzývám mladé inženýrské geology a geotechniky, kteří dnes pracují na zajímavých projektech a úkolech, aby se do soutěže za rok 2014 určitě přihlásili.

Podmínky soutěže a dokumentaci pro přihlášky naleznete na www.arcadis.cz a na stránkách www.caig-uga.cz

Alexandr Rozsypal

Osobní poděkování

Mimo ocenění péče pracovníků Technické univerzity v Liberci a všech, kteří se podíleli na přípravě a posléze úspěchu Kongresů, všech, kteří dobrovolně pomohli uspořádat setkání a následné exkurze, bych rád vyzdvihl mimořádně náročnou práci **Ing. Jindřišky Hauerové** a kolektivu spolupracovníků.

Myslím, že bez její práce by se naše jednání nepodařilo ani zorganizovat, nebo by nebylo tak povedené.

Díky!

Jan Schröfel

Za kolegy, kteří se zúčastnili post konferenční inženýrskogeologické exkurze odborné exkurze, patří velké díky **Romanovi Vybíralovi**. Nejen, že vybral lokality, připravil hezkého průvodce, seznámil nás s krásnými a vtipnými případy zakládání staveb, tunelovými stavbami, ale snad i objednal krásné počasí na návštěvu protřezené přehrady na Bílé Desné. Postaral se i o hladové žaludky účastníků.

J.S.

Česká asociace geofyziků, o.s.

Albertov 2038/6, 12800 Praha 2

e-mail: zdenek.kalab@ugn.cas.cz

<http://www.caag.cz>

Ostravská dubnová konference OVA'14

Ostravská konference seizmologů, geofyziků a geotechniků, která se konala 8. – 10. dubna 2014 v Ostravě, proběhla ve stejném duchu již po třiadvacáté. Dvou a půldenní rokování navázalo na zahájení konference, které bylo zpestřeno flamencovým zpěvem za doprovodu kytary v podání uměleckého dua Hana Iridiani & Mateo Garriga.

Název konference je také již tradiční - OVA – *Nové poznatky a měření v seizmologii, inženýrské geofyzice a geotechnice* – a zcela vyjadřuje tematický obsah jednání. Také letos bylo

prezentováno téměř 30 příspěvků, zpravidla formou přednášek, několik účastníků představilo své výsledky formou posteru. Poslední půlden konference byl jako vždy věnován vystoupení studentů doktorského studia, z nichž velká část představila výsledky získané v rámci projektu MŠMT *Inovace studijního oboru Geotechnika*.

Obdobně jako v předchozích letech „příspěvky i následné diskuze dokládají, že geofyzikální, seizmologická i geotechnická problematika je stále živá a že zasahuje více a více do dalších oborů, pro něž přináší zásadní či dodatková data“. Zpracované a kladně recenzované příspěvky budou publikovány v našem geofyzikálně zaměřeném časopise EGRSE, jehož letošní čísla jsou těsně před dokončením.

A již nyní s tradičními organizátory připravujeme další ročník konference seizmologů, inženýrských geofyziků, geotechniků a dalších odborníků, který je plánován na 7. – 9. dubna 2015.

Zpracoval: Zdeněk Kaláb

Konference v Istanbulu

„A joint event of the 15th European conference on earthquake engineering and 34th General assembly of the European seismological commission“

V srpnu 2014 se konala v ICEC (Istanbul Convention and Exhibition Centre), Istanbul, již druhá společná konference European Association of Earthquake Engineering (EAEE) a European

Seismological Commission (ESC). První konference tohoto typu se uskutečnila v roce 2006 ve švýcarské Ženevě.

Jednání letošní konference trvalo 5 dnů (24. - 29.8.2014). Bylo prezentováno 13 zvaných plenárních přednášek:

EAAE-ESC Joint Keynotes

1. Robin Spence (Nicholas Ambraseys Lecture): *The full-scale laboratory: the practice of post-earthquake reconnaissance missions and their contribution to earthquake engineering*
2. Shamita Das (Inge Lehmann Lecture): *Supershear earthquake rupture speed*
3. Mustafa Erdik: *Rapid Post-Earthquake Loss Assessment*
4. Mauro Dolce: *Civil Protection Critical Issues in Seismology and Earthquake Engineering Research*
5. Dino Bindi: *From building monitoring to real-time damage forecasting and assessment*

EAAE Keynotes

6. Paolo E. Pinto: *Existing buildings: the new Italian provisions for a probabilistic seismic performance assessment*
7. Kyriazis Pitilakis: *Earthquake risk assessment: Certitudes, fallacies, uncertainties and the quest for soundness*
8. Colin Taylor: *A process view of infrastructure system interdependency and resilience*
9. Matej Fischinger: *Seismic response of precast industrial buildings*

ESC Keynotes

10. Marco Mucciarelli: *The role of site effects at the boundary between seismology and engineering: lessons from recent earthquakes*
11. Adrien Oth: *The earthquake source scaling debate: advances, challenges and where we stand today.*
12. Michel Campillo: *Application of ambient noise analysis in Seismology at regional and global scales.*

13. Peter J. Stafford: *Variability and Uncertainty in Empirical Ground-motion Prediction for Probabilistic Hazard and Risk Analyses*

Celkem bylo přihlášeno 750 přednášek a 800 posterů, které byly roztrženy do 40 tematických celků. Přítomno bylo zastoupení ze 76 zemí světa. Sborník příspěvků a rozšířených abstraktů je na USB disku.

Kromě odborných referátů bylo možno navštívit stánky odborných asociací a prodejců aparatur či software. Nejnovější geovědní publikace představilo nakladatelství Springer.

Zpracoval: Zdeněk Kaláb

76. konference a výstava EAGE v Amsterdamu

V období mezi 16. až 19. červnem se konala v Amsterdamu výroční konference naší evropské geofyzikální společnosti. Konference se zúčastnilo cca 7000 účastníků a bylo předneseno 1040 prezentací. Výstava geofyzikálního hardwaru a softwaru měla k dispozici 22 000 m² výstavní plochy, na které byly rozmístěny výstavní stánky 350 vystavovatelů. Jako každoročně poskytli organizátoři bezplatně část výstavní plochy také jednotlivým regionálním geofyzikálním asociacím včetně naší ČAAG. Zodpovědnost za letošní prezentaci naší asociace padla na kolegu Dušana Dostála a Jaroslava Bártu. Náš stánek obsahoval zejména prezentaci o činnosti naší asociace, ale i odkazy na některá česká geofyzikální pracoviště. Jako i v minulosti, řada českých firem, ačkoliv jsou vždy radou ČAAG vyzýváni, možnosti reprezentovat se v našem stánku nevyužila, což je ovšem k jejich vlastní škodě. Stánek ČAAG byl poměrně hojně navštěvován. Stánek zajímal jednak platící návštěvníky výstavy, důležité ale byly i návštěvy oficiálních autorit (vedení EAGE apod.) či kolegů majících na starosti stánky spřátelených zahraničních asociací. Z pozice účastníků, kteří se museli věnovat hlavně provozu ve výstavním stánku, můžeme obtížně hodnotit odbornou úroveň celé konference. Nicméně přidáváme několik postřehů:

- Jedny z největších výstavních stánků (spíše pavilonů) měla Geofyzika Krakov, Geofyzika Toruň a rumunské společnosti zajišťující servis pro těžbu ropy. Tyto společnosti, jak jsme z rozhovorů zjistili, byly ještě dlouhou dobu po „osmdesátém devátém roce“ podporovány z vládních zdrojů. To jim umožnilo přežít kritická období a dnes jsou důležitými a asertivními hráči na trhu.

- Významnou výstavní plochu a celkovou pozornost pořadatelů dostaly studentské organizace a návštěvníci-studenti. Vedoucí autority EAGE i hlavních ropných společností si zřejmě uvědomují, že potřebují v blízké budoucnosti doplnit své odborné týmy.

- Na světovém trhu je stále jediný výrobce gravimetrických přístrojů, které odpovídají současným nárokům (přesný, rychlý, data stahovatelná na PC), a to je Scintrex (Kanada). Firmě můžeme k jejich dominanci blahopřát. Na druhé straně je trochu zneklidňující, že pokud by se s našim výrobcem něco vážného stalo, může se v celosvětovém měřítku na určitý čas zásadně zkomplikovat gravimetrický průzkum.

- Při podrobnějším zkoumání některého nabízeného software lze vysledovat zajímavou tendenci, a to, že realizační výstupy dobře komunikují (či využívají) s programy Golden Software (Surfer, Voxler). Naopak poněkud ustupují aplikace společnosti Geosoft.

- Velmi široce byly prezentovány příklady výsledků vycházejících z metody odporové tomografie. Velmi často jsme se setkali s aplikacemi „pasivní seismiky“. Elektromagnetické metody jsou stále předmětem zájmu hlavních výrobců geofyzikálních přístrojů.

Stánek ČAAG – Amsterdam 2014

Na rautu se geofyzikální problémy řešily nejsnáze

Ukrajinský stánek měl samozřejmě před ostatními účastníky politický náskok

Článek připravili: Jaroslav Bárta a Dušan Dostál.

Geologický pavilon prof. F. Pošepného IGI VŠB-TU Ostrava

Adresa: Geologický pavilon Prof. F. Pošepného, VŠB - Technická univerzita Ostrava

17. listopadu 15, Ostrava-Poruba, 708 33, tel.: 59 732 5392, e-mail: Ing. Miloš Duraj, Ph.D.

(vedoucí GP)

Otevírací doba:

leden - červen Po - Pá 8,00 - 19,00,

červenec – srpen Po - Pá 8,00 - 15,00,

září – prosinec Po - Pá 8,00 - 19,00

Po roční přestávce, způsobené rekonstrukcí Geologického pavilonu, jsou od 15. září 2014 opět zpřístupněny prostory unikátních geovědních sbírek VŠB-Technické univerzity Ostrava. V rámci oprav bylo provedeno zateplení budovy, výměna opláštění a byly vyměněny i veškeré inženýrské a komunikační sítě. Současně byl zřízen bezbariérový přístup a zajištěno vybavení objektu pro handicapované návštěvníky.

Základní informace o GP lze nalézt na webové stránce : <http://geologie.vsb.cz/gp/>, z níž je také převzata následující informace.

Sbírky GP jsou rozděleny do tří tematických expozic

1. Specializované expozice

1.1 Sběrka Prof. Pošepného

Z vědeckého a historického hlediska je nejcennější sbírkou celého Geologického pavilonu. Je sestavena z osobních sběrů Prof. Pošepného, které provedl v průběhu dlouhodobého výzkumu příbramského rudního revíru v druhé polovině 19. století. Vzorky dokumentují mineralogické a ložiskové poměry tohoto světově známého rudního ložiska z hlediska tehdejšího stavu znalostí a způsobu studia ložisek nerostných surovin. V současné době je vystaveno asi 550 exponátů,

dalších 1800 vzorků je uloženo v depozitu. Sbírka je doplněna písemnou a grafickou dokumentací - mapami a publikacemi Prof. Pošepného, které přispěly k její světové proslulosti.

1.2. Sbírka Ostravsko-Karvinského revíru

Představuje dosud nejúplnější geologickou, mineralogickou, petrografickou a uhelně-petrografickou dokumentaci české části hornoslezské černouhelné pánve. Kromě vzorků z uhlonosných souvrství jsou zde soustředěny i vzorky z podložních a nadložních jednotek. Vlastní sběry jsou doplněny bohatou mapovou a fotografickou dokumentací a prostorovými modely exponovaných částí revíru.

1.3. Sbírka radioaktivních surovin

Svým mineralogickým rozsahem, doplněným velmi podrobnou a přehlednou grafickou dokumentací, představuje jedinou komplexní a veřejnosti přístupnou expozici uranových minerálů českých a slovenských ložisek radioaktivních surovin. Jsou zde vystaveny vzorky např. z Jáchymova, Příbrami, Dolní Rožínky, Stráže pod Ralskem aj. V současné době je sbírka rozšiřována i o vzorky ze světových ložisek s uranovou mineralizací. Celkem sbírce náleží přibližně 2200 kusů. Na počátku roku 2002 byla sbírka rozšířena o svou technologickou část díky kolekci exponátů, věnovanou Národním technickým muzeem v Praze. Jedná se o historickou kolekci uranových barev, které byly vyráběny na přelomu 19. a 20. století v Jáchymově. Kolekci doplňují i ukázky skel a kachlí barvených uranem a názorná tabla s přehledem výroby uranových barev a radia.

1.4 Sbírka Prof. Havelky

Expozice je sestavena z osobních sběrů bývalého pedagoga VŠB - TUO, ložiskového geologa Prof. Ing. Jaroslava Havelky, CSc., který je věnoval sbírkovému fondu Vysoké školy báňské. Byla budována pod jeho odborným dohledem od počátku roku 2004 a čítá 241 kusů vzorků vystavených v pěti vitrínách. Kolekce přibližuje krásu převážně leštěných drahých kamenů - achátů, jaspisů atd. jednak z podkrkonošských lokalit např. Nová Paka, Levínská Olešnice, lom Hvězda, Vidochov, Frydštejn, Doubravice, fluoritové ložisko Jílové u Děčína a dále z lokalit krušnohorských např. Domašín, Mýtinka, Horní Halže, Černý Potok, Petlery, Ahníkov, Klášterec nad Ohří nebo Ciboušov.

2. Studijní expozice

2.1 Mineralogická sbírka

Sbírka je členěna na základě moderního mineralogického systému, který sestavil Prof. Strunze. Systém začíná prvky a končí křemičitany a organoidy. Obsahuje více než 7000 vzorků z celého

světa. Zajímavé jsou zejména ukázky zlata a meteoritického železa z domácích a zahraničních lokalit. Expozice je doplněna sbírkou modelů krystalových tvarů.

2.2 Petrografická sbírka

Expozice podává ucelený přehled základních hornin, které vytvářejí vnější obal planety Země - zemskou kůru. Sbírkou je rozdělena na základě vzniku hornin a je členěna na horniny magmatické, horniny sedimentární a horniny metamorfované a je doplněna kolekcí ukázek horninových struktur a textur. V této sbírce se nachází přibližně 6000 vzorků, z čehož je vystaveno více než 1000 vybraných kusů.

2.3 Paleontologická sbírka

Sbírkou věnovaná systematické paleontologii je rozdělena do dvou celků, a to na zoopaleontologickou a fytopaleontologickou část, tedy sbírku zkamenělých živočichů a rostlin. Sbírkou je sestavena podle zásad biologického systému, od níže organizovaných k výše organizovaným organismům. Pozornost zaslouží jak zkameněliny z geologických útvarů zastoupených na území České republiky, např. trilobiti z Barrandienu, tak i fosilie pocházející z významných lokalit světa.

2.4 Sbírkou historické geologie

Expozice logicky navazuje na sbírku paleontologickou. Dokumentuje vývoj života v jednotlivých geologických útvarech prvohor (paleozoikum), druhohor (mezozoikum), třetihor a čtvrtohor (kenozoikum).

2.5 Sbírkou ložiskové geologie

Je vůbec nejrozsáhlejší sbírkovou expozicí a je členěna na:

- Sbírkou nerostných surovin České republiky a Slovenské republiky

Zde jsou vystaveny především ukázky typických nerostných surovin z významných ložisek obou republik, která jsou seřazena podle své regionálně-geologické pozice.

- Sbírkou typů nerostných surovin České republiky

Systematická sbírka typů nerostných surovin je zaměřena na ložiska ve státní bilanci ČR a je rozdělena na ložiska rud (např. železa, niklu, manganu, cínu apod.), nerud (např. fluorit, kaolín, grafit, cementářské suroviny apod.) a energetické suroviny (např. černé uhlí, hnědé uhlí, ropa apod.). Pro větší názornost je sbírka doplněna seznamem evidovaných ložisek a orientačním znázorněním jejich výskytu na území republiky.

- Sbírkou genetických typů ložisek nerostných surovin

Ložiska nerostných surovin jsou členěna podle fyzikálně-chemických podmínek jejich vzniku. Sbírkou obsahuje přes 550 exponátů a je doplněna schématem použité genetické klasifikace.

- Sbírkou textur ložiskových výplní

Je zaměřena zejména na ukázky rudních a nerudních textur klasických a světově známých ložisek těžených v České a Slovenské republice. Je zde vystaveno přibližně 260 exponátů.

- Sbírkou ložisek kaustobiolitů České a Slovenské republiky

Sbírka představuje soubor vzorkové a grafické dokumentace z uhelných a uhlovodíkových pánví České a Slovenské republiky. Sbírkové exponáty umožňují obecné studium procesů uhlotvorby a ropotvorby. Zvláštní pozornost je věnována problematice doprovodné mineralizace v uhlí.

- Sbírkou ložisek nerostných surovin světa

Expozice je rozčleněna na sbírku uhelných ložisek a na sbírku rud a nerud. Zvláště cenné jsou zejména vzorky ze světově známých ložisek nerostných surovin těžených v 19. a na začátku 20. století a která jsou řadu desetiletí uzavřena. K unikátům patří například sběry Dr. Emila Holuba z jeho cest po afrických zemích, které věnoval Vysoké škole báňské v Příbrami.

3. Regionální sbírky

3.1 Sbírka regionální geologie Českého masívu

Expozice umožňuje získat základní představu o geologické stavbě a zvlátnostech hlavních geologických celků Českého masívu a jeho dílčích jednotkách. Vystaveny jsou jak vzorky typických hornin a minerálů, tak vůdčí zkameněliny, vše s bohatou doprovodnou grafickou dokumentací. Sbírka byla VŠB - TU v Ostravě věnována Ústředním ústavem geologickým Praha v r.1988 jako výraz jeho dlouhodobé spolupráce s pracovníky HGF VŠB. Expozice je doplněna kolekcí českých granátů (pyropů) a kolekcí vltavínů.

3.2 Sbírka regionální geologie Západních Karpat

V expozici jsou představeny typické horniny základních geologických jednotek tohoto alpsko-karpatského pohoří se zdůrazněním rozdílnosti geologické stavby Západních Karpat a Českého masívu.

3.3 Sbírka jesenické oblasti

Expozice zahrnuje vzorky minerálů a hornin spjatých s řešením metalogenetické problematiky vulkanosedimentárních ložisek jesenické metalogenetické subprovincie. Jsou zde vystaveny typické vzorky zrudnění kyzové polymetalické formace a zrudnění Fe rud typu Lahn-Dill.

V současné době lze v pavilonu shlédnout také malou expozici historických geofyzikálních přístrojů.

Z materiálů GP zpracoval Z. Kaláb

Z aktivit studentských spolků působících na PřF UK v Praze

V roce 2014 byly na Oddělení užité geofyziky dva aktivní studentské chaptery a sice SEG a nově EEGS (Environmental and Engineering Geophysical Society). Pro nízký zájem studentů byla částečně oslabena činnost EAGE chapteru, ale pro příští rok je velká šance tento obnovit, pravděpodobně ve spolupráci s kolegy z Maďarska a Polska.

Kromě klasických individuálních činností jednotlivých členů a organizování terénních výjezdů bych tentokrát rád uvedl zkušenosti našich členů z konferencí a vzdělávacích programů, kterých jsme se zúčastnili. Na všech těchto mítincích je možnost získat finanční podporu formou nejrozličnějších grantů, proto bych rád na tomto místě apeloval na kolegy z řad studentů, že členství v profesních organizacích a studentských spolcích se určitě vyplatí.

První akcí, které jsem se sám zúčastnil, byla výroční konference organizace EEGS v Bostonu, kterou si lze zjednodušeně představit jako americkou obdobu nám dobře známé EAGE. Pro účastníky z řad studentů je možnost požádat o grant nabízený společností Geometrics ve výši 500\$ (je tomu tak i pro rok 2015 v Austinu).

Formát celé konference bych charakterizoval jako dynamičtější verzi Near-surface konferencí pořádaných v Evropě. Počet vystavovatelů je podobný jako v Evropě, své zastoupení tu měla i Česká republika prostřednictvím GF Instruments. Odborný program byl z mého pohledu více zaměřen na praktické ukázky použití geofyziky, i když teoretický výzkum zde byl zastoupen také (např. ve formě mohutně zastoupené metody NMR). Obzvláště bych chtěl vyzdvihnout kvalitu workshopů předcházející konferenci samotné, sám jsem se zúčastnil přednášky dr. Lee Slatery týkající se různých forem využití metody vyzvané polarizace (jak v časové, tak ve frekvenční doméně).

S kolegou Josefem Vlčkem jsme využili příležitosti zúčastnit se vzdělávacího programu SEP by SEG (Student Education Program), konaném při příležitosti mezinárodní studentské konference IGSC v Nižném Novgorodu v Rusku. Tento program, klasicky sponzorovaný společností Exxon Mobil, dává studentům možnost získat plně hrazenou účast při kurzu věnovanému naftové seismice ve všech svých aspektech (data processing, geologie, praktické ukázky). Vše je vedeno instruktory z firmy samotné, kteří mají mnohaleté zkušenosti v oboru.

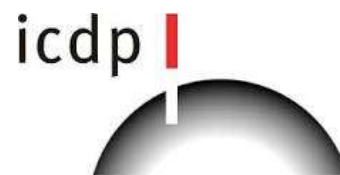
Konference IGSC 5 v Nižném Novgorodu

Konference IGSC, která je většinou s SEP spojena, je potom jednou z nejprestižnějších studentských konferencí momentálně pořádaných na evropském kontinentě. Klasicky se zde řeší spíše geofyzikální témata, v minulých letech byl podíl témat z klasické geologie o něco větší. Organizátoři letošního ročníku se potýkali s problémy spojenými s nedostatkem času na přípravu a z toho plynoucího nedostatku účastníků (ten by připomínal spíše workshop). Jistě i místo samotné mnoho lidí tento rok spíše odradilo – potvrdilo se rčení, že Rusko není země, ale styl života.

Na základě velmi dobrých zpětných reakcí ohledně pořádání příštího ročníku SEG IGSC konference v Praze se naše spolky rozhodly o toto ucházet a je mou milou povinností zde uvést, že jsme byli úspěšní. V červenci roku 2015 tedy Praha bude hostit jednu z nejvýznamnějších studentských konferencí současnosti, což bude vynikající příležitost jako pro domácí, tak pro zahraniční účastníky.

J. Jirků

Deep Fault Drilling Project **z pohledu absolventky Užité Geofyziky na Univerzitě Karlově** Mgr. Lucie Čápková

Úvod

Deep Fault Drilling Project (dále jen DFDP) je součástí International Continental Scientific Drilling Programu (dále jen ICDP) a navazuje na předchozí projekty zkoumající aktivní zlomy na deskových rozhraních (San Andreas Fault Drilling, Japan Trench Fast Drilling Project). První část tohoto projektu (DFDP-1) proběhla v roce 2011 vyvrtáním dvou vrtů o hloubce 100 a 150 m do Alpského zlomu na Jižním ostrově Nového Zélandu. V srpnu 2014 projekt vstoupil do druhé části (DFDP-2) přípravami na vrtání s plánovanou hloubkou 1300 m. Na rozdíl od předchozích projektů vrtání do aktivních zlomů, DFDP je jedinečný v tom, že vrtá do zlomu v pozdní části svého zemětřesného cyklu. Zatímco zmíněné projekty vrtaly do zlomů nedlouho po zemětřesení, v případě Alpského zlomu se očekává silné (M 8) zemětřesení v blízkých desetiletích. Poslední velké zemětřesení o magnitudu 7.9 se odehrálo v roce 1717. Přitom podle předchozí evidence, k pohybu na tomto zlomu dochází každých 200 – 400 let. DFDP by měl přinést důležité informace, které pomohou vysvětlit mechanismy spouštění zemětřesení, přispějí k porozumění dynamiky deskových rozhraní a snad pomůže vyvinout systém včasného varování před blížícím se zemětřesením.

První dojmy z lokality

V rámci svého doktorského studia na Victoria University of Wellington (dále jen VUW) jsem dostala jedinečnou příležitost účastnit se tohoto monumentálního mezinárodního projektu a

Obrázek 1 Výhled z příjezdové cesty na lokalitě.

spolupracovat s geology a geofyziky z Nového Zélandu, Austrálie, USA, Kanady, Japonska, Velké Británie, Francie, Německa, Španělska, Bulharska, Brazílie a Bretaně (kolegové se rozhodli nebýt asociováni s Francií, bavíme-li se o národnostech).

Spolu s dvěma dalšími doktorandy z VUW jsem na lokalitu ve Whataroa River Valley dorazila 30. září. Podle původního plánu měla přípravná fáze DFDP-2 tento den skončit a druhá fáze – vrtání v krystaliniku – měla být zahájena 2. října. Mocnost kvartérních glacifluviálních sedimentů ale byla výrazně vyšší, než se předpokládalo, takže první vrt (DFDP-2A) byl zanechán v hloubce 240 m a druhý vrt (DFDP-2B) se začal vrtat blíže ke svahu údolí. V době našeho příjezdu jsme tedy byli stále v kvartérních sedimentech bez sebemenší známky blížícího se podloží. První dny jsme tedy strávili terénními exkurzemi, servisem okolních seismických stanic, teplotními měřeními v blízkých mělkých vrtech a monitoringem vlastností výplachu.

Obrázek 2 Údržba seismických stanic – na Novém Zélandu je to práce snů.

Zajímavěji začalo být ve druhém říjnovém týdnu. V hloubce 236 m jsme narazili na artéský termální aquifer s výtlačnou úrovní 1.5 m nad zemí, vydatností 4-5 l/s a teplotou 43°C.

Obrázek 3 Pohled do vrtu za karotážní sondou.

Většina z nás v tu chvíli toužila přestat s vrtáním a založit tu lázně. Nicméně přítomnost tohoto horizontu nám dala novou naději, že se možná blížíme k podloží. Následující dva dny však šlo vrtání extrémně pomalu, kvůli výrazné heterogenitě štěrků, v nichž jsme se nacházeli. Vedoucí projektu proto rozhodli předčasně ukončit vkládání dvanáctipalcové

pažnice a pokračovat dále s desetipalcovou. To se ukázalo jako správné řešení a o dva dny později, 13. října 2014, v hloubce přibližně 243 m, petrologové analyzující drť ohlásili vyšší stupeň metamorfózy včetně přítomnosti granátu a další vrtání potvrdilo, že jsme skutečně narazili na alpskou břidlici a jsme tedy v podloží. Karotážní měření provedené po zastavení vrtání, tento fakt potvrzují. 15. října se tedy začalo s demontáží staré plošiny pro vrtání v sedimentech a zahájila se příprava druhé fáze projektu vrtáním v krystaliniku. V době, kdy píšu tyto řádky (18. října 2014), se dokončuje instalace nové plošiny a čekáme, až budeme moci provést další karotážní měření a zjistit, jak rychle se nám ve vrtu ustaluje teplota.

Informace o dalším průběhu

Aktuální informace o dění na projektu naleznete na stránkách ICDP (<http://www.icdp-online.org/home/highlights/>), na stránkách novozélandské geologické služby GNS ve formě blogu (https://wiki.gns.cri.nz/DFDP/DFDP-2_Whataroa_River/DFDP-2_BLOG) a na facebookovské stránce projektu (https://www.facebook.com/pages/Deep-Fault-Drilling-Project-2/1474306806176703?ref=aymt_homepage_panel).

Doporučená literatura

A Continental Plate Boundary: Tectonics at South Island, New Zealand, edited by D. Okaya, T. Stern, and F. Davey, AGU, Washington, D. C., 2007

Sutherland, R., et al. (2012), *Drilling reveals fluid control on architecture and rupture of the Alpine Fault, New Zealand*, *Geology*, 40(12), 1143–1146, doi:10.1130/g33614.1.

Townend, J., R. Sutherland, V. G. Toy, J. D. Eccles, C. Boulton, S. C. Cox, and D. McNamara (2013), *Late-interseismic state of a continental plate-bounding fault: Petrophysical results from DFDP-1 wireline logging and core analysis, Alpine Fault, New Zealand*, *Geochem. Geophys. Geosyst.*, 14, 3801–3820, doi:10.1002/ggge.20236.

Česká asociace ložiskových geologů

Kostelní 26, Praha 7

e-mail: ahorakova@geofond.cz

<http://web.quick.cz/CALG/>

ČALG se stal členem Evropské federace geologů

Česká asociace ložiskových geologů se po dobu několika let bezvýsledně snažila o získání práva na ustanovování tzv. kompetentních osob podle mezinárodně platných pravidel

Pojem „kompetentní osoba“ (competent person) se asi poprvé objevuje v australském kodexu komitétu JORC (The Joint Ore Reserves Committee) z roku 1989. Tento komitét byl ustaven v roce 1971 a zabýval se různými doporučeními v oblasti klasifikace zásob nerostných surovin a předkládání zpráv o nich. Tato činnost vyústila po diskuzích s Australskou burzou (ASX Limited) právě do formulace prvního kodexu v roce 1989.

Souběžně s rozvíjením JORC kodexu pracoval od roku 1994 CRIRSCO (the Combined Reserves International Reportig Standards Committee), který byl původně komitétem CMMI (Council of Mining and Metallurgical Institutions). Reprezentanti zúčastněných zemí (Austrálie, Kanada, Jižní Afrika, USA a UK) dosáhli zásadní dohody v roce 1997. Poté bylo v roce 1998 dohodnuto, že definice CRIRSCO byly převzaty do klasifikace Ekonomické komise pro Evropu OSN (UNFC- United Nations Framework Classification).

V roce 2006 byl založen PERC (Pan-European Reserves and Resources Reporting Committee), který v roce 2008 publikoval kodex PERC (Pan-European Code for Reporting of Exploration Results, Mineral Resources and Reserves). V něm se stanovují pravidla pro uveřejňování výsledků průzkumu, nerostných zdrojů a zásob platná v Evropě. Na podzim 2008 byla uzavřena dohoda mezi představiteli CRIRSCO a PERC na jedné straně a Státní komise pro zásoby Ruské Federace na straně druhé o akceptaci základních definic CRIRSCO. U příležitosti tohoto jednání byla vypracována i paralelizace mezi ruskou klasifikací zásob a klasifikací CRIRSCO:

Russian category	CRIRSCO category
C1 (A, B)	Measured / Indicated Resource
C2	Indicated / Inferred Resource
P1	Inferred resource / Exploration results
P2, P3	Exploration Results

Protože kompetentní osoba musí jednat v rámci disciplinárních procedur národní profesionální organizace, jejímž je členem, doplnil ČALG svoje stanovy o etický kodex Federace evropských geologů. Tento kodex obsahuje nejenom morální zásady pro členy této

federace při předkládání odborných posudků, ale i vymahatelnost odpovědnosti za jejich závěry a doporučení.

Přes několikaleté úsilí se teprve letos, díky osobnímu jednání našeho člena Ing. M. Vlastníka v sekretariátu EFG v Bruselu, podařilo dojednat možnost členství ČALGu v této federaci. Na základě naší žádosti doplněné o prezentaci o aktivitě ČALGu a anglického překladu našich stanov byl přijat ČALG za člena EFG na zasedání jejího Councilu v Palermu dne 1,06. tr. Shodou okolností na tomtéž zasedání bylo vyhověno žádosti UGA o zastavené členství.

V současnosti se ještě vedou jednání s EFG o podrobnostech udělování titulu Evropský geolog a/nebo výběru kompetentních osob dle pravidel PERC. Za tím účelem byla ustavena výběrová komise (Vetting Committee) při radě ČALGu, která přijímá přihlášky zájemců dle podkladů publikovaných na adrese: www.eurogeologists.eu.

Mirko Vaněček sen.; ČALG

56. Forum pro nerudy

Účastníci 56. Fora; u lomu Měrotín – Skalka, na čtyřkolce jeden ze sponzorů – Ing. Ladislav Vitoul.

V roce 2014 (20.5. – 22.5.) byla řada na pořádání a organizaci Fora pro nerudy na české straně (zúčastnili se také kolegové ze Slovenska a Polska). Protože se očekávala i účast geologů z Chorvatska, byl Průvodce tentokrát vydán v češtině s anglickým resumé u jednotlivých lokalit.

O to víc nám bylo líto, že nakonec Chorvati nemohli přijet; spolupráce však byla již navázána a doufáme, že se příště mezinárodní účast ještě rozšíří.

Těžištěm Fora jsou vždy terénní exkurse na geologické i kulturní lokality. Z těch geologických to byly Unčovice – Náklo (těžba štěrkopísků u vody), Zábřeh – Račice (stavební kámen), Sobotín a Vernířovice (stará důlní díla po těžbě železných rud a mastku – krupníku), 2 lomy u Bludova (reziduum žuly s kulovitou odlučností žuly a lom s wollastonitem), Loštice – Kozí vrch (těžba drob – drcené kamenivo), Měrotín – Skalka (těžba a zpracování vápence) a Vitošov (vápenec).

Na dvou lokalitách jsme měli dokonce možnost vidět odstřel (Zábřeh – Račice a Měrotín – Skalka) o což se zasloužili naši sponzoři – B. Vítámvás a L. Vitoul.

Odstřel v lomu Zábřeh – Račice

foto: J. Schweigstillová

Tradicí je, zařadit mezi geologické, také nějaké kulturní lokality navštíveného regionu. Na rozhraní mezi geologií a kulturou byla návštěva přečerpávací elektrárny Dlouhé Stráně. A kulturu představoval pohádkový hrad Bouzov. Výjimečným zážitkem bylo setkání s docentem Skácelelem večer 20.5., který představil a účastníkům Fora podepisoval svoji novou knihu „Maroko očima geologa“. Bylo nám ctí, že pan docent přijal čestné členství v ČALG.

Někteří účastníci při výkladu na lomu Vitošov

foto: P. Janiková

M. Raus, ČALG

Podzimní odborný seminář ČALG

Česká asociace ložiskových geologů v podzimním termínu pravidelně pořádá seminář. Tentokrát byl věnován průzkumu a těžbě nerostných surovin v Krkonoších, uskutečnil se v Peci pod Sněžkou ve dnech 30.9. – 2.10.2014. První a poslední den byly odborné přednášky (abstrakt některých je níže). Krásy Krkonoš jsme obdivovali nejen z hotelu Energetik (kde bylo ubytování), ale díky dobrému počasí i při terénní exkursi.

Druhý den mohli účastníci navštívit historický důl Kovárna v Obřím dole (historická těžba As a Cu), kde nám byl průvodcem RNDr. Radko Tásler ml. (zájemcům doporučuji <http://www.speleoalberice.cz/>). Obdivovali jsme práci, kterou v podzemí Sněžky vykonala Česká speleologická společnost, ZO 5-02 Alberice. Do dolu se vejde maximálně 12 návštěvníků a je možnost vybrat si trasu A (lehčí) nebo B (těžší). Návštěvu rozhodně doporučuji!

Miroslav Raus; ČALG

Někteří účastníci před mohylou prof. Kaviny v Obřím dole

foto: J. Novák

V ochranných oděvech před vchodem do dědičné štolý Barbora

foto: J. Novák – R. Tásler

Zhodnocení dopadů těžby v Obřím dole

Ačkoliv je dnes oblast Obřího dolu v 1. a 2. zóně Krkonošského národního parku a pohyb osob je zde umožněn pouze po vyhrazených stezkách, v minulosti šlo o významný rudný revír s intenzivní těžbou nerostných surovin. Nejstarší doložené zmínky o hornictví sahají do počátku 16. století. Nejprve byly vyhledávány zejména stříbrnosné měděné a olověné rudy, od 17. století se zájem soustředil na arzenové rudy. V letech 1720-1876 byla vytěžená surovina zpracovávána v arzenikové peci, která dala jméno i dnešnímu letovisku Pec pod Sněžkou. Po ukončení těžby byly ještě prováděny drobné vyhledávací pokusy, ale další a poslední významná etapa je až z let 1952-1959. Tehdy zde bylo hornicky ověřováno wolframové zrudnění a zbytkové Fe-Cu-As rudy. Po všech těchto aktivitách dodnes zůstaly v různé míře i těžební odpady v podobě hlušinových hald.

V databázi Inventarizace úložných míst, kterou provozuje a zpřístupňuje Česká geologická služba, je v prostoru Obřího dolu aktuálně evidováno celkem 17 odvalů. Jde převážně o svahové objekty vázané na štoly. Většina objektů pochází z období průzkumu ve 20. století, ale jsou zde i odvaly starší, vzniklé v dobách historické těžby. Jejich celková plocha je odhadována na 14800 m² a objem haldoviny na 23200 m³. Složení je převážně kamenité, tvořené okolními metamorfity. Rudní minerály a žilovina jsou přítomny jen v nepatrném množství. Přesto lze některé objekty považovat za významné, především z hlediska historického a naučného významu. Haldy nejsou rekultivovány a jejich povrch je bez vegetačního krytu nebo je tvořen přírodním náletem dřevin. Nebyly zjištěny prakticky žádné vlivy na okolní prostředí z hlediska stability, kontaminace vod nebo půd.

Vít Štrupl, ČALG

Potenciální zdroje kritických surovin v ČR

EU vypracovala seznam kritických surovin Critical Raw Materials = CRM, kam podle původního seznamu z roku 2011 patří Be, Co, Ga, Ge, In, Mg, Nb, PGM, REE, Sb a W z kovů a grafit a fluorit z nerud. V úvodní části byly kritické suroviny představeny z obecného hlediska v kontextu EU iniciativy v oblasti nerostných surovin (tzv. "Raw Material Initiative" nebo-li Verheugenova iniciativa). Hlavní část prezentace byla věnována představení jednotlivých EU kritických surovin (zásoby, těžba, použití) z hlediska světového i domácího s doprovodem diagramů. Předposlední část se věnovala předpokládanému přístupu k využití (těžbě) těchto

surovin, kde by v první řadě měly být využity těžební odpady z minulé těžby. V závěrech a doporučeních bylo konstatováno, že část EU zásob kritických surovin na území ČR je již z minulosti vyčerpána (např. Sb, Co, částečně FT, GT, W), další část surovin dosud na území ČR nebyla dosud předmětem zkoumání, takže zatím zásoby ani zdroje nejsou vymezeny (např. Nb, REE a Rb z nadějných surovin a Mg, Ga a PGM ze surovin, u kterých nejsou v ČR geologické podmínky pro nalezení významnějších zdrojů). Závěrem bylo konstatováno, že stát by měl podporovat výzkum a vyhledávání zdrojů CRM a umožnit následující průzkum, případně využití a chránit ložiska a zdroje.

Jaromír Starý, ČALG

Využívaná ložiska karbonátů v Podkrkonoší (matematické modelování)

V Podkrkonoší jsou otevřena dvě ložiska karbonátů: Lánov (DP Horní Lánov – dolomit) a Černý Důl (DP Černý Důl – vápenec) těžené Krkonošskými vápenkami Kunčice, a.s. Karbonáty jsou vyvinuty v krkonošské části krkonoško-jizerského krystalinika (stáří ordovik – silur/devon). Na ložisku Černý Důl byly naposledy zásoby vypočteny v roce 2008 (Krutský, GET s.r.o.). Poslední výpočet zásob na ložisku Lánov je z roku 2011 (Krutský, GET s.r.o.). Oba výpočty zásob byly provedeny matematickým modelováním, 3D modely ložisek poskytují nejen lepší informace o vývoji ložiska, ale především jsou vhodné i pro lepší řízení těžby.

Miroslav Raus, ČALG

Chorvatsko 2014 - ČALG

Z iniciativy velvyslance České republiky v Chorvatsku, člena ČALGu RNDr. Martina Košatky, CSc. se konala ve dnech 5. - 9. května 2014 návštěva Chorvatska a Slovinska, během které byla navázána spolupráce mezi ČALGem a Chorvatskou geologickou službou.

Součástí programu v Chorvatsku bylo přijetí zástupců České asociace ložiskových geologů a České geologické služby vrchním ředitelem hornické sekce Ministerstva hospodářství Draganem Krasićem, na kterém se hovořilo především o státní surovinové a energetické politice. Další přijetí české delegace proběhlo na Chorvatském geologickém institutu ředitelem prof. Dr.

Josipem Halamičem, kde hlavním tématem byl popis činnosti geologické služby a možnosti spolupráce v této oblasti.

Ředitel Halamič pro české zástupce zprostředkoval exkurzi ve společnosti Kamen Pazin, která patří mezi špičkové firmy těžící a zpracovávající dekorační kámen, kde se česká delegace seznámila s metodami lomové i podzemní těžby kamenných bloků i jejich následným zpracováním.

Z asi 4000 ložisek a výskytů nerostných surovin je jich těženo 626. Největší množství 253 lokalit představují ložiska drceného kameniva, na 103 lokalitách jsou těženy horniny pro ušlechtilou kamenickou výrobu a stěrkopísky se získávají na 82 ložiskách. Z ostatních surovin je v těžbě 49 lokalit jílu, 15 ložisek bauxitů, 9 sádrovcových ložisek. Těžba nerostných surovin představovala v roce 2006 asi 8 % průmyslové výroby Chorvatska v peněžním vyjádření. V produkci kameniva zaujímá Chorvatsko 9. místo mezi členskými státy EU.

Díky řediteli Chorvatské geologické služby Dr. Halamičovi jsme měli připravenou exkurzi na Istrii do podniku Kámen-Pazin a do vápencového lomu Kanfanar. Hlavní karbonátová sedimentace v istrijské části Tethidy probíhala od střední jury do svrchní křídý. Hlavní produkce vápenců pro ušlechtilou kamenickou výrobu pochází ze spodně křídových „žlutých“ karbonátových vrstev. Vápenec je těžen jak lomově, tak i podzemním způsobem. Firma vyvinula podzemní dobývání systémem komora – pilíř, při němž pilíře jsou ponechávány nepravidelně v partiích s horší kvalitou suroviny. Vznikají poměrně velké podzemní prostory, do nichž lze bez potíží zajíždět jak těžebními mechanismy, tak také automobily všeho druhu. Byly vyvinuty speciální těžební stroje, které řezou bloky řetězovými pilami o délce až 3,5 m. Nařezané bloky jsou vyjímány pomocí bagrů. Bloky mají příznivé rozměry (1,2-1,8x2-2,5 m), surovina je vysoce kvalitní: pevnost v tlaku dosahuje 133 MPa, specifická hmotnost 2636 kg/m³, hornina se vyznačuje nízkou porozitou ve výši 1,7 %.

Zpracování kamene na závodě v Pazinu je plně mechanizováno a v maximální možné míře automatizováno a je prováděno na moderních, vysoce výkonných strojích. Jsou zpracovávány suroviny nejrozličnějšího původu na úplný sortiment ušlechtilých kamenických výrobků. Firma má cca 400 zaměstnanců. Je to akciová společnost s vlastnictvím akcií výlučně zaměstnanci.

Z Chorvatska se česká delegace přesunula v doprovodu českého velvyslance v Chorvatsku na Slovinsko do městečka Idrija, kde navštívila v hornickém muzeu Antonínovu štolu, která byla proražena již roku 1500. Po dobu zhruba 500 let se zde těžily rudy rtuti. Ložisko poskytlo podle místních údajů celkem asi 150 000 t rtuti, což je asi 13 % celkové historické světové produkce rtuti. Podle údajů USGS to bylo 107 kt, zatímco španělský Almadén vyprodukoval 260 kt a kalifornská ložiska, k nimž patří New Almadén a New Idria 98 kt. Svého času ložisko Idria krylo celou spotřebu rtuti Rakousko – Uherska a rtuť byla exportována přes západoevropské přístavy do Mexika a Peru, kde byla používána na amalgamací stříbrných a zlatých rud. Největšího rozkvětu dosáhla produkce rtuti v Idrii v 18. století, kdy ložisko bylo vlastněno rakouským erárem. V 90. letech tohoto století vzrostla produkce z 30 na 140 t a dále kolem 600 t/r. Nejvyšší výroby v tomto století bylo dosaženo v roce 1794, a to 672 t. Vůbec

nejvyšší roční produkce připadá na rok 1913, kdy je uváděno 820 t rtuti. V roce 1994 byla těžba na ložisku z ekonomických důvodů ukončena.

Ložisko Idria je největším ze souvislé řady výskytů a drobných ložisek (Tržič ve Slovinsku, Avala v Srbsku) orientované rovnoběžně s pobřežím Jaderského moře. Okolí ložiska je tvořeno komplexem paleozoických, triasových, křídových a eocenních hornin, silně tektonicky postižených, takže ložisko má velmi komplikovanou stavbu. Mineralizovaná zóna zaujímá plochu 1500x600 m s hloubkovým rozsahem do 450 m. Na ložisku je známo 156 těles bohatých cinabaritových rud nejrůznějších velikostí a tvarů. Největší objem zásob však připadá na jemně vtroušené rudy a ryzí rtuť v břidlicích. Tato mineralizace v triasových břidlicích je považována za syngenetickou. Její látkový původ je spojován s triasovým podmořským spilito-keratofýrovým vulkanismem. Bohatým rudním tělesům je přisuzován epigenetický vznik spojený s hydrotermální polyfázovou regenerací. U těchto bohatých rud horníci rozlišovali několik typů rud: tzv. ocelovou (jeklenka s obsahem kolem 57 % Hg), játrovou (jetrenka s 33 % Hg), cihlovou (opekovka s 31 % Hg) a korálovou (koralna ruda do 10 % Hg).

P. Janiková, M. Raus, ČALG

Někteří účastníci při odpolední recepci, vzadu stojí pan velvyslanec

Na vápencovém lomu Kanfanar se těží z povrchu i hlubinně

Svatá Barbora, účastníci exkurse a autor skulptury

Profesor Halamić (uprostřed) a Ing. Cotman (vpravo) – naši laskaví průvodci po kamenolomu

Geologický řez ložiskem Idrija – informační tabule na začátku prohlídkové trasy

Vstup do štoly a podzemní kaple (vpravo)

Kulaté stoly MPO

V rámci přípravy nové surovinové strategie České republiky pořádá Ministerstvo průmyslu a obchodu tzv. Kulaté stoly k této problematice. Účastní se jich odborná veřejnost, zástupci surovinového průmyslu, profesních asociací i nevládních organizací. Již pořádaná setkání proběhla na zájmová témata:

- Nové perspektivní komodity pro high-tech průmysl a jejich pozice v surovinové politice České republiky
- Možnosti rozvoje stavebnictví ve vazbě na zásoby stavebních surovin
- Role státní geologické služby v oblasti nerostných surovin
- Možnosti působení českých průzkumných a těžebních firem v zahraničí

Připravují se ještě témata:

- Role nerudných surovin v české ekonomice.
- Budoucnost těžby uranu v ČR
- Domácí zdroje hnědého uhlí

Cílem těchto Kulatých stolů je shrnout připomínky všech zainteresovaných stran k připravované surovinové strategii a zapracovat je do ní, nebo je připojit jako návrh možného řešení pro posouzení vládou.

(informace měla být přednesena na semináři ČALG, autor se nemohl z pracovních důvodů zúčastnit)

Ing. Martin Vlastník, MPO, ČALG

Informace o průběhu aktualizace surovinové politiky ČR

Historie

Platná Surovinová politika v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů byla schválena vládou usnesením č. 1311 ze dne 13. prosince 1999 po obdržení souhlasného stanoviska EIA.

Návrh aktualizace Surovinové politiky ČR původně zahrnoval dvě samostatné části - Politiku nerostných surovin a Politiku druhotných surovin. V této podobě byl po projednání Radou vlády pro surovinovou a energetickou strategii (na dvou zasedáních v roce 2011 a na čtyřech zasedáních v roce 2012, tak i v pracovních skupinách Rady vlády) a připomínkování v rámci mezirezortního připomínkového řízení předložen vládě ČR v 12. září 2012. Projednání bylo přerušeno. Tento návrh byl předkládán s rozpořem týkajícím se zejména rozsahu budoucí těžby hnědého uhlí a limitů těžby.

Opakovaně byl materiál (ČJ: 889/12) projednáván vládou 14. září 2013, ale projednávání bylo opět přerušeno do prosince 2013.

Na základě doporučení Rady vlády pro surovinovou a energetickou politiku na svém 13. zasedání dne 12. 9. 2013 byl tento návrh rozdělen na dva samostatné dokumenty - Politika druhotných surovin, který byl vládě předložen bez rozporu.

Současnost

V současnosti pokračují práce na aktualizaci surovinové politiky České republiky tak, aby česká ekonomika byla zajištěna potřebnými nerostnými surovinami, tedy nejen palivoenergetickými, ale i rudními, nerudními a stavebními surovinami. Dodávky všech těchto surovin, ať už z domácích zdrojů či z dovozu, jsou nezbytné pro bezproblémový chod českého hospodářství. Surovinová politika ve svém návrhu vytýčí také opatření, aby nedocházelo ke snížení konkurenceschopnosti českého průmyslu, např. z hlediska neúměrně vysokých úhrad. Surovinová politika je zpracována ve vazbě na aktualizaci Státní energetické koncepce, protože musí v segmentu energetických surovin vytvořit reálné předpoklady surovinového zázemí pro její naplnění.

V letošním roce pořádá Ministerstvo průmyslu a obchodu v měsíčních periodách v rámci procesu aktualizace surovinové politiky diskuzní setkání nazvané kulaté stoly, kde široké spektrum zainteresovaných subjektů debatuje o jednotlivých tématech státní surovinové politiky, např.:

- Nové perspektivní komodity pro high tech průmysl a jejich pozice v surovinové politice (18. června 2014).
- Možnosti rozvoje stavebnictví ve vazbě na zásoby stavebních surovin v ČR (23. července 2014).
- Role státní geologické služby v oblasti nerostných surovin (29. srpna 2014).
- Možnosti působení českých průzkumných a těžebních firem v zahraničí (3. října 2014).
- Role nerudných surovin v české ekonomice.
- Budoucnost těžby uranu v ČR.
- Domácí zdroje hnědého uhlí.

Z jednotlivých Kulatých stolů jsou zpracovány závěry, po té jsou nejdůležitější téze předloženy Radě vlády pro surovinovou a energetickou strategii ČR a také budou zapracovány do aktualizované surovinové politiky. Jedním z témat, která jsou vždy na diskuzních setkáních debatována, je zachování konkurenceschopnosti českých podniků, českého průmyslu i sociální problematika, která se nejvíce dotýká oblastí s největší nezaměstnaností.

Závěry a doporučení z 1. diskuzního setkání nazvaného kulatý stůl na téma Nové perspektivní komodity pro high tech průmysl a jejich pozice v surovinové politice České republiky

- aktivně a systematicky prosazovat zájem státu o základní znalosti výzkumu, vyhledávání a geologického průzkumu ložisek nerostných surovin;
- definovat společenský zájem na výzkumu, vyhledávání a geologického průzkumu ložisek nerostných surovin a zahrnout jej do strategických koncepčních materiálů státu;
- projednat v Radě vlády pro surovinovou a energetickou strategii ČR otázku užití a přerozdělení financí z úhrad na výzkumu, vyhledávání a geologický průzkum ložisek nerostných surovin a na základě diskuse formulovat doporučení pro vládu;
- zahrnout do připravované surovinové politiky ČR zájem státu na výzkumu, vyhledávání a geologického průzkumu ložisek nerostných surovin;
- zahrnout do připravované surovinové politiky ČR podporu českých subjektů v činnosti na zahraničních projektech v oblasti výzkumu, vyhledávání, geologického průzkumu a využití nerostných surovin.

Závěry a doporučení z 2. diskuzního setkání nazvaného kulatý stůl na téma Možnosti rozvoje stavebnictví ve vazbě na zásoby stavebních surovin v České republice

- do surovinové politiky zpracovat:
 - konkrétní opatření s konkrétními legislativními změnami a návrhy úprav zákona o zemědělském půdním fondu a lesního zákona tak, aby bylo zajištěno legální využívání přirozené rekultivace včetně její podpory;
 - úkol, aby v rámci úprav legislativy byla zavedena možnost úprav povolovacího procesu tak, aby umožnil pružně reagovat na měnící se stavební plány;
 - úkol, aby se v rámci úprav legislativy vytvořily rovné hospodářské podmínky pro výhradní a nevýhradní ložiska z hlediska vytváření rezerv na rekultivaci i placení dalších úhrad;
 - opatření, aby s plánovaným zvýšením úhrad, nedošlo ke snížení konkurenceschopnosti českého průmyslu;
 - konkrétní opatření pro zvýšení ekonomicky opodstatněného využití recyklovaných surovin ve stavebnictví;
 - úkol vypracovat hodnocení materiálů vzniklých recyklací pro jejich další využití ve stavebnictví;
 - opatření na podporu výzkumu pro hodnocení kvality recyklátů a pro využití odpadů do výrobků;
 - zavedení povinnosti procesu SEA pro územní surovinové koncepce;
 - opatření na podporu geologického průzkumu, coby cesty k rozšíření hmotných aktiv ČR;
 - změnu legislativy v možnosti změny plánu sanace, rekultivace.
- v rámci úpravy pravidel procesu EIA prosazovat, aby navrhovaná pravidla pro proces EIA neohrožovala celý investiční proces, nebyl dán prostor obstrukcím a aby tato novela zákona nebyla nad rámec požadavků EU.

Závěry a doporučení z 3. diskuzního setkání nazvaného kulatý stůl na téma Role státní geologické služby v oblasti nerostných surovin

- V novele horního zákona:
 - jasně definovat podporu efektivní těžby nerostů
 - MPO a MŽP v rámci společné iniciativy navrhnou systémové řešení pro financování státní geologické služby v segmentu nerostných surovin z části plánovaných zvýšených úhrad z vydobytych nerostů
 - definovat kompetence ČGS v prosazování ložiskové geologie, zejména respektování odborného stanoviska při rozhodování o povolení průzkumných území a dobývacích prostorů
 - vyřešit diskriminaci v placení úhrad z vytěžených nerostů mezi výhradními a nevýhradními ložisky
- ČGS - vytvoří metodiku tvorby a aktualizace územních surovinových koncepcí
- ČGS a MPO - připraví návrh úprav výkazů GeoV a Hor, aby bylo možné jednodušeji je využít při výpočtu úhrad z vytěžených nerostů;
- Zvýšení informovanosti laické veřejnosti o využívání domácích zdrojů.

Co nás čeká

Politika nerostných surovin bude rozdělena na dvě části. První část se bude týkat VYUŽÍVÁNÍ DOMÁCÍCH RUDNÍCH, NERUDNÍCH, STAVEBNÍCH I NETRADIČNÍCH A HIGH-TECH NEROSTNÝCH ZDROJŮ a Druhá část se bude týkat PALIVOENERGETICKÝCH SUROVIN.

Již jako dva samostatné dokumenty budou po ukončení série diskusních kulatých stolů oba materiály dopracovány odborem surovinové a energetické bezpečnosti a bude v:

1. etapě První část surovinové politiky předložena členům Pracovní skupiny pro surovinovou politiku Rady vlády pro energetickou a surovinovou strategii;
2. etapě na plenárním zasedání předložena členům Rady vlády pro energetickou a surovinovou strategii ČR;
3. etapě bude materiál předložen do mezirezortního připomínkového řízení;
4. etapě dojde k vypořádání a zapracování jednotlivých připomínek;
5. etapě bude materiál předložen vládě ČR k informaci. Vláda by měla vzít tento materiál na vědomí a doporučit zahájení procesu posouzení vlivů koncepce na životní prostředí SEA.
6. etapě se bude aktualizovat Druhá část surovinové politiky týkající se energetických surovin.

(informace měla být přednesena na semináři ČALG, autorka se nemohla z pracovních důvodů zúčastnit)

Ing. Pavlína Janiková, MPO, ČALG

ČLÁNKY

J. Tvrďý, T. Pechar, P. Lhotský: Výsledky projektu zahraniční rozvojové spolupráce „Rozvoj sklářského průmyslu ve středním Vietnamu“ (2012-2014)

I. Sitenský: Nesnesitelná lehkost bytí českých zdrojů a zásob nerostů

Výsledky projektu zahraniční rozvojové spolupráce „Rozvoj sklářského průmyslu ve středním Vietnamu“ (2012-2014)

RNDr. Jaromír Tvrdý, RNDr. Tomáš Pechar, RNDr. Pavel Lhotský

G E T s.r.o., Perucká 2540/11a, 120 00 Praha 2

V letošním roce byl ukončen tříletý projekt mezinárodní rozvojové pomoci „Rozvoj sklářského průmyslu ve středním Vietnamu“. Cílem projektu bylo nalezení zdrojů surovin vhodných do receptur pro výrobu skla na bázi již dříve ověřeného ložiska sklářských písků Phong Dien. Pro Českou rozvojovou agenturu prováděla práce společnost GET Praha. Kromě vlastního geologického vyhledávání byl proveden detailní technologický výzkum a optimalizace sklářského kmene s cílem dosáhnout plné využitelnosti vietnamských surovin při výrobě kvalitního skla. Pro ověřená ložiska byly dále modelově zpracovány těžební studie a posouzeny dopady případné těžby na přírodní prostředí.

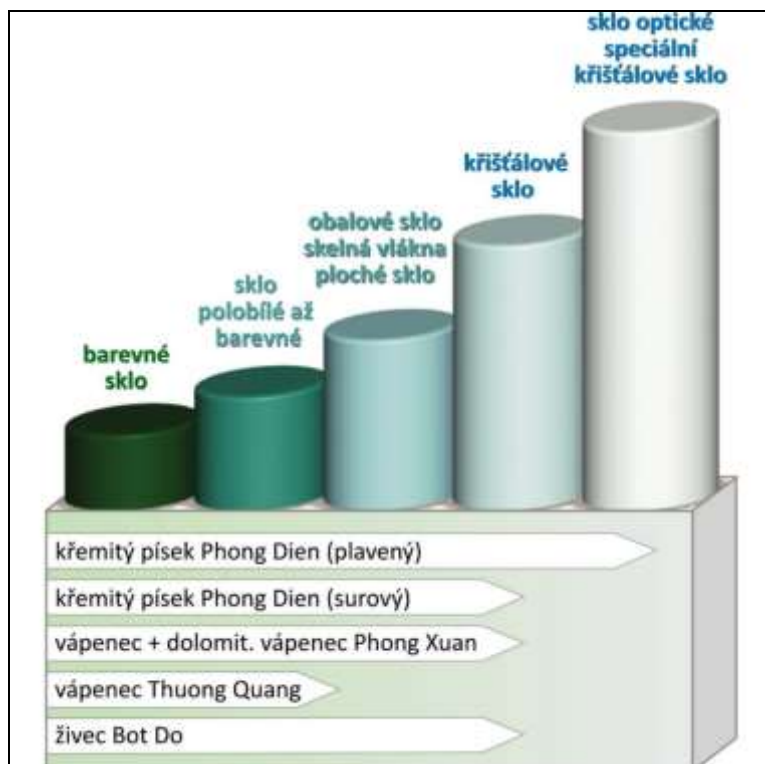
Charakteristické suroviny z ověřovaných ložisek byly odzkoušeny v recepturách pro výrobu skla. Výrobní program může být pestrý, se zaměřením na nejčistší sklo typu křišťálu, ale také na tabulové a obalové sklo a nakonec i na skla barevná.

Ložisko živcové suroviny Bot Do bylo vyhledáno v příhraničním okrese A Luoi, zhruba 70 km západně od města Hue. Surovina je uložena v podloží ložiska kaolinu, které je vytěženo. Tvoří ji leukokrátní metaaplit magmatického komplexu Dai Loc s obsahem živcoviny 21–55 % (průměrně 40 %). Přírodní sodno-draselné až sodné živce jsou dobrou surovinou do sklářských kmenů a keramických směsí, včetně vysoce čistých transparentních sklovitých glazur. Podíl ve sklářském kmeni může dosáhnout až 30 %. Jistým problémem mohou být relativně malé zásoby suroviny (pod 200 tisíc tun), bude proto nutno hledat další zdroje. Živec jako stabilizátor může být vhodně doplněn i kaolinem z téže ložiskové oblasti, který se vyskytuje ve vysoké jakosti.

Vápence a dolomitické vápence z ložiska Phong Xuan jsou v přírodním stavu tmavě zbarvené, mají však potřebnou čistotu pro výrobu sklářské skloviny. Jsou součástí souvrství Phong Son o stáří svrchní devon až spodní karbon. Ložisko je vzdáleno pouhých 10 km od ložiska křemičitých písků, což představuje vynikající surovinovou základnu pro zamýšlený sklářský závod v průmyslové zóně Phong Dien. Karbonátová surovina z ložiska Phong Xuan je vhodná do receptury v množství 6–12 %. Vyčísleno bylo přes 5 miliónů tun vyhledaných zásob.

Vápencová surovina z ložiska Thuong Quang v oblasti Thuong Long-Thuong Quang asi 40 km jv. od Hue patří naopak spíše k těm horším. Je představována slabě metamorfovanými, tmavými až světle šedými karbonáty formace Co Bai devonského stáří. Vápence jsou použitelné do receptur pro výrobu barevného, polobílého a zčásti i bílého obalového skla. Ložisko leží. Vyhledané zásoby činí přes 16 miliónů tun.

Schématické vyjádření použitelnosti studovaných surovin ve sklářské výrobě podle rostoucí hodnoty výrobků:

Situace zájmových oblastí ložiskového průzkumu, provincie Thua Thien Hue, střední Vietnam (červeně= živce; hnědě = vápenec a dolomitické vápenec; modře = vápenec):

Ložisko Bot Do od severu:

Ložisko Phong Xuan od východu:

Ložisková oblast Thuong Long-Thuong Quang:

Nesnesitelná lehkost bytí českých zdrojů a zásob nerostů

Ivo Sitenký, ČALG

Na základě dlouhodobých pozorování sledu událostí, probíhajících v naší domovině při různých činnostech v různých oborech, se jistě shodneme na závěru, že nic nám Čechům není protivnějšího, než (bezduchý byt' funkční) pořádek a dodržování (byt' logických a osvědčených) pravidel všeho druhu. A naopak že zbožňujeme bezduchý nepořádek, který se zaujetím sobě vlastním pilně rozmnožujeme chaotickým zaváděním početných nových pravidel, která samozřejmě dodržujeme v nejlepším případě jako ta již existující.

Jde tedy o živelně se prosazující princip nedodržování stanovených platných pravidel. Při poctivém a svědomitým masovým dodržování tohoto pravidla nedodržování pravidel musí, už s ohledem na statistiku založenou na četnosti fenomenu, nastat dříve či později zdánlivě absurdní případ, že totiž pravidlo není, ale přesto se dodržuje.

V praxi české ložiskové geologie máme tu přímo historickou čest, být přímými účastníky tohoto na našem území tak vzácného fenoménu. Četnost jeho výskytu jistě může soutěžit s četností pádu planety na povrch Země a následného přebudování života tamtéž, jak to např. naposledy postihlo chudáky dinosaury a spol. ve druhohorách. Totiž páteř naší inventarizace zásob, kategorie vyhledané a prozkoumané zásoby, stanovuje Horní zákon (č. 44/1988 Sb., v platném znění) v § 14 bez definic, jak k nim zásoby přiřazovat. Také skupiny bilančních a nebilančních zásob zákon definuje neúplně, chybí např. právní aspekty ovlivňující bilančnost, jak je tak hezky známe z naší praxe u zásob zlata.

Pamětníci života u nás před rokem 1989 si možná vzpomenou na tajemnou zkratku FSN psanou tehdy jen křídou po nocích na zdi domů zejména v Praze a tam na Malé Straně. Údajně šlo o zkratku výrazu „Funkční Směšno Nesmyslna“ odkazující na často absurdní vztahy mezi oficiálními normami a postoji režimních činovníků a realitou reálného socialismu, odsouzujícího se coby dějinně nesmyslnou k reálnému zániku. V tomto ohledu ale vyhráno rozhodně nemáme a z FSN nás stále obklopuje dost FS. A zase se můžeme radovat z dějinné přízně, že FS můžeme studovat přímo na vlastním ložiskářském těle co se zásob nerostů a jejich klasifikace týká. Pohledme na následující legislativní cirkus, pardon, zacyklování ve 3 krocích:

1. krok – Horní zákon 44/1988 Sb., v platném znění, ve svém Článku III ruší (novelou č. 541/1991 Sb.) Nařízení vlády ČSSR č. 80/1988 Sb. a tím i v něm definovanou dosavadní klasifikaci zásob s kategoriemi A, B, C₁, C₂ a v § 14, odstavci 4 sděluje: „Klasifikaci zásob a postup při výpočtu zásob výhradních ložisek a náležitosti výpočtu podrobněji upraví Ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky obecně závazným platným předpisem“.
2. krok – Ani ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky do svého zániku v roce 1992 ani jeho příslušný nástupce, ministerstvo hospodářství, do svého zániku v roce 1996 tento slibovaný předpis nevydala. Nástupcem ministerstva hospodářství pro věci využívání nerostného bohatství se stalo ministerstvo průmyslu a obchodu a pro věci geologického průzkumu ministerstvo životního prostředí.
3. krok – Ministerstvo životního prostředí se s prodlevou přihlásilo k tomuto dluhu svojí Vyhláškou č. 369/2004 Sb., o projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací, oznamování rizikových geofaktorů a o postupu při výpočtu zásob výhradních ložisek, a to v § 18, jehož 2. odstavec praví: „Zásoby nerostů výhradních ložisek se vyhodnocují a klasifikují podle zvláštních právních předpisů“. Tímto předpisem je podle odkazu pod čarou již zmiňovaný Horní zákon, a to jeho § 14, o kterém ale již z 1. kroku víme, že právě v § 14 slibuje upravit klasifikaci zásob nerostů obecně závazným platným předpisem, který ale nikdy nebyl vydán. Tím se nám magický legislativní kruh plynule zacyklovává.

Je ale třeba podotknout, že toto výše řečené platí pro ložiska vyhrazených nerostů, tedy vlastněná státem. Ložiska nevyhrazená, vlastněná majiteli pozemků, pod nimiž leží, jsou na tom ještě hůř. O jejich zásobách se zmiňuje Geologický zákon (§ 10) (č. 62/1988 Sb., v platném znění) a Zákon o hornické činnosti, výbušninách a státní báňské správě (§ 19) (č. 61/1988 Sb., v platném znění). Opravdu jen zmiňují, odkazují na jiné normy (blíže nespecifikované), ale jakými kategoriemi a skupinami zásob se inventarizace zásob nevyhrazených nerostů řídí, to se nikde explicitně vyčíst nedá.

Prognózní zdroje jsou evidovány Českou geologickou službou v kategoriích P_1 , P_2 , P_3 daných zrušenou (§ 21, odstavec 1 vyhlášky č. 369/2004 Sb.) vyhláškou zaniklého Českého geologického úřadu z roku 1989 (č. 121/1989 Sb.). Stručně shrnuto – P_1 jsou ověřeny, že existují v předpolí ověřených zásob, P_2 jsou předpokládány z indicií v oblastech s existujícími ložisky téhož typu, P_3 jsou předpokládány teoreticky pouze tam, kde dosud žádná ložiska nejsou. V Surovinovém informačním systému (SURIS) České geologické služby jsou jak zásoby, tak (prognózní) zdroje dále navíc členěny (seskupeny) podle způsobu využívání resp. existence do subregistrů B, D, N, P, Q, R, U, Z. Prognózních zdrojů se týkají skupiny P – schválené prognózy vyhrazených nerostů, R – schválené prognózy nevyhrazených nerostů, Q – ostatní prognózy. Čili P zahrnuje zdroje náležející ověřenosti k P_1 , P_2 , P_3 , R zahrnuje zdroje náležející ověřenosti k P_1 , P_2 , P_3 a Q rovněž zahrnuje zdroje náležející ověřenosti k P_1 , P_2 , P_3 .

No a (z)řízením osudu časově při příležitosti přehodnocování evidovaných prognózních zdrojů na přelomu 90. a 0. let (viz Petáková Z. /2006/: *Prognózní zdroje nerostných surovin – aktualizace databáze.- Zprávy o geologických výzkumech v roce 2005, str. 191. Česká geologická služba, Praha.; také <http://www.geology.cz/zpravy/obsah/2005>) byla vydána již zmíněná Vyhláška č. 369/2004 Sb. o projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací, oznamování rizikových geofaktorů a o postupu při výpočtu zásob výhradních ložisek. Ta svojí Přílohou č. 2 člení prognózní zdroje na kategorie P a R pro zdroje, jejichž existence je ověřená (P pro vyhrazené nerosty, R pro nevyhrazené) a Q pro samostatně vymezené prognózy bez prokázání existence na základě technických prací (a nerozlišuje se, zda mají v sousedství již ověřená ložiska či nikoliv). A jak ta původní P_1 , P_2 , P_3 by bylo možné převést na vyhlášková P, R, Q? To nám Vyhláška 369/2004 Sb. neříká a nikdo další také ne. Možná takto: Původní neschválené prognózy Q kategorie P_2 nebo P_3 jsou podle Vyhlášky 369/2004 zdroji Q a původní neschválené prognózy Q v kategorii P_1 spadají vyhláškově do P či R. No a dřívější schválené zdroje P nebo R (dle vyhrazenosti) jsou vyhláškově se svými kategoriemi P_1 , P_2 , P_3 buď P nebo R v případě P_1 , nebo Q u P_2 a P_3 . Říkává se u nás „inteligent neudrzuje pořádek, protože zvládne zmatek“. Vyhláška 369/2004 Sb. sice má ukončovací ustanovení pro klasifikaci prognózních zdrojů z 80. let (zavedenou vyhláškou tehdejšího Českého báňského úřadu č. 121/1989 Sb.), ale praxi vyčíslování prognózních zdrojů je příjemnější původní klasifikace P_1 , P_2 , P_3 , neboť uchovává kvalitativní charakteristiku znalosti zdroje. Nová z vyhlášky 369/2004 Sb. platná klasifikace se zatím uplatňuje v rámcových údajích o zdrojích krajských surovinových politik, i když i v nich by jejich uživatele možná také zajímalo se podrobněji dovědět, do jaké míry je zdroj poznán.*

Navzdory tomu, že rozhodující definice kategorií a skupin zásob nejsou definovány Horním zákonem č. 44/1988, resp. č. 541/1991 Sb. v platném znění (který v Článku III zrušuje Nařízení vlády ČSSR č. 80/1988 Sb. definující předcházející kategorie), resp. jsou definovány nedostatečně, těžaři stále spořádaně vyplňují příslušné kolonky ve statistických formuláři GeoV3 a Hor1. Doufejme, že konzistentně podle legislativně nezmníněného ale praxí ustanoveného převodníku prozkoumané zásoby = bývalé zásoby $A+B+C_1$ a vyhledané zásoby = bývalé zásoby C_2 . Zásoby A, B, C_1 , C_2 jsou dobře definovány v dokumentech bývalé Komise pro klasifikaci zásob vycházejících z Nařízení vlády ČSSR č. 80/1988 Sb. (které mj. definovalo kategorie A, B, C_1 , C_2) a stále i dobře praxí zažity. Možnost při nových výpočtech zásob kontrolovat jejich správnost je prakticky nulová. Stát rezignoval na kritickou kontrolu výpočtů

zásob i na jím vlastněných ložiscích jako na komunistický přežitek snad daleko předtím, než přestal fakticky kontrolovat a následně řídit čerpání nákladů na veřejné stavby. Těžaři si své výpočty schvalují sami a státní Komise pro projekty a závěrečné zprávy (KPZ) je pouze bere na vědomí. KPZ tak nemůže fungovat jako „krabička poslední záchrany“ spolehlivosti státní inventury zásob nerostů. Těžař na státním ložisku se rozhodně nemusí obávat toho, že by mu stát přepočítával zásoby, byť s ohledem na jeho konkrétní ekonomickou situaci, natož že by mu následně u jejich využívání vnucoval svůj pohled vlastníka.

Dá se ale očekávat ještě další pokrok u vykazování zásob. Těžaři časem pochopí, že se jim celkem nic nebo nic nestane, když přestanou investovat námahu do kategorizace svých zásob. Kategorie jsou sice jen dvě, ale se dvěma skupinami podle ekonomické využitelnosti celkem čtyři druhy. Jeden až dva druhy postačí zcela. Nejlépe geologické zásoby bez dalšího členění. Jedno číslo. Našinec úředník má těžkou práci ve zjednávání pořádku, kdyby o něčem takovém uvažoval. Brusel mu tentokrát žádnou směrnicí neposlouží. V mnohých státech EU panuje ještě větší chaos než u nás a EU jako celek podniká teprve od roku 2008 sice početné, ale bezvýsledné pokusy zavést evropskou inventarizaci zásob a zdrojů nerostných surovin a dříve než v roce 2015 se v tomto ohledu k ničemu nedospěje. Potom bude trvat aspoň pět let, než se příslušná legislativa dá dohromady, pokud vůbec. Zatím bychom retrográdním vývojem mohli rozvalit náš setrvačně fungující systém a sjednotit tak s Evropou své vývojové východisko k lepším nerostně-surovinovým zítřkům (tedy co do jejich evidence).

Situace ale viděná zvenku není zoufalá. Kategorizaci, definice, porovnání klasifikací zásob i prognózních zdrojů se světem máme dokonce v historické retrospektivě kdykoliv k dispozici v ročence „Surovinové zdroje České republiky – nerostné suroviny“ na webu České geologické služby <http://www.geology.cz/extranet/publikace/online/surovinove-zdroje>. Kdo chce dobrovolně dodržovat (neexistující) pravidla, má je k dispozici. Zahraniční pozorovatel následně může pochvalně napsat: *The mineral reserves and resource classification system in the Czech Republic can trace its origins back to the classification system of the USSR, but has undergone a number of revisions since 1948. The Ministry of the Environment in its 'Mineral Commodity Summaries' provides a comparison between the Czech, UNFC and CRIRSCO system. The Czech classification system is reasonably well aligned with internationally recognised standard codes, as all categories in the Czech system, with the exception of 'prognostic resources' can be mapped to a CRIRSCO category and 'prognostic resources' are comparable to the 'Reconnaissance Mineral Resource' category of the UNFC system. ... country summary for accessing statistical information on resources and reserves* <http://www.geology.cz/extranet-eng/publications/online/mineral-commodity-summaries>. (Zdroj: Evi Petavratzi et al., British Geological Survey, MS - duben 2014: Minventory project – country summary).

Autor velice děkuje kolegovi dr. Jaroslavovi Novákovi za četné inspirativní a kritické připomínky a za mnohá faktografická vylepšení textu.

OSTATNÍ ZPRÁVY

KONGRESY, SEMINÁŘE, KONFERENCE,...

RECENZE LITERATURY

KRONIKA - JUBILEA, NEKROLOGY

INZERCE

Pozvánky na kongresy, konference a semináře v roce 2014 a 2015

Semináře katedry geotechniky a České asociace inženýrských geologů

Konají se na katedře geotechniky FSV ČVUT vždy v pondělí v místnosti B 574, od 16.00 hod. (místnost pro Valnou hromadu a přednášku bude v části budovy C a bude viditelně označena!).

Program:

03.11.2014

K. Drozd (PřF UK Praha)

Nová sesmická norma a inženýrská geologie

01.12.2014

J. Novotný, J. Tomášek a R. Vybíral (kolektiv ČAIG)

Těžitelnost hornin, diskuze o klasifikacích

02.02.2015 **Začátek již ve 14.00 hod**

Valná hromada ČAIG (s občerstvením) a **promítání: Geoobrázky z Národních parků USA** (J. Schröfel)

02.03.2015

P.Kyčl (Česká geologická služba)

Metody dálkového průzkumu

06.04.2015

Hartman M., Křivánek J. a Krásný O. (Arcadis)

IG problémy na D 11

04.05.2015

Vitásek P. (SUDOP)

Průzkum Negreliho viaduktu

01.06.2015

Schröfel J., Valenta J.

Exkurze na podzemní dílo štola Josef (ložisko Čelina – Mokrsko)

Jakékoliv změny budou včas oznámeny na webových stránkách ČAIG a rozeslány formou Newsletter.

Prosím informujte o seminářích přátele, všichni jsou vítáni!

Nabídněte, prosím, témata seminářů na další období

25.10.2014

Předseda pražské pobočky ČAIG

Jan Schröfel (schrofel@fsv.cvut.cz)

Ústav hydrogeologie, inženýrské geologie a užité geofyziky Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze

si vás dovoluje pozvat na tradiční

Semináře aplikované geologie

v zimním semestru 2014/2015,

které se budou konat **vždy v pondělí 14.00-15.40 (pokud není uvedeno jinak)**
v mineralogické posluchárně, Albertov 6, Praha 2, 1. Patro

06.10. Vojtěch Beneš (G Impuls s.r.o.)

Přístavní molo Hartlepool - příklad komplexního geofyzikálního průzkumu v náročných podmínkách

13.10.

Tomáš Janda a Michal Šejnoha (ČVUT)

Metoda konečných prvků v geotechnické praxi

20.10.

Luca Urpi (Utrecht University)

Seismic response to pore pressure and stress change due to fluid injection

03.11. Martin Pivokonský (Ústav pro hydrodynamiku AVČR)

Organické látky produkované fytoplanktonem ve vodách a možnosti jejich odstranění

10.11.

Jaroslav Jirků a Jan Vilhelm (PřF UK)

Dlouhodobé geofyzikální monitorování skalního masivu - štola Bedřichov

24.11.

Florian Bleibinhaus (Jena University)

Seismic investigations in and around Cheb Basin, NW-Bohemia

01.12.

Hana Jiráková (Geomedia)

Assessment of groundwater resources in the southern coastal water province of Belize

08.12. Jan Jerman (PřF UK)

Rigidní elementy v software PLAXIS a jejich využití v MKP simulacích mimobřežních konstrukcí

Haiquan Sun (PřF UK)

The behaviour of unsaturated compacted clay under controlled suction

15.12.

Jiří Bruthans (PřF UK)

Pískovce a skalní chrámy v Petře a Wadi Rum (Jordánsko) očima hydrogeologa na archeologické expedici

05.01.

Milan Brož a Jaroslav Štrunc (AVČR)

Seismická měření a instrumentace v inženýrské praxi - těžba nerostů, účinky na stavební konstrukce a technická seismická

12.01. Matthew Markley (PřFUK)

Laser Irradiation of Olivine: Simulating Micrometeorite Impacts and Space Weathering

Khalid Essa (Cairo University, Egypt)

FMAS for interpreting gravity data

Vedoucí semináře: Doc. RNDr. T.Fischer, Ph.D., fischer@natur.cuni.cz a RNDr. Tomáš Ondovčín, Ph.D., ondovcin@natur.cuni.cz

Přírodovědecká fakulta
UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE

Ústav geochemie, mineralogie a nerostných zdrojů PŘF UK

Pozvánka na ložiskově-mineralogický seminář

Zimní semestr 2014/2015

- **14. října** - ložiskové sbírky, 14:50 hod.

Mgr. Aneta Kuchařová, Ph.D., Mgr. Šárka Šachlová, Ph.D., prof. RNDr. Zdeněk Pertold, CSc., prof. Mgr. Richard Příkryl, Dr. (všichni ÚGMNZ PŘF UK): Faktory ovlivňující náchylnost kameniva k alkalicko-silikátové reakci (kamenolom Těchobuz).

Mgr. Petr Kozlovcev (3. r., PGS): Experimentální výzkum vlivu mineralogického složení suroviny na vznik fází při výpalu hydraulického vápna a přírodního cementu.

- **21. října** - mineralogická posluchárna, 14:50 hod.

prof. RNDr. Jan Jehlička, CSc., Mgr. Petr Vítek, Ph.D., Mgr. Adam Culka, Ph.D., (všichni ÚGMNZ PŘF UK): Ramanova spektroskopie ve službách exobiologie.

- **4. listopadu** - ložiskové sbírky, 14:50 hod.

Mgr. Matěj Němec (1. r., PGS): Podmínky vzniku Au mineralizace na ložisku Krásná Hora.

Bc. Martin Štrba (5. r., lož. geol.): Hydrotermální mineralizace z lomu v Ševětíně – výsledky studia fluidních inkluzí.

- **11. listopadu** - mineralogická posluchárna, 14:50 hod.

RNDr. Tomáš Matys Grygar, CSc., (ÚACH AV ČR, Praha, v.v.i.): Říční nivy jako archívy znečištění rizikovými prvky.

- **18. listopadu** - ložiskové sbírky, 14:50 hod.

prof. RNDr. Zdeněk Pertold, CSc. (ÚGMNZ PřF UK): Rudní mineralizace Krkonoš a jejich geologické stáří

Mgr. Lukáš Ackerman, Ph.D. (GIÚ AV ČR, v.v.i.), Mgr. Eva Haluzová (PřF UK, GIÚ AV ČR, v.v.i.):
Geochronologie Re-Os rudních mineralizací: metodika, možnosti a data z Českého masivu.

- **25. listopadu** - mineralogická posluchárna, 14:50 hod.

Mgr. Jaroslava Kubrová (1. r., PGS; ÚJF AV ČR, Praha, v.v.i.): Houby a uran.

- **2. prosince** - ložiskové sbírky, 14:50 hod.

Mgr. Michal Čurda (1. r., PGS): Radioaktivní galenity dolnoslezské pánve.

Bc. Pavel Kohn (5. r., lož. geol.): Výsledky radiohydrogeochemického průzkumu tělesa tanvaldského granitu.

Bc. Martin Fanta (5. r., lož. geol.): Izotopické poměry ve vodách pramenů Jizerských hor a Krkonoš.

- **9. prosince** - mineralogická posluchárna, 14:50 hod.

prof. Ing. Hana Šantrůčková, CSc. (PřF JU, Česká Budějovice): Dlouhodobá zásoba uhlíku v arktických půdách.

- **16. prosince** - ložiskové sbírky, 14:50 hod.

prof. Mgr. Richard Přikryl, Dr. a kol. (ÚGMNZ PřF UK): Karbonské arkózy pro opravu památek: nové poznatky z průzkumných prací v oblasti manětínské pánve.

P o z v á n k a

Ústav geologie a paleontologie a „Uhlaři“ na PřF UK Vás srdečně zvou na semináře, které se budou konat ve velké paleontologické posluchárně (přízemí vlevo) v budově Albertov 6, Praha 2.

Semináře se konají za sponzorské spoluúčasti firmy NIKON, spol. s r.o.

Začátek semináře v 9⁰⁰ hodin.

PROGRAM UHELNÝCH SEMINÁŘŮ *Podzim 2014*

22. října

- 1) Informace o nových publikacích a připravovaných konferencích
- 2) Datování tufitu z Krásných Louček a jeho význam pro geologii hornoslezské pánve (J. Jirásek, J. Włosok, M. Sivek, D. Matýsek, M. Schmitz, I. Sýkorová, Z. Vašíček)
- 3) Denní chleba důlního geologa na hlubinném uhelném ložisku (I. Hoch)

26. listopadu

- 1) Informace o nových publikacích a připravovaných konferencích
- 2) Zkřemenělá dřeva v karbonských sedimentech plzeňské pánve (J. Bureš)
- 3) Koryto fosilního říčního toku v miocenních sedimentech Dolu Vršany v severočeské pánvi (P. Šulcek)

10. prosince

- 1) Informace o nových publikacích a připravovaných konferencích
- 2) Nová U-Pb stáří vulkanoklastik svrchnopaleozoických pánví Českého masivu a jejich význam pro kalibraci regionálních stupňů a korelaci s globálním členěním permu a karbonu (S. Opluštil, M. Schmitz)
- 3) Informace z konference o korelaci mořských a kontinentálních uloženin karbonu a permu ve Freibergu (S. Opluštil, R. Lojka, K. Martínek)

Prof. RNDr. Jiří Pešek, DrSc.
Doc. RNDr. Stanislav Opluštil, Ph.D.

GEOCHEMICKÉ SEMINÁŘE ČESKÉ GEOLOGICKÉ SLUŽBY

Podzimní cyklus 2014

Pátek 17. října 2014

9:30 Ferry Fediuk

GIS Geoindustry, Praha

S geologickým kladívkem letošní horkou Ukrajinou.

Pátek 7. listopadu 2014

9:30 Jan Holeček

Česká geologická služba, Praha

Výzkum podzemních vod ve velkých hloubkách pomocí hydrochemické sondy YSI EXO1.

10:20 Hana Čížková

Matematicko-fyzikální fakulta UK, katedra geofyziky, Praha

Odhady viskozity spodního pláště Země na základě rychlosti subdukované litosféry.

Pátek 21. listopadu 2014

10:00 Petr Rojík *Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s., Sokolov*

Michal Řehoř *Výzkumný ústav pro hnědé uhlí a.s., Most*

Rekultivační substráty Sokolovska.

Pátek 12. prosince 2014

9:30 Johannes Barth , Anne Marx

Lehrstuhl für Angewandte Geologie, Friedrich-Alexander-Universität

Erlangen-Nürnberg, Německo

Up the hill and down the stream: New biogeochemical aspects from headwater catchments.

Semináře se konají v zasedací místnosti budovy geochemie a laboratoří ČGS,

Praha 5 - Barrandov, Geologická 6, 1. patro

Jan Pašava, Martin Novák, Jiří Frýda a Věra Zoulková

Pavla Holečková (pavla.holeckova@geology.cz)

Útvar geochemie a laboratoří ČGS

organizátor seminářů

SEMINÁŘ ZE SEDIMENTÁRNÍ GEOLOGIE

Ústav geologie a paleontologie
Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy

Zimní semestr 2014-2015

20. října

Kryogenní jeskynní karbonáty: historie poznání a jejich paleoklimatický význam

Karel Žák

Geologický ústav AVČR

10. listopadu

Magnetická stavba spraší a fosilních půd jako indikátor změn paleoprostředí

J. Kadlec¹, M. Chadima², T. Obersteinová³

¹Geofyzikální ústav AVČR, ²Geologický ústav AVČR / Agico, ³PřFUK

v přednáškovém sále GFÚ AVČR na Spořilově, 16:00 (není povinné pro studenty zapisující si seminář)

24. listopadu

Lesk a bída postglaciální paleoekologie

Petr Pokorný

Centrum pro teoretická studia UK

1. prosince

Miocenní vápence lokality Ahníkov: komplexní pohled na paleoprostředí okraje mostecké pánve

Karel Mach, Karel Žák, B. Ekrt

Severočeské doly, a.s., Geologický ústav AVČR, Národní muzeum

Semináře se konají v pondělí od 14:00 ve velké paleontologické posluchárně (s výjimkou semináře 10.11. který se koná na GFÚ)

Program semináře na ZS 2014 připravili S. Opluštil a D. Uličný (GFÚ AVČR)

Semináře

Ústavu petrologie a strukturní geologie
Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy

Zimní semestr 2014

středa 15. října 2014 **Doc. Hana ČÍŽKOVÁ**

Department of Geophysics, Faculty of Mathematics and Physics, Charles University
Prague

Slab stagnation in the mantle transition zone: Effects of rheology and phase transitions

středa 22. října 2014 **Prof. Sumit CHAKRABORTY**

Institut für Geologie Mineralogie und Geophysik, Ruhr-Universität Bochum,
Germany

How does the oceanic crust form? Insights from kinetic modelling of element partitioning

středa 5. listopadu 2014 **Prof. Bernhardt GRASEMANN**

Department of Geodynamics and Sedimentology, University of Vienna, Austria

Localization and deformation in detachment systems (Cyclades, Greece)

středa 19. listopadu 2014 **Dr. Silvio FERRERO**

Institute of Earth and Environmental Science, University of Potsdam, Germany

Tiny tools to understand crustal melting: nanogranites and fluid inclusions study in migmatites

středa 3. prosince 2014 **Prof. Rainer ABART**

Department of Lithospheric Research, University of Vienna, Austria

Extracting time scales from diffusion modelling

Všechny přednášky se konají od 15:00 hod v budově Albertov 6, 2. patro vlevo, petrologické praktikum, č.dv. 203

HydroEco'2015

5th International Multidisciplinary Conference on HYDROLOGY and ECOLOGY: *Advances in Monitoring, Predicting and Managing Hydroecological Processes*

Vienna, Austria, 13-16 April 2015

More information is on <http://web.natur.cuni.cz/hydroeco2015/>

Jointly convened by

- Universität für Bodenkultur Wien (BOKU), University of Natural Resources and Life Sciences, Vienna
- International Association of Hydrological Sciences (IAHS)
- Charles University, Prague, Czech Republic

Conference is organized by

- Universität für Bodenkultur Wien (BOKU), University of Natural Resources and Life Sciences, Vienna

Scope and Objectives

The aim of this fifth HydroEco conference – after the four previous meetings, in Karlovy Vary (Carlsbad), Czech Republic in 2006, in Vienna in Austria in 2009 and 2011, and in Rennes in France in 2013 – is fourfold:

- to present new findings and approaches** on interactions between hydrology and ecology,
- to promote interdisciplinary interactions on water related issues** between hydrology, hydrogeology, biogeochemistry, microbial ecology and ecology
- to explore advances in monitoring, modelling and predicting dynamics of hydroecological processes**, and
- to discuss management approaches and applications to tackle environmental issues, including engineering measures for ecosystem preservation and restoration** of ecologically valuable environments.

To address the relevant issues, the conference aims to bring together experts from different disciplines such as hydrologists (groundwater, surface water), ecologists, biologists, subsurface microbiologists, environmental biogeochemists, eco-technologists, geomorphologists, hydraulic engineers, forest managers, nature reserve managers, regional and landscape planners, as well as experts from governmental institutions. The unifying theme is the interaction between groundwater and (or) /surface water and ecological systems. A typical example is the hyporheic zone in riparian areas, where the ecological system interacts with water and chemical flows between surface water, groundwater and unsaturated soil zone.

Conference Themes

Contributions (abstracts) are solicited addressing the following themes:

- [S1] Interactions between surface water, hyporheic zone, groundwater and unsaturated soil zone
- [S2] Interaction between plants, surface- and groundwater

- [S3] The role of evapotranspiration in the water cycle - how to better link SVAT and hydrological models?
- [S4] Modelling interactions between hydrological and biological processes
- [S5] Hydroecological tools for the assessment of aquatic and terrestrial ecosystem functions
- [S6] Transferring hydroecological process knowledge across spatial and temporal scales
- [S7] Ecosystem services: What do we know and what do we need? A cross-cutting theme for engineers, hydrologists, ecologists, land managers and economists
- [S8] Novel monitoring techniques and analytical approaches in hydroecology (including benefits from remote sensing and isotope analysis)
- [S9] Modelling and forecasting ecosystem responses to global change (land use changes, climate change)
- [S10] Hydroecological processes in mountain ecosystems
- [S11] Hydroecological processes and nutrient flows in wetlands (bogs, fens, mires, swamps, flood plains, etc.)
- [S12] Engineering measures for ecosystem preservation and restoration
- [S13] Urban hydroecology: objectives, tools and experiences
- [S14] Hydroecological processes in semi-arid regions

SCIENTIFIC ADVISORY COMMITTEE – please refer to
<http://web.natur.cuni.cz/hydroeco2015/index.php?id=3>.
(see also list of SAC members below)

ABSTRACT SUBMISSION – will be possible later in 2014. Deadline submission is 4 September 2014.

FURTHER INFORMATION: feel free to contact the Organizing Committee:

- Hans-Peter Nachtnebel, hans_peter.nachtnebel@boku.ac.at
- Karel Kovar, karel.kovar@pbl.nl

Please mark your calendar – *HydroEco2015, 13-16 April 2015, Vienna, Austria* – and plan to submit an abstract to the conference.

With best regards,

Karel Kovar
(on behalf of the Organizing Committee HydroEco2015)

.....
PBL Netherlands Environmental Assessment Agency
Ant. van Leeuwenhoeklaan 9 | 3721 MA | Bilthoven
PO box 303 | 3720 AH | Bilthoven
.....

Scientific Advisory Committee

Didier Alard, Joint research unit for "Biodiversity, Genes and Communities", Université Bordeaux 1, Talence, France

Okke Batelaan, School of the Environment, Flinders University, Adelaide, Australia

Tom Battin, Department of Freshwater Ecology and Hydrobotany, University of Vienna, Austria

Tim Burt, Department of Geography, University of Durham, United Kingdom

- Irena Creed**, Department of Biology, Western University, London, Ontario, Canada
- Xiangzheng Deng**, Institute of Geographic Sciences and Natural Resources Research, Beijing, China
- Jan Fleckenstein**, Department Hydrogeology, Helmholtz-Center for Environmental Research – UFZ, Leipzig, Germany
- Andrea Goltara**, CIRF, Centro Italiano per la Riqualificazione Fluviale (Italian Centre for River Restoration), Mestre, Italy
- Christian Griebler**, Institut für Grundwasserökologie, Helmholtz Zentrum München, Germany
- Nancy Grimm**, School of Life Sciences, Arizona State University, Tempe, Arizona, USA
- David Hannah**, Department of Geography, Earth & Environmental Sciences, University of Birmingham, United Kingdom
- Ronald Harvey**, US Geological Survey, USA
- Thomas Hein**, Universität für Bodenkultur Wien (BOKU); Institute of Hydrobiology and Aquatic Ecosystem Management, Vienna, Austria
- Carl Christian Hoffmann**, Department of Bioscience - Freshwater Ecology, Aarhus University, Denmark
- Stefan Krause**, School of Geography, Earth and Environmental Sciences, University of Birmingham, United Kingdom
- Josef Krecek**, Czech Technical University, Prague, Czech Republic
- Patrick Meire**, Department of Biology, University of Antwerp, Antwerp, Belgium
- William J. Mitsch**, Director of Everglades Wetland Research Park. Also Juliet C. Sproul Chair for Southwest Florida Habitat Restoration and Management, at Florida Gulf Coast University, Fort Myers, Florida, USA
- Hans-Peter Nachtnebel**, Universität für Bodenkultur Wien (BOKU); Institute of Water Management, Hydrology and Hydraulic Engineering, Vienna, Austria
- Nobukazu Nakagoshi**, Landscape Ecology, Graduate School for International Development and Cooperation, Hiroshima University, Japan
- Tomasz Okruszko**, Department of Hydrology and Water Resources, Warsaw University of Life Sciences (SGGW), Poland
- Gilles Pinay**, Observatoire des Sciences de l'Univers de Rennes, Université de Rennes 1, Rennes, France
- Andrea Rinaldo**, Laboratory of Ecohydrology (ECHO), ENAC School of Architecture, Civil and Environmental Engineering, Lausanne, Switzerland
- Francesc Sabater**, Departament d'Ecologia, Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona, Spain
- Sergi Sabater**, Fluvial Ecology and Ecotoxicology, Institute of Aquatic Ecology, Universitat de Girona, Spain
- Klement Tockner**, Leibniz-Institute of Freshwater Ecology and Inland Fisheries (IGB), Berlin, Germany
- Flip Witte**, KWR Watercycle Research Institute, Nieuwegein, also "Vrije Universiteit Amsterdam", the Netherlands
- Maciej Zalewski**, Director of the European Regional Centre for Ecohydrology under the auspices of UNESCO, Lodz, Poland. Also at Department of Applied Ecology, University of Lodz, Poland

SEMINÁŘE - ČESKÁ GEOLOGICKÁ SLUŽBA

Pozn.: Jedná se o akce prezentované na: <http://www.geology.cz/extranet/kalendar>

30.10.14

Přírodní prostředí pozdního pleistocénu údolí řeky Jany, Jakutsko (expedice 2014)

Přednáší prof. PhDr. Jiří Chlachula, Ph.D. et Ph.D. Pořádá Ústav geologických věd PřF MU ve spolupráci s Českou geologickou společností.

Začátek 16:00.

Místo akce: Posluchárna G1, budova 3 Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity, Kotlářská 2, Brno

Kontaktní osoba: Martin Ivanov | e-mail: mivanov@sci.muni.cz

30.10.14

Prach kolem nás

Stopování prachových částic v geologickém záznamu a pohyb prachu v dnešní atmosféře. Přednáší Leona Chadimová, Geologický ústav AV ČR. Seminář Geofyzikálního ústavu AV ČR.

Začátek 16:00

Místo akce: Přednáškový sál Geofyzikálního ústavu AV ČR, Boční II / 1401, Praha 4 – Spořilov.

Kontaktní osoba: Aleš Špičák | e-mail: als@ig.cas.cz

01.11.14

Exkurze na Národní přírodní památky U Nového mlýna a Požáry

Pěší túra z Holyně do Řeporyjí v délce 5,5 km. Podrobnosti viz připojený soubor.

Místo akce: Sraz na železniční zastávce Praha - Holyně

Kontaktní osoba: RNDr. Irena Jančaříková | e-mail: irena.jancarikova@nature.cz

05.11.14

Localization and deformation in detachment systems (Cyclades, Greece)

Přednáší Prof. Bernhardt Grasemann, Department of Geodynamics and Sedimentology, University of Vienna, Austria. Seminář Ústavu petrologie a strukturní geologie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy.

Začátek 15:00.

Místo akce: Albertov 6, Praha 2, 2. patro vlevo, petrologické praktikum, č.dv. 203.

Kontaktní osoba: Shah Wali Faryad | e-mail: faryad@natur.cuni.cz

06.11.14

Planetologie Země a okolí, III. díl

Dr. Jiří Březina, CSc.: Planetologie Země a okolí, III. díl (náhrada za neuskutečněnou přednášku v I. pololetí)

Místo akce: Přírodovědný klub Café Barrande, Ježkova 8, Praha 3

06.11.14

Den otevřených dveří v ČGS

Prohlídka jednotlivých pracovišť spojená s prezentací nejmodernějších laboratorních přístrojů a metod. Začátek v 9 hod.

Místo akce: Česká geologická služba, Geologická 6, Praha 5

Kontaktní osoba: Zdeněk Tábořský | e-mail: zdenek.taborsky@geology.cz

06.11.14

Den otevřených dveří v ČGS

Zájemci dále mohou navštívit geologickou knihovnu, oddělení sbírek a hmotné dokumentace, Vydavatelství ČGS a oddělení GIS a databází. Geologické knihkupectví navíc hostům nabídne 10% slevu. Den otevřených dveří v ČGS začíná ve 13 hod. a v 15 hod. se uskuteční vernisáž fotografické výstavy Pavly Gürtlerové "Geologicky významné lokality v České republice". Současně zde bude probíhat 3. ročník prodejní výstavy zajímavých minerálů a zkamenělin.

Místo akce: Česká geologická služba, Klárov 3, Praha 1

Kontaktní osoba: Klára Fronková | e-mail: klara.fronkova@geology.cz

07.11.14

Výzkum podzemních vod ve velkých hloubkách pomocí hydrochemické sondy YSI EXO1

Přednáší Jan Holeček, Česká geologická služba, Praha. Geochemický seminář České geologické služby.

Začátek 9:30.

Místo akce: Zasedací místnost budovy geochemie a laboratoří ČGS, Praha 5 - Barrandov, Geologická 6, 1. patro.

Kontaktní osoba: Pavla Holečková | e-mail: pavla.holeckova@geology.cz

07.11.14

Odhady viskozity spodního pláště Země na základě rychlosti subdukované litosféry

Přednáší Hana Čížková, Matematicko-fyzikální fakulta UK, katedra geofyziky, Praha. Geochemický seminář České geologické služby.

Začátek 10:20.

Místo akce: Zasedací místnost budovy geochemie a laboratoří ČGS, Praha 5 - Barrandov, Geologická 6, 1. patro.

Kontaktní osoba: Pavla Holečková | e-mail: pavla.holeckova@geology.cz

10.11.14

Weathering, ocean chemistry and climate change

New insights from non-traditional metal stable isotopes. Přednáší Dr. Rachael James (University of Southampton, UK). Pořádá Geologická sekce Přírodovědecké fakulty UK, Česká geologická služba a European Association of Geochemistry.

Začátek 9:30.

Místo akce: Velká paleontologická posluchárna (přízemí vlevo), Albertov 6, Praha 2.

Kontaktní osoba: Jaroslava Květoňová | e-mail: jaroslava.kvetonova@geology.cz

10.11.14

Magnetická stavba spraší a fosilních půd jako indikátor změn paleoprostředí

Přednáší J. Kadlec (Geofyzikální ústav AVČR), M. Chadima (Geologický ústav AVČR / Agico), T. Obersteinová (PřFUK). Seminář ze sedimentární geologie, pořádá Ústav geologie a paleontologie Přírodovědecké fakulty UK ve spolupráci s Geofyzikálním ústavem AVČR.

Začátek 16:00.

Místo akce: Přednáškový sál GFÚ AVČR, Boční II/1401, Praha 4 - Spořilov

Kontaktní osoba: Karel Martínek | e-mail: karel@natur.cuni.cz

13.11.14

GPS v životě a v geologii, zvláště pro nezasvěcené (Prof. Dr. Miloš Karous, DrSc.)

Místo akce: Přírodovědný klub Café Barrande, Ježkova 8, Praha 3

19.11.14

Tiny tools to understand crustal melting: nanogranites and fluid inclusions study in migmatites
Přednáší Dr. Silvio Ferrero, Institute of Earth and Environmental Science, University of Potsdam, Germany. Seminář Ústavu petrologie a strukturní geologie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy.

Začátek 15:00.

Místo akce: Albertov 6, Praha 2, 2. patro vlevo, petrologické praktikum, č.dv. 203.

Kontaktní osoba: Shah Wali Faryad | e-mail: faryad@natur.cuni.cz

20.11.14

Vzpomínky na Libyi z let 1972-1989

Dr. Pavel Röhlich, CSc.: Vzpomínky na Libyi z let 1972-1989

Místo akce: Přírodovědný klub Café Barrande, Ježkova 8, Praha 3

21.11.14

Rekultivační substráty Sokolovska

Přednáší Petr Rojík, Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s., Sokolov, a Michal Řehoř, Výzkumný ústav pro hnědé uhlí a.s., Most. Geochemický seminář České geologické služby.

Začátek 10:00.

Místo akce: Zasedací místnost budovy geochemie a laboratoří ČGS, Praha 5 - Barrandov, Geologická 6, 1. patro.

Kontaktní osoba: Pavla Holečková | e-mail: pavla.holeckova@geology.cz

24.11.14

Lesk a bída postglaciální paleoekologie

Přednáší Petr Pokorný (Centrum pro teoretická studia UK). Seminář ze sedimentární geologie, pořádá Ústav geologie a paleontologie Přírodovědecké fakulty UK ve spolupráci s Geofyzikálním ústavem AVČR.

Začátek 14:00.

Místo akce: Velká paleontologická posluchárna (přízemí vlevo), Albertov 6, Praha 2.

Kontaktní osoba: Karel Martínek | e-mail: karel@natur.cuni.cz

26.11.14

Uhelný seminář Ústavu geologie a paleontologie a „Uhlařů“ na PřF UK

1) Informace o nových publikacích a připravovaných konferencích

2) Zkřemenělá dřeva v karbonských sedimentech plzeňské pánve (J. Bureš)

3) Koryto fosilního říčního toku v miocenních sedimentech Dolu Vršany v severočeské pánvi (P. Šulcek)

Začátek 9:00.

Místo akce: Velká paleontologická posluchárna (přízemí vlevo), Albertov 6, Praha 2.

Kontaktní osoba: Doc. RNDr. Stanislav Opluštil, Ph.D. | e-mail: oplustil@natur.cuni.cz

27.11.14

Tradiční schůzka Čermákovců

Místo akce: Přírodovědný klub Café Barrande, Ježkova 8, Praha 3

27.11.14

Dynamika magmatu

Mikrostruktury a modely vzniku magmatických těles. Přednáší Prokop Závada, Geofyzikální ústav AV ČR. Seminář Geofyzikálního ústavu AV ČR.

Začátek 16:00.

Místo akce: Přednáškový sál Geofyzikálního ústavu AV ČR, Boční II / 1401, Praha 4 – Spořilov.

Kontaktní osoba: Aleš Špičák | e-mail: als@ig.cas.cz

01.12.14

Miocenní vápence lokality Ahníkov: komplexní pohled na paleoprostředí okraje mostecké pánve
Přednáší Karel Mach (Severočeské doly, a.s.), Karel Žák (Geologický ústav AVČR), B. Ekrť (Národní muzeum).

Začátek 14:00.

Místo akce: Velká paleontologická posluchárna (přízemí vlevo), Albertov 6, Praha 2.

Kontaktní osoba: Karel Martínek | e-mail: karel@natur.cuni.cz

03.12.14

Extracting time scales from diffusion modelling

Přednáší Prof. Rainer Abart, Department of Lithospheric Research, University of Vienna, Austria. Seminář Ústavu petrologie a strukturní geologie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy.

Začátek 15:00.

Místo akce: Albertov 6, Praha 2, 2. patro vlevo, petrologické praktikum, č.dv. 203.

Kontaktní osoba: Shah Wali Faryad | e-mail: faryad@natur.cuni.cz

04.12.14

Vzpomínky na minerály a mineralogy

Dr. Joel Pokorný: Vzpomínky na minerály a mineralogy

Místo akce: Přírodovědný klub Café Barrande, Ježkova 8, Praha 3

10.12.14

Uhelný seminář Ústavu geologie a paleontologie a „Uhlářů“ na PřF UK

1) Informace o nových publikacích a připravovaných konferencích

2) Nová U-Pb stáří vulkanoklastik svrchnopaleozoických pánví Českého masivu a jejich význam pro kalibraci regionálních stupňů a korelaci s globálním členěním permu a karbonu (S Opluštil, M. Schmitz)

3) Informace z konference o korelaci mořských a kontinentálních uloženin karbonu a permu ve Freibergu (S. Opluštil, R. Lojka, K. Martínek)

Začátek 9:00.

Místo akce: Velká paleontologická posluchárna (přízemí vlevo), Albertov 6, Praha 2.

Kontaktní osoba: Doc. RNDr. Stanislav Opluštil, Ph.D. | e-mail: oplustil@natur.cuni.cz

11.12.14

Vybrané evropské jeskyně

Dr. František Skřivánek: Vybrané evropské jeskyně

Místo akce: Přírodovědný klub Café Barrande, Ježkova 8, Praha 3

11.12.14

Vznik pískovcového reliéfu

Aneb jak napětíové pole ovlivňuje erozi. Přednáší Jiří Bruthans, Přírodovědecká fakulta UK. Seminář Geofyzikálního ústavu AV ČR.

Začátek 16:00.

Místo akce: Přednáškový sál Geofyzikálního ústavu AV ČR, Boční II / 1401, Praha 4 – Spořilov.

Kontaktní osoba: Aleš Špičák | e-mail: als@ig.cas.cz

12.12.14

Up the hill and down the stream: New biogeochemical aspects from headwater catchments

Přednáší Johannes Barth, Anne Marx, Lehrstuhl für Angewandte Geologie, Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg, Německo. Geochemický seminář České geologické služby.

Začátek 9:30.

Místo akce: Zasedací místnost budovy geochemie a laboratoří ČGS, Praha 5 - Barrandov, Geologická 6, 1. patro.

Kontaktní osoba: Pavla Holečková | e-mail: pavla.holeckova@geology.cz

14.12.14

Amatérská burza minerálů a výstava geologického kroužku

Sběratelé budou vystavovat především minerály z České republiky.

Místo akce: Stanice přírodovědců, Drtinova 1a, Praha 5 (na Andělu za obchodním centrem Nový Smíchov)

Kontaktní osoba: Vlasta Coufalová | tel.222333863 | e-mail: coufalova@ddmpraaha.cz

18.12.14

Předvánoční setkání v Café Barrande s koledami

Místo akce: Přírodovědný klub Café Barrande, Ježkova 8, Praha 3

30.12.14

Rozloučení se starým rokem v Café Barrande

Tentokrát ve středu se rozloučíme se starým rokem

Místo akce: Přírodovědný klub Café Barrande, Ježkova 8, Praha 3

CAFÉ BARRANDE

PROGRAM BESED

(viz výše a webové stránky: www.geology.cz/cafe-barrande/nabidka)

Společnost Národního muzea v Praze
Mineralogická sekce
Cyklus přednášek z geologických věd

Přednášky se budou konat v pondělí od 17.00 hodin (přesná data viz níže) v přednáškové síni „H“

Přednášky a určovací besedy

15.09.2014 17:00

Vybraná ložiska zlata ve Švédsku a Finsku

Ing. Mgr. Jan Soumar

20.10.2014 17:00

Island očima geologa. Po vlastní ose za kameny i přírodními krásami

Ing. Jiří Šura

02.11.2014 10:00

Určovací beseda

10.11.2014 17:00

Navštívené lokality v Německu (Grube Clara, Eifel, Harz)

Mgr. Radana Malíková, Bc. Luboš Vrtiška

07.12.2014 10:00

Určovací beseda

Nedělní určovací besedy se budou konat od 10 hodin v přednáškové síni „214“ (ve 2. patře) nebo „H“ (v mezipatře) Nové budovy NM

viz též webové stránky www.mineralog.cz

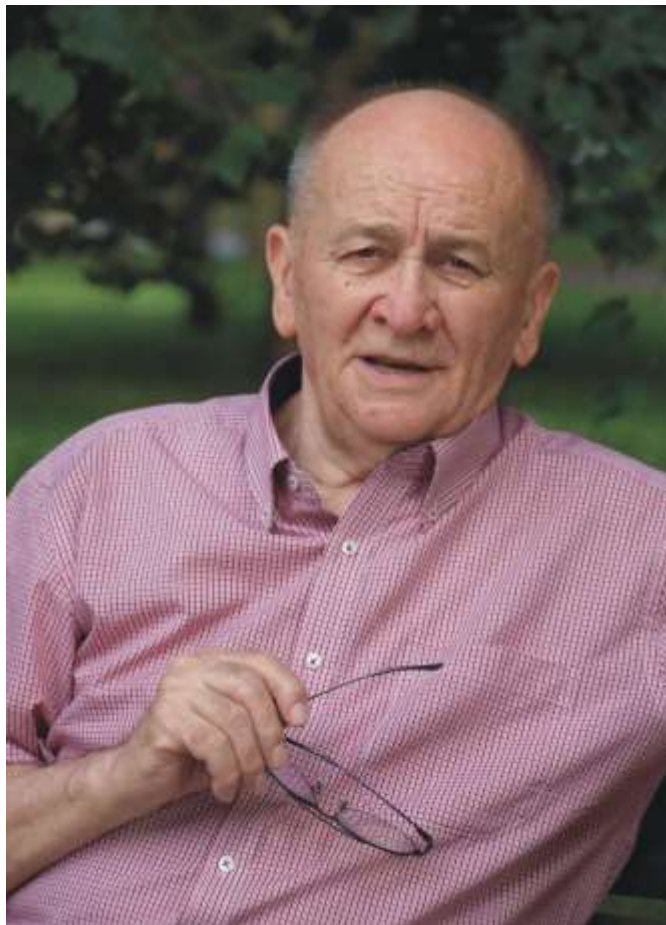

Jubilea

Doc. Ing. Jan Rybář, CSc.

Pochází z malé obce Tachlovice v centrální části Barrandienu, zasažené v minulosti intenzivní povrchovou těžbou silurských a devonských vápenců a do 50. let 20. století také aktivní hlubinnou těžbou ordovických železných rud. Narodil se 27. června 1934 v Praze. Po absolvování gymnázia v Berouně zahájil v roce 1952 vysokoškolské studium na Fakultě inženýrského stavitelství ČVUT v Trojanově ulici na Praze 2.

Již v prvním ročníku studia jej zaujala geologie v podání profesora Quida Záruby a jeho asistentů Jana Fencla a Karla Hromady. Geologie byla tehdy vyučována v rozsahu čtyř hodin přednášek a dvou hodin cvičení týdně. Pedagogům se dařilo získávat mezi studenty zájemce o hlubší znalosti z geologických oborů a postupně z nich vychovávat odborníky zaměřené na „stavební“, tedy inženýrskou geologii.

Rybářův zájem o geologii a kontakt s tehdejšími kapacitami v nově vznikajícím oboru inženýrské geologie záhy vyústily ve vzájemnou spolupráci. Již v průběhu 2. ročníku studia, obdobně jako jeho spolužák Stanislav Novosad, byl na fakultě ustaven asistentem s polovičním úvazkem. Vyplývaly z toho první pedagogické povinnosti při vedení cvičení i exkurzí a o letních prázdninách příležitost podílet se na terénních sondovacích a mapovacích pracích pod vedením zkušenějších pracovníků katedry geologie a zakládání staveb. V roce 1954 šlo například o mapování zátopného území tehdy projektovaného vodního díla Orlík. Z těchto „stáží“ při studiu si Rybář cenil zejména tři měsíců, které spolu s Novosadem strávil na staveništi žermanické přehrady na řece Lučině. Pod Zárubovým vedením a ve spolupráci se zástupci investora i stavební firmy se podíleli na vyhodnocování injekčních prací a zejména na detailní dokumentaci úložných poměrů ve stavebních odkryvech na svahu postiženém hlubokými svahovými deformacemi označovanými jako *cambering* a *bulging*. Jan Rybář tak získal řadu cenných zkušeností již za vysokoškolských studií – a snad právě zde lze hledat počátky jeho životní odborné lásky, kterou je bezesporu téma sesuvů.

Po skončení pětiletého studia na ČVUT v roce 1957 Rybář nastoupil do Ústavu stavební geologie v Praze, z něž po roce přešel do Laboratoře inženýrské geologie při Československé akademii věd. Toto pracoviště se již v roce 1960 stalo pod názvem Oddělení inženýrské geologie součástí nově založeného Geologického ústavu ČSAV.

Po obhajobě kandidátské práce v roce 1968 se mu díky uvolnění politických poměrů podařilo získat docentské stipendium nadace Alexandra von Humboldta, které využil k pobytu na Technické univerzitě v Karlsruhe. Zde pod vedením rakouského profesora Leopolda Müllera, jednoho z nestorů oboru mechaniky hornin, v roce 1970 experimentálně studoval mechanismus vývoje sesuvů laterálního typu, vyvolaných uvolňováním abnormální horizontální napjatosti. Na univerzitu do Karlsruhe se vrátil jako vědecký stipendista Humboldtovy nadace v roce 1991, kdy se na katedře užitě geologie zaměřil zejména na historickou analýzu vztahu klimatu a četnosti svahových pohybů ve vybraných modelových oblastech jihozápadního Německa.

Během 60 let (1954–2014) odborné činnosti se stal mezinárodně uznávaným specialistou na sesuvy a jiné nebezpečné geodynamické jevy. Jeho jméno je ovšem pro cizince těžko vyslovitelné, a tak je v zahraničí třeba očekávat anglickou výslovnost: „Oh yes, [Rajbr]!“

Rybářova odborná aktivita je úctyhodná. Je spoluautorem zásad celostátní systematické registrace sesuvných území, autorem metod mapování svahových pohybů v různých měřítkách, spoluautorem klasifikace svahových pohybů. Celkově má na svém kontě kolem 270 odborných publikací, s prof. Ondráškem napsal originální monografii *Dynamická inženýrská geologie*. V posledních letech se zabývá zejména analýzou vlivu klimatu na vznik a vývoj jednotlivých typů svahových pohybů, posuzuje negativní vlivy antropogenních zásahů na stabilitu svahů a vyvíjí nové metody sestavování prognostických map náchylnosti území k sesouvání.

Zúčastnil se také práce v mnoha odborných komisích zaměřených na ožehavé aktuální problémy, zejména související s problematikou povrchové těžby hnědého uhlí při úpatí krušnohorského zlomového svahu. Byl také členem komisí pro řešení havarijních sesuvů v sokolovském revíru, ale také na staveništích velkých vodních děl (Nechranice, Dalešice).

Celá výzkumná kariéra Jana Rybáře, od roku 1958 až do současnosti, je spjata s oddělením inženýrské geologie Geologického ústavu ČSAV (nyní Ústav struktury a mechaniky hornin AV ČR, v.v.i.). Od roku 1973 až do roku 2000 byl vedoucím tohoto oddělení. Od roku 1990 ve dvou volebních obdobích předsedal Vědecké radě ústavu; jejím členem byl až do roku 2000. V období 1997–2001 byl také členem Vědecké rady Akademie věd ČR. V roce 1994 mu Akademická rada AV ČR udělila stříbrnou čestnou plaketu za zásluhy v geologických vědách. Po odchodu do důchodu v roce 2005 zůstal v Ústavu struktury a mechaniky hornin v ulici V Holešovičkách na Praze 8 jako emeritní pracovník.

Od roku 1990 zastával funkci sekretáře a v období 2006–2011 funkci prezidenta České národní skupiny Mezinárodní asociace inženýrské geologie (IAEG). Aktivně pracoval v několika komisích zaměřených na problematiku svahových pohybů, a to v rámci mezinárodních vědeckých společností (IAEG, ISSMFE), německých společností (DGEG, DGG), ale také v rámci UNESCO i bývalé RVHP.

Kromě vědecké činnosti je významná také jeho činnost pedagogická. V malém rozsahu ji zahájil již v roce 1954 na Fakultě inženýrského stavitelství; v roce 1984 se k ní vrátil jako externí přednášející na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy a v roce 1991 se na této fakultě habilitoval jako docent. Přednáškovou činnost oficiálně ukončil v roce 2009, přičemž v období 1995–1998 byl přednášejícím na poloviční úvazek; vybranou část přednášek předmětu *Dynamická inženýrská geologie* – téma svahových pohybů – zde přednáší dodnes. V období 2003–2006 byl členem Vědecké rady Přírodovědecké fakulty UK. Od roku 1991 do roku 2012 externě přednášel v německém jazyce o svahových pohybech pro studenty užitě geologie na univerzitě v Karlsruhe (nyní Karlsruher Institut für Technologie).

Byl školitelem čtyř kandidátských a dvou doktorských obhájených prací a konzultantem 12 obhájených doktorských prací, přičemž čtyři z těchto doktorandů pocházeli z německých univerzit (Mainz, Braunschweig, Erlangen, Tübingen).

V jeho osobnosti se spojuje výzkumná činnost (s přímým přínosem pro inženýrskogeologickou praxi) s činností pedagogickou. Pro svou milou povahu a hluboké odborné znalosti a zkušenosti měl a stále má kolem sebe mnoho spolupracovníků, a stejně jako jeho předchůdcům, i jemu se dobře daří zaujmout mladší kolegy pro obor inženýrské geologie, a zejména pro oblíbené sesuvy. Jeho pracovní voní odbornými články a publikacemi o svahových deformacích, které jsou vyrovnány ve vzorném pořádku. Preciznost a poctivý přístup při řešení odborných problémů jsou pro Jana Rybáře příznačné. Tomu odpovídají i jeho výsledky, laťka je nastavena opravdu vysoko.

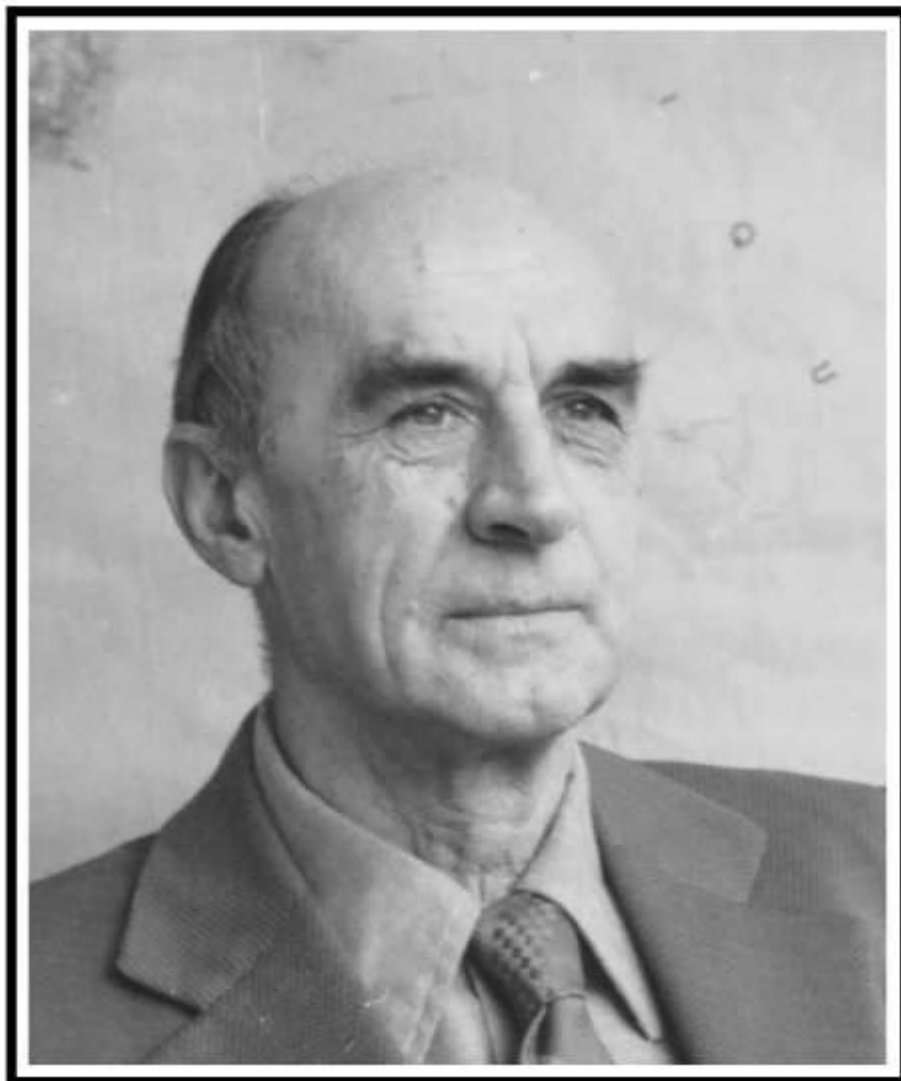
Jsem velmi rád, že již dlouhou dobu mohu s docentem Rybářem spolupracovat. A nejsem sám, kdo se k němu jako k zásadní autoritě rád obrací pro dobrou radu nebo se s ním s chutí podělí o zajímavý geologický zážitek. Přestože nám ve své skromnosti své názory nijak nevnučuje, zůstáváme jeho činností ovlivněni, a tak se při práci často nelze ubránit otázce: „Co by tomu asi řekl Rybář? Jak by to udělal Rybář?“

Nelze nepřipomenout, že Jan Rybář není jenom uznávaným odborníkem. Je také dědečkem, zahrádkářem, vášnivým houbařem i fotbalovým fanouškem.

Na závěr nezbývá než docentu Rybářovi popřát, aby mu jeho energie a nakažlivý entuziasmus pro sesuvy ještě dlouho vydržely a jménem České asociace inženýrských geologů mu poděkovat za jeho celoživotní významný přínos inženýrské geologii.

Jan Novotný

Nekrology**Zemřel Prof. RNDr. Jiří Krupička**

5. května 1913 - 24. dubna 2014

Profesor RNDr. Jiří Krupička,

český geolog, esejista a exulant, emeritní profesor University of Alberta v Edmontonu

Asi každý Čech slyšel, že když šli přátelé přát Jaroslavu Vrchlickému k 50. narozeninám, sepsali mu blahopřání začínající slovy "Velebný kmete!" Dr. Jiří Krupička se v tom věku těšil stejné úctě, ale na rozdíl od zmíněného básníka neúčtoval s životem a nekončil svou kariéru. Dr. Jiří Krupička opět začínal.

Původně vystudoval moderní jazyky na Filosofické fakultě UK a v roce 1936 nastoupil jako profesor angličtiny na Obchodní akademii. Před dokončením studia jel s kamarádem na velkou cestu po Blízkém Východě, Turecku, Sýrii, Palestině a Egyptě, na kterou dodnes vzpomíná. Stále ho ale táhly přírodní vědy a tak začal při zaměstnání studovat geologii a astronomii. V roce 1945 začal slibnou kariéru na Ministerstvu školství. V roce 1947 pak dokončil doktorátem přírodních věd válkou přerušená studia na Přírodovědecké fakultě UK a přijal místo na universitním Petrografickém ústavu. Úspěšně zde přednášel a publikoval.

Ovšem situace se změnila po únoru 1948 a Jiří Krupička byl v roce 1950 zatčen a odsouzen na šestnáct let za pokus přejít hranice a vyvézt anglicky napsaný rukopis své první knihy *Člověk a lidstvo* (výňatky vyšly v roce 1994 v knize *Renesance rozumu*). Prošel věznicemi a uranovými tábory (Bory, Jáchymovsko, Horní Slavkov, Příbramsko, Leopoldov). Leopoldovská vyhlazovací věznice se mu stala kulisou pro pozoruhodné svědectví zachycené v knize *Stará pevnost*. Podle výpovědí spoluvězňů, Jiří Krupička byl v kriminále velmi oblíbený, vedl tam diskuse a polemiky, a vyučoval angličtinu. Po propuštění v roce 1960 na takzvanou podmíněčnou amnestii, proti které protestoval, protože od komunistů nechtěl žádné milosti, pracoval tři roky jako dělník. Bylo mu stejně jako Vrchlickému 50 let, těšil se úctě všech spoluvězňů, ale s tím velebením to nebylo tak slavné. Teprve teď v "kmetském" věku začínal jako geolog od píky. Během pražského jara spoluzakládal K-231, po srpnové invazi vojsk Varšavské smlouvy do Československa v roce 1968 emigroval do Kanady. Do roku 1988 přednášel geologii na University of Alberta v Edmontonu kam docházel denně hodinu pěšky. Při své práci v terénu také vystoupil v 65 letech na vrchol Kilimandžára. Podle Zaorala se stal jedním ze tří nejlepších světových geologů. Byl také vyznamenán Purkyňovou cenou Geologického ústavu v Praze. Přitom se zapojil do veškeré krajanské činnosti a podporoval ji jak jen mohl. To bylo oceněno nejvyšším uznáním a poctou Českého a Slovenského sdružení v Kanadě, Masarykovou cenou, kterou profesor Krupička obdržel r. 1992.

Největší vášní Dr. Krupičky byl vždy zájem o veškeré dění ve světě, který ho provázel již od dětství. Ovšem nejen o dění samo, ale také o jeho historické a filosofické příčiny, o problémy vztahu člověka a společnosti a o vliv vědy na náš svět, který vidí jako jeden celek. Šok z výbuchu první atomové bomby vedl k jeho první knize, na kterou pak tak drazé doplatil. V roce 1982 odmítla Pugwash Conference on Science and World Affairs otevřený dopis Andreje Sacharova, a Dr. Krupička na tuto událost reagoval podporou Sacharova ve formě románu *Dopis z Ruska* (1987). Odchod do výslužby mu dal více času na psaní, a politické změny v České republice mu pak umožnily vydávat své práce v Praze. V roce 1993 mu vyšla *Renesance rozumu*, kterou Václav Havel navrhl v Anketě Lidových novin na knihu roku 1994. Tato kniha tvoří volnou trilogii s *Flagelantskou civilizací* (1999) a *Zkouškou dospělosti* (2000). Místo dlouhého popisu, jeden citát z *Renesance rozumu*, str. 12: "Obojí, marxismus i nová filozofie jsou pro skutečný, praktický život moderní společnosti k nepotřebě. Nepomáhají řešit ani jeden z jeho palčivých problémů. Marxismus to neumí a nová filozofie to ani nechce a jakoukoli službu politice pokládá za nedůstojnou... Rozum je základní a nejdůležitější životní nástroj člověka. Komunismus tento nástroj zneužil, nová filozofie jej podceňuje a demokracie si s ním až příliš často neví rady. A přece nic lepšího než rozum nemáme a mít nebudeme." V lednu 2000 byla Jiřímu Krupičkovi udělena Cena Českého PEN klubu za celoživotní dílo. Potom vydal dvě knihy, *Starou pevnost* (2001) a *Rozmanitost života* (2002), které původně tvořily jeden celek a ve kterých se podle vlastního vyjádření "pokouší dát tvar spleti poznatků a myšlenek nastřádaných na dlouhé životní pouti." Následoval *Kosmický mozek* (2005), který překladatel a esejista Ladislav Horáček navrhl v anketě Lidových novin na knihu roku 2006. Když jsme se autora nedávno ptali, kterou ze svých knih má nejraději, jmenoval právě *Kosmický mozek*. Začátkem roku 2008 vyšla jeho zatím poslední kniha nazvaná *Zmatek*. Krupička zde uvažuje o problémech současného světa lidí, které jsou často protichůdné: „v dnešním světě vzniká paradox. Houstnoucí síť informací nevyjasňuje pohled na lidstvo jako celek, nepomáhá mysli vytvářet si soustavný a nerozporný obraz lidského světa. Dochází k opaku. Tato záplava už sama o sobě zvyšuje zmatek v lidských myslích o stavu světa. Je tedy vůbec nějaká naděje, že

lidstvo si bude vědět rady se stále hustší a až příliš často nebezpečnější spleť problémů, se stále větším informačním zmatkem? Je, ale budeme muset vydolovat to nejlepší z fondu inteligence lidského rodu." Ovšem nebyl by to Jiří Krupička, aby nedošel k životní naději pro příští generace.

Dne 28. října 2009 byla Jiřímu Krupičkovi udělena Medaile Za zásluhy o stát v oblasti vědy. Krátce poté byla jeho zatím poslední publikace, povídka „Andromeda“ oceněna Zvláštní cenou poroty „za zcela výjimečný text, který má charakter téměř věrohodné vědecké fikce s drobnou chybou“ v literární soutěži České astronomické společnosti "Vesmír mého mládí" pořádané Českým organizačním výborem Mezinárodního roku astronomie ve spolupráci s českým centrem PEN klubu. Dne 5. května 2013 profesor Krupička začal třetí život velebného kmeta či druhou stovku let.

Z areálu lágru Vojna u Příbrami, kde byl vězněn také Jiří Krupička, je dnes Muzeum protikomunistického odboje a expozice těžby a zpracování uranu v českých zemích. Expozice se má rozšířit o tematický geopark (přírodní horniny uraninitu, ukázky z různých lokalit ČR). Konfederace politických vězňů navrhla, aby tento geopark nesl jméno "Geopark Jiřího Krupičky".

Prof. RNDr. Jiří Krupička zemřel 24. dubna 2014 v Edmontonu.

Čest jeho památce.

Dr. Jiří (George) Krupička

of Edmonton passed away on Thursday, April 24, 2014, just 11 days before his 101st birthday. Left to cherish his memory are his daughter Irena Blodgett (Edward), grandsons Martin Horak (Amanda) and Peter Boulton (Lisa), great-grandsons Oliver and Jacob Horak, and numerous friends on both sides of the ocean. George was predeceased by his wife Ada, and daughter and son-in-law, Helena and Arnost Horak.

RNDr. Jiří Krupička, Professor Emeritus of the University of Alberta, was born on May 5, 1913 in Prague-Vinohrady, present-day Czech Republic. He studied the modern languages there, and in 1936 he joined the Business Academy as professor of English. Before the completion of his studies he drove with a friend on a trip around the Middle East, Turkey, Syria, Palestine and Egypt, which he fondly remembered to his very last days. Nevertheless he has always been attracted by the natural sciences, and while employed as a linguist, he began to study geology and astronomy. In 1945 he began a promising career at the Ministry of Education, but two years later he completed his studies in natural sciences, interrupted by the war, with a doctorate at Charles University. He then accepted a position at the University Petrographic Institute, where he successfully lectured and published.

The political situation changed, however, after February 1948, and Jiří Krupička was arrested as he attempted to cross the border with the manuscript of his first book, *Man and Humanity*, and was sentenced to sixteen years in prison. According to the testimony of inmates, Jiří was very popular in the uranium-mining labor camps, where he organized discussions and taught English. After ten years in these camps he was released in 1960 on the so-called conditional amnesty, which he was reluctant to accept as he did not want any favors from the communists. He then worked for three years as a laborer. At 50 he had to begin his career as a geologist from scratch.

He participated in the "Prague Spring" of 1968, and was one of the leaders and founders of the "K231" Prisoners Association and KAN (Club of those Committed to Independence). He

was also an organizer of the 23rd International Geological Congress in 1968 in Prague, where he met Dr. R.A. Burwash. With the Soviet invasion of Czechoslovakia in August of that year, Dr. Krupicka immigrated to Canada via the Netherlands. With the support of Dr. R.A. Burwash and Dr. R.E. Folinsbee the Department of Geology quickly offered Jiří Krupička a position at the University of Alberta. His geological research specialized in metamorphic petrology with emphasis on the Canadian Shield (surface and basement) and the Western Cordillera of North America. While working in the field, at 65 Dr. Krupička climbed to the summit of Kilimanjaro. He retired from the University in 1988. Two years later, the Czech Geological Institute awarded him the Purkyně Medal for Merit and in 1992 the Czech and Slovak Association in Canada recognized his work with and support of Czech exiles by presenting him with its highest honor, the Masaryk Prize.

Dr. Krupička was always interested in all the happenings in the world. This interest extended, however, to the historical and philosophical causes of the events and to the problems of the relation between man and society, and to the effect of science on our world as a whole. The shock of the explosion of the first atomic bomb, led to his first book for which he paid dearly. When the Pugwash Conference on Science and World Affairs refused Andrei Sakharov's open letter in 1982, Dr. Krupička reacted by publishing a novel *A Letter From Russia* (1987). Retirement gave him more time for writing, and political changes in the Czech Republic enabled him to publish his work in Prague. President Václav Havel recommend his *Renaissance of Reason* (1993) for the Book of the Year. This work forms a free (loose) trilogy with *The Flagellant Civilization* (1999), and *The Maturity Exam* (2000). In January 2000 George Krupička was granted the Czech PEN Club Award for lifetime achievement. The next two books, *The Old Fortress* (2001), and *The Diversity of Life* (2002) are autobiographical. His latest works are *Cosmic Mind* (2005) – proposed for the Book of 2006 – and *Confusion* (2008). On October 2009, Dr. Krupicka received the State Medal of Merit in the Field of Science of the Czech Republic. Shortly thereafter his last publication, a story „Andromeda“ won the Special Jury Prize "for a completely unique text that has the character of an almost plausible scientific fiction with a minor error" in the literary competition of the Czech Astronomical Society," "The Universe of My Youth" prepared by the Czech Organizing Committee of the International Year of Astronomy, in cooperation with the Czech Centre of the PEN Club. Unfortunately, his health prevented him from putting more of his ideas on paper. On the occasion of his 100th birthday he was awarded the Masaryk Medal of the Czech Republic.

The facility of the Vojna camp, where Jiří Krupička was one of the inmates was turned into the Museum of the Anti-communist Struggle with an Exposition on the uranium mining and processing in Czech lands. This exposition is to be expanded by a theme geopark (natural uraninite, samples from different sites in the Czech Republic) and the Confederation of Political Prisoners suggested that this geopark bear Dr. Krupička's name.

A celebration of his life will be held at a later date.

J.S.

+

Vzpomínka na Doc. RNDr. Jiřího Skopce, CSc.

Dne 9. května 2014 nás navždy opustil náš kolega a dlouholetý zakládající člen ČAAG Jiří Skopce. Dovolte mi, abych jako jeden z jeho nejbližších spolupracovníků v oddělení užité geofyziky Ústavu hydrogeologie, inženýrské geologie a užité geofyziky na Přírodovědecké fakultě UK v Praze, krátce zavzpomínal na společně prožité období.

S Jiřím Skopcem jsem se seznámil již během studií na tehdejší Geologicko-geografické fakultě v polovině padesátých let minulého století a prožili jsme spolu téměř 60 let, což je dostatečná doba ke vzájemnému poznání. Po dokončení studia v r. 1959 nastoupil ke Geologickému průzkumu Jihlava jako vedoucí terénní geofyzikální skupiny při prospekci ložisek nerostných surovin v oblasti Českomoravské vysočiny. Odtud byl na začátku 60. let vyžádán k posílení pedagogického sboru katedry užité geofyziky, na které působil až do března t.r. - tedy více než 50 let!

Pedagogická a vědecko-výzkumná činnost doc. Skopce byla rozsáhlá: přednášel seismické metody a jejich aplikace v geologickém i ložiskovém průzkumu a řadu praktických aplikací geofyzikálních metod v prospekci nerostných surovin. Jeho vědecko-výzkumnou činnost dokumentují desítky odborných publikací a aktivní účast na tuzemských i mezinárodních konferencích a symposiích. Pedagogicky působil i v zahraničí - dlouhodobě na univerzitě v Kuvajtu a dále při přednáškových pobytech na univerzitách v Havaně, Lipsku a Padově. V pedagogické i odborné činnosti pokračoval i po skončení aktivního působení na oddělení užité geofyziky jako externista až do poslední doby.

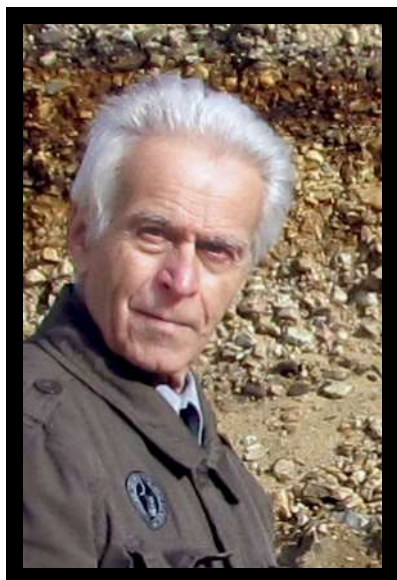
U doc. Skopce jsem si vážil jeho skvělých charakterových vlastností a mimořádného smyslu pro humor. Co jsem mu opravdu záviděl, byly kromě odborné úrovně i jeho výjimečné znalosti historie od pravěku po současnost. Byl též výborným znalcem hub a s přehledem se orientoval v řadě dalších vědních oborů, např. v meteorologii a archeologii. Kromě toho byl výborným závodním šachistou.

V neposlední řadě nostalgicky vzpomínám i na naše pravidelná pondělní seniorská setkání při kávě s příchutí bechera v knihovně našeho oddělení - březnové bylo bohužel nenávratně poslední.

Jirko, předpokládám, že bys mi dovolil, abych v duchu Tvých pověstných bonmotů se s Tebou rozloučil sloganem:

"Bez docenta Skopce to s námi půjde skopce!"

Jaroslav Kněz - Gaston

RNDr. Petr Chvátal (*1.7.1937 - †1.7.2014)

Petr Chvátal se narodil 1.7.1937 na Vysočině v Třebenicích blízko Třebíče. Hned po skončení školní docházky odešel v roce 1952 z domova na studia, takže mu hodně brzy začala životní etapa, kdy se musel učit samostatnosti. Vystudoval v Praze Vyšší průmyslovou školu geologickou (1952 – 1956) a hned po ní nastoupil jako geolog ke Geologickému průzkumu Uranových dolů v Horažďovicích. Své vzdělání si nejprve rozšířil na Průmyslové škole hornické a geologické v Příbrami (1958 – 1960); v letech 1960 – 1966 dálkově studoval na Přírodovědecké fakultě UK. V roce 1976 na této fakultě obhájil rigorózní práci, složil předepsané státní zkoušky a byl promován na doktora přírodních věd.

Po ukončení všech závazků ke GPUD změnil nejen místo svého působení, ale i své geologické zaměření. V roce 1968 nastoupil v národním podniku Keramické a sklářské suroviny (KSNP) v Karlových Varech, kde se posléze stal vedoucím geologicko-měřického oddělení. Přitom získal renomé vynikajícího odborníka v oboru nerud, především těch surovin, které KSNP těžil (kaolíny, jíly, sklářské a slévarenské písky). Zároveň působil jako expert Komise pro klasifikaci zásob (KKZ) a Komise pro projekty a zprávy (KPZ) Českého geologického úřadu. V 55 letech (po rozpadu KSNP) začal pracovat pro společnost KESSL s.r.o., jejímž byl společníkem a jednatelem.

V roce 2002 získal „Odbornou způsobilost projektovat, provádět a vyhodnocovat geologické práce v oboru ložisková geologie“. Své bohaté zkušenosti uplatnil tím, že je předával firmám Kaolin Hlubany, a.s., Provodínské písky a.s., Sklopísek Střeleč, a.s. a LB Minerals s.r.o. (závod Skalná u Chebu), kam téměř každý týden služebně dojížděl. Jako geolog pracoval prakticky celý život až do své smrti, jen posledních pár měsíců mu to těžká nemoc nedovolila. Zemřel v den svých 77. narozenin.

RNDr. Petr Chvátal ml.

Stručný životopis nepostihne osobní kvality člověka. Proto si dovolím osobní vzpomínku. Když jsem nastoupil po VŠ jako ložiskový geolog v Geoindustrii s.p. na Karlovarsku a seznamoval se s kaolíny a dalšími surovinami, byl Petr Chvátal jedním z mých nejdůležitějších praktických učitelů. Jeho přístup k mladším kolegům ilustruje i to, že mně okamžitě nabídl tykání. Čím více jsem Petra poznával, tím více jsem si ho musel vážit – a to nejen pro jeho vědomosti, ale především pro vnitřní mimořádnou slušnost a laskavost, opravdovost a lidskost. Hodně času jsme spolu strávili při cestách na lokality a postupně se z nás stali přátelé, kteří si mohli povídat i o osobních věcech. Překvapením pro mne bylo, že psal texty nejen odborné, ale i literární (povídky a pohádky).

Odešel skromný, pracovitý a v pravdě toho slova lidský geolog, který ovlivnil nejen svůj obor, ale i kolegy, se kterými pracoval. Bylo mým štěstím, že jsem ho mohl poznat.

Seznam prací RNDr. Petra Chvátala (autor, nebo spoluautor):**Publikace:**

- 1992 Nové poznatky o ložiskách keramických jílů a písků v Chebské a Sokolovské pánvi. – in Ložiska nerudných surovin ČR II (Kužvart M. ed.) (1992): Univerzita Karlova, Praha

Přírodovědecká fakulta UK

- 1966 Geologické poměry širšího okolí Dyleň.- Diplomová práce
1976 Geologické poměry ložisek karlovarských kaolínů.- Rigorózní práce.

Nepublikované zprávy:

- 1957 Účastok Tlučná - geologičeskij plan
1957 Účastok Tedražice - geologičeskij plan gornych vyrabotok iz šurfa no 16. Účastok Ústaleč, Tedražice - dokumentacija skvažin n. 51, 52, 54
1964 Závěrečná zpráva o výsledcích vyhledávacího průzkumu v oblasti Strakonice – Písek
1966 Zpráva o geologickém mapování měř. 1:10 000 Český les - Dyleň – sever
1967 Zpráva o výsledcích průzkumu v širším okolí ložiska Dyleň
1978 Závěrečná zpráva úkolu Tvršice (kameninový jíl)
1980 Závěrečná zpráva o geologickém průzkumu vazných jílů na lokalitě Vonšov III v chebské pánvi
1982 Závěrečná zpráva Karlovarsko-kaolin. Karlovarsko-reinterpretace (kaolín)
1983 Závěrečná zpráva Zátíší – Mírová (kaolín)
1983 Závěrečná zpráva úkolu Podbořany – Dittrich (kaolín, živcový kaolín)
1984 Závěrečná zpráva Nepomyšl – Velká (kaolín)
1984 Závěrečná zpráva Podlesí II – dorozvědka (kaolín)
1986 Závěrečná zpráva úkolu Bohatice – Bohemie – jih (kaolín)
1990 Závěrečná zpráva jíly a jílovce ČSR, přehled výsledků 1985 – 1990.
1990 Předprojekční studie – váté písky ve středním Polabí (slévárenské písky)
1992 Regionální studie pro potřeby okresních úřadů ČR, okres Louy
1994 Ekologická analýza kaolínu
1997 Doplněk ZZ úkolu Vlkaň (kaolin papírenský, bentonit)
1997 Keramické jíly a jílovce (předprojekční příprava)
1998 Studie "Zatížení regionů Chomutov, Most a Louny z hlediska stávající a připravované těžby nerostných surovin, se zvláštním zřetelem na těžbu štěrkopísků"
2000 Výpočet zásob kameninových jílů v průzkumném území Vackov, č. ložiska 3 114 50
2000 Výpočet zásob žáruvzdorných jílovců v průzkumném území Nehvizdy. Ložisko Vyšehořovice - Kamenná Panna, číslo ložiska 3 153 901
2002 Výpočet zásob bentonitů na ložisku Braňany - Černý vrch, číslo ložiska: 3 106 300
2003 Přepočet zásob písků sklářských a slévárenských v bloku č. 10 na ložisku Střeleč, č. ložiska 3 090 100. Etapa: těžební průzkum
2005 Přepočet zásob písků sklářských a slévárenských na ložisku Střeleč, č. ložiska 3 090 100, těžební průzkum
2007 Přepočet zásob na ložisku Vižina v dobývacím prostoru Vižina, č. ložiska 3 124 700, (jíly keramické nežáruvzdorné)
2008 Přepočet zásob na ložisku Nová Ves a Suchá v dobývacím prostoru Nová Ves u Křižovatky, č. ložiska 3 197 200 (jíly pórovinové, jíly žáruvzdorné ostatní)
2010 Závěrečná zpráva geologického úkolu Hodnocení hydrogeologické prozkoumanosti oblasti DP Velký Luh I
2011 Přepočet zásob písků sklářských a slévárenských na ložisku Srní 2 - Veselí, č. ložiska 3089500. Těžební průzkum
2012 Závěrečná zpráva geologického úkolu Přepočet zásob jílů keramických žáruvzdorných a diatomitů v DP Ledenice

2013 Přepoččet zbytkových zásob písků sklářských a slévarenských na ložisku Provodín (3 089 600) v dobývacím prostoru Provodín I a Provodín II

Poznámka: Seznam publikací i nepublikovaných zpráv je pravděpodobně daleko širší, mohl jsem vycházet pouze z toho, co je veřejně přístupné (archivy ČGS) a co mám k dispozici; proto v seznamu chybí zprávy, které Petr Chvátal vypracoval jako vedoucí GMO KSNP a u kterých nebyla povinnost odevzdávat je do Geofondu.

Miroslav Raus, ČALG

+

Vzpomínka na Ing. Otakara Vrba

Dne 10. srpna 2014, jen několik dnů po dovršení svých 80. narozenin, nás v tichosti opustil Ing. Otakar Vrba, jeden ze současných nejzkušenějších českých inženýrských geologů.

Byť malý vzrůstem, byl nepřehlédnutelnou významnou osobností, která po několik desetiletí působila v inženýrské geologii, geotechnice, podzemním a vodním stavitelství. Jeden z excelentních reprezentantů Zárubova pojetí inženýrské geologie.

Specializoval se hlavně na podzemní stavby a vodní díla. Nejen že byl inženýrským geologem, ale byl zároveň i autorizovaným geotechnikem a soudním znalcem pro obor geotechnika a zakládání staveb, což je následovníhodné. Zejména dnes, kdy se obě tyto specializace ke své velké škodě postupně rozcházejí.

Své odborné vzdělání ukončil v roce 1957 na Stavební fakultě ČVUT v Praze. Již za studií (od roku 1955) začal pracovat v Ústavu stavební geologie Praha a na tomto pracovišti, respektive v jeho nástupnických organizacích, zůstal pracovat celou svou profesní kariéru, prakticky až do posledního okamžiku svého plodného života.

Patřil k těm vzácným zaměstnancům, kteří celou svoji profesní kariéru věnovali jediné firmě. Nikdy nepřemýšlel, zda je jí dostatečně oceněn. Bez své práce se nemohl obejít. Proto ještě i poslední roky byl aktivní jako pracující důchodce a radil mladším kolegům. Jeho staří klienti se na něj stále rádi obraceli s žádostí o řešení různých „špeků“, které nechťeli svěřit nikomu jinému.

Dlouhá léta působil ve Stavební geologii Geotechnika (dnes Arcadis Geotechnika) ve funkci hlavního specialisty pro inženýrskou geologii podzemních a vodohospodářských staveb. Nejenom že vedl nejvýznamnější projekty, které firma zajišťovala, ale podílel se aktivně i na profesionálním vývoji mladších kolegů. Nebyl mu lhostejný ani osud firmy. Proto se v klíčových letech její privatizace na počátku devadesátých let živě účastnil na práci statutárních orgánů nově vzniklé akciové společnosti.

Připomeňme si stručně některé jeho významné práce:

V oblasti podzemních staveb, brzy po nástupu do zaměstnání, to byl průzkum a geologický dozor pro stavbu železničního tunelu pod Bílou skálou v Praze. V dalších letech, již jako zběhlý inženýrský geolog, asistoval například při ražbě vodárenských štol Přísečnice, Stanovice, Josefův důl a Římov. Později, již v roli vedoucího střediska podzemních staveb, řídil a osobně se účastnil průzkumů pro projekty výstavby pražského metra IB, IIIB, IIIA, IIIC a IVC včetně sledování úspěšné ražby tunelů metra pod Vltavou v trasách IB a IIIC a průzkumu pro naši největší podzemní stavbu vůbec, podzemního zásobníku plynu u Příbrami. Dále mimo jiné řídil geotechnický dozor pro ražbu kanalizačních sběračů v Ústí n. L. a v Hradci Králové.

Díky své zkušenosti a erudici přispěl například k úspěšnému návrhu a vybudování nové injekční štoly pod starou zděnou gravitační přehradou ve Mšeně u Jablonce n. N., kdy investorovi ušetřil velké investiční náklady, když rozklíčoval chybnou interpretaci nekvalitně provedeného průzkumu nezkušenou organizací. Z nejposlednější doby na sebe také upozornil svou konzultační činností při řešení geotechnických rizik souvisejících se zaplavením pražského metra v roce 2002.

Jeho oblíbenou specialitou a velmi silnou odbornou stránkou byla účast na revizích a rekonstrukcích starších hydrotechnických staveb. Je jenom málo lidí, kteří mají v této oblasti tak bohaté zkušenosti jako on. Postupně je shromažďoval při revizích starších podzemních děl, zejména vodohospodářských štol z VD Fláje, VD Přísečnice, VD Les Království, VD Karolinka, VD Želivka nebo odpadního tunelu VD Lipno. Objasňování rizik spojených s provozováním a revizemi štolového přivaděče vody ze Želivky do Prahy věnoval snad největší úsilí posledních let své profesní kariéry, přičemž svoje poznatky se snažil předávat svým následovníkům.

Působil i v zahraničí. Na počátku šedesátých let pracoval jako inženýrský geolog v Albánii, kde se podílel na průzkumech pro průmyslové stavby. V průběhu osmdesátých let pak strávil několik roků v Havaně na Kubě. Byl poradcem pro inženýrskou geologii a geotechniku mimo jiné při řešení náročných speciálních problémů při stavbě atomové elektrárny. Později vedl skupinu našich expertů, která měla připravit výstavbu Havanského metra. Bohužel tyto práce skončily právě provedením komplexního inženýrsko geologického průzkumu. Na druhé straně, průzkum pro rekonstrukci silničního tunelu pod zálivem v Havaně, na kterém se také podílel, byl vynikajícím podkladem pro jeho rekonstrukci, kterou shodou okolností úspěšně provedla francouzská společnost držící akciový podíl ve firmě, kde pracoval.

Ve funkci hlavního specialisty pro inženýrskou geologii v Stavební geologii Geotechnice, dlouhá léta předával své zkušenosti nové generaci svých spolupracovníků.

Jeho "zárubovské" krédo inženýrského geologa, které se vždy snažil vštípit do podvědomí nám všem ostatním bylo:

"Přírodní poměry (inženýrskogeologické, hydrogeologické poměry a geotechnické podmínky) zájmového území je třeba nejen prozkoumat, ale v první řadě správně pochopit. Při přípravě a realizaci staveb je pak třeba je plně respektovat a optimálně využít při přípravě i realizaci stavby".

Jeho osobní zásadou, kterou od něho převzala celá firma, bylo „*Nikdy nedělat jen průzkum, ale vždy plně spolupracovat při projektování i při provádění stavby*“.

Ne vždy to s ním ale měli jeho spolupracovníci jednoduché. Svá odborná stanoviska se nebál prosazovat i proti převažujícímu mínění oponentů. A nebál se jít i do sporů. Většinou měl pravdu a ti, co si nedali poradit, toho později zpravidla litovali.

Vzpomínám si na jeho, pro některé partnery velmi nepříjemné důsledné upozorňování na značná geotechnická rizika spojená s ražením jednolodní stanice metra trasy IVC v Praze v Kobylisích. Způsobila tehdy hodně vzruchu. Naštěstí ale byla nakonec vzata v úvahu. Byla akceptována a během ražeb byl prováděn důsledný geotechnický monitoring. Ten umožnil citlivě průběžně upravovat způsob ražby podzemní kaverny podle naměřené deformační reakce. Kaverna se tak úspěšně postavila a dnes patří ke chloubám podzemního stavitelství posledních let.

Na druhé straně, jeho stejné důsledné varování, že projekt ražby pražského tunelu Blanka ve Stromovce v oblasti Šlechtovy restaurace, kde skalní nadloží tunelu mělo pod zvodněnými šterkovými terasami výšku jen dva metry, je v tamějších geologických podmínkách nerealizovatelný, nebylo bohužel včas zohledněno. Proto pak došlo v těchto místech ke dvěma velmi nepříjemným propadům tunelu až na den. Ražba tunelu se pak mohla dokončit jen díky totálnímu proinjektování a zpevnění zvodněných vrstev šterků nad jen dvoumetrovým tektonicky značně narušeným skalním nadložím tunelu.

Přehlížení doporučení zkušeného inženýrského geologa, tak jako ostatně v řadě jiných případů, vedlo nejen k obrovskému zdražení a zbytečnému prodloužení výstavby, ale i k ostudě těch, kteří zavinili, že se potřebná opatření na zpevnění hornin nemohla udělat včas.

Ing. O. Vrba však nebyl jen "vášnivým" a své vědě oddaným inženýrským geologem. Vždy měl rád společnost, ve které se pohyboval i pracoval. Účastnil se proto nespočtů vodáckých a lyžařských zájezdů sportovního oddílu Stavební geologie Geotechnika. Možná, že právě tam vznikla jeho populární přezdívka "Tánek", pod kterou ho znají nejen jeho kolegové z práce.

V roce 2004 obdržel za svou celoživotní práci pro firmu Stavební geologie Geotechnika a pro obor inženýrská geologie zlatou pamětní medaili Q. Záruby.

Jménem všech jeho nejbližších profesních kolegů i širší odborné veřejnosti, která ho znala, mu vyjadřujeme naše poděkování za jeho celoživotní práci pro firmu i pro společnost, pro české stavebnictví, i za přátelství, které svým kolegům projevoval.

Čest jeho památce

Alexandr Rozsypal

Inzerce

Česká asociace hydrogeologů (ČAH)

Česká asociace hydrogeologů (ČAH) je nezávislou, dobrovolnou, stavovskou organizací, která má v současné době téměř 250 členů, profesních hydrogeologů.

Základním posláním je reprezentovat hydrogeologii a prosazovat společné zájmy svých členů, a to na domácí i zahraniční úrovni. ČAH aktivně působí na zlepšování obecného povědomí o hydrogeologických oborech a snaží se ovlivňovat legislativní proces, týkající se jejich odborné činnosti (jímání a ochrana podzemních vod, sanace znečištěného horninového prostředí, lokální i regionální průzkumy, apod.). ČAH zkvalitňuje činnost hydrogeologů (například vydáváním metodických pokynů nebo profesním školením) a tím se zvyšuje efektivnost využívání a ochrany podzemních vod vedoucí k zásobování obyvatelstva pitnou vodou. ČAH zajišťuje všeobecnou informovanost svých členů i veřejnosti na webových stránkách www.cah-uga.cz. Jedním z důležitých cílů ČAH je rovněž zvýšit prestiž hydrogeologie ve společnosti.

ČAH se podílí na formulaci práv a povinností držitelů osvědčení odborné způsobilosti v oboru hydrogeologie a podílí se i na posuzování, schvalování, udělování a odeírání osvědčení odborné způsobilosti v tomto oboru.

Chceme tímto oslovit naše profesní kolegy a všechny zájemce o obor hydrogeologie a vyzvat je ke členství v naší organizaci – viz kontakty níže.

RNDr. Josef V. Datel, Ph.D.
předseda
Albertov 6, 128 43 Praha 2
tel. 604381243 E-mail: jvdatel@gmail.com

Doc. Ing. Nad'a Rapantová, CSc.
první místopředsedkyně
Tř. 17. Listopadu, 708 33 Ostrava
tel. 597323501 E-mail: nada.rapantova@vsb.cz

Proč se připojit k IAH?

Členství vám nabízí skvělou příležitost být v kontaktu s ostatními hydrogeology a specialisty na podzemní vody po celém světě. Náš **Hydrogeology Journal** je jedním z nejcitovanějších časopisů, zabývajících se tematikou podzemních vod. Náš **Newsletter** – také přístupný na našich internetových stránkách – poskytuje aktuální informace z oblasti podzemních vod a aktivit naší Asociace. Širší členská základna dává Asociaci více zdrojů a umožňuje nám, aby náš hlas byl více "slyšet" na mezinárodních fórech. Jako mnoho států i Česká republika má **National IAH Chapter**.

Mezinárodní a národní konference poskytují šanci setkat se s kolegy a vytvořit nové profesionální spolupráce.

IAH také nabízí **Firemní členství**. Vaše společnost se může připojit k IAH, podporovat naši práci a zapsat až 6 zaměstnanců jako své osobní členy. Více informací najdete na našich zpravodajských stránkách www.iah.org.

Ti, které jsme přesvědčili, kontaktujte, prosím, předsednictvo České komory IAH Tomáše Vylitu, e-mail: tomasvylita@seznam.cz, nebo Zbyňka Hrkala, e-mail: Zbynek.Hrkal@vuv.cz. S těmi, kterým ještě chybí pádný argument pro rozhodnutí, budeme také velmi rádi diskutovat.